

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 10 maj 2004*§ 4 Interpellation om skyltning om biltullar (nr 2003:86)*

Anförande nr 1

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret, som jag ställer mig bakom.

Anförande nr 2

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Jag ber att få tacka för det här svaret, även om det egentligen inte är svar på mina frågor. Det här var ju ytterligare ett i raden av de problem som kommer att uppstå vid ett eventuellt införande av biltullar i Stockholm, nämligen omskytningen och vem som ska betala den.

Ska biltullar införas så måste man redan på många mils avstånd börja tala om att man är på väg mot tullstationerna, när det går att åka av tidigare och annan information som är nödvändig enligt lag. Pratar man med Vägverket så säger de att de har inga som helst pengar för detta och inte har för avsikt att bekosta omskytning, som kan gå på åtskilliga miljoner. Ställer man däremot som jag har gjort i en interpellation frågan om det är meningen att Stockholms stad ska betala eller vem som ska göra det, svarar Roger Mogert i sitt skriftliga svar i stället att han förutsätter att skyltprogrammet ska bekostas av staten.

Som sagt, det här är bara ytterligare ett exempel på den totala röran. Staden tror att staten ska betala, men när jag frågar staten så har de inte alls någon tanke på att betala detta. Vi får väl se, antar jag, om det blir ett uppförande av biltullar. Det handlar om åtskilliga miljoner, som någon måste bekosta, för omskytning hela vägen och även utbyte av en rad andra informationstavlor i Stockholms stad.

Anförande nr 3

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Arbetet med skyltning kommer absolut att bli en viktig fråga när miljöavgifterna införs. Det är mycket viktigt att det är ett bra skyltprogram som tas fram, och det är Vägverket som kommer att få det uppdraget.

Hur många skyltar det handlar om, på vilka platser och kostnaderna för skyltningen kommer att bli klarlagt av de experter som kommer att arbeta med detta på Vägverket. Vägverket ska få ett uppdrag, vilket man mig veterligen formellt sett inte har fått ännu, av regeringen. När Vägverket har fått uppdraget kommer det rimligen att ta ett par månader innan de här frågetecknen är utträtade. Självklart kommer utformningen av skyltplanen att ske i ett nära samarbete med staden.

Anförande nr 4

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Jag ber att få tacka för det muntliga svaret. Det var mer upplysande och uttömmande än det skriftliga svar jag hade fått, för nu sade Jan Valeskog att det är Vägverket som ska stå för och bekosta

detta. Uppenbarligen har Vägverket ännu inte nåtts av denna information, men det kanske halkar efter något i informationen.

Det var ändå klargörande att det är Vägverket som ska stå för hela omskyltningen och alla de kostnader som uppkommer i samband med detta. Tack!

Anförande nr 5

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Jag vill bara understryka att det ska tas ett formellt beslut av regeringen där det här uppdraget ska framgå i dess detaljer. Jag kan förstå att Vägverket i dag inte kan ge svar på de här frågorna, men förhoppningsvis inom en nära framtid.

Anförande nr 6

Å s a R o m s o n (mp): Jag ska bara tillägga i denna debatt att det egentligen handlar om det större problemet med information kring trängselavgifter eller miljöavgifter i Stockholm. Det är väl självklart att Vägverket som väghållare för de stora vägarna och infarterna till Stockholm, precis som man skyltar upp med annan väsentlig information till trafikanterna, kommer att skylta upp kring det här.

Jag tycker ändå det är föredömligt av Axén Olin att ställa frågor så att vi här i fullmäktige kan säga offentligt till våra medborgare att informationen kommer att ges. Det finns ju också en större informationsplan om hur brukarna, de trafikanter som behöver veta exakt hur systemet fungerar, ska få veta det. Det är en informationsplan där staden i högsta grad är inblandad.

När det gäller själva vägskyltningen ser jag precis som gatu- och fastighetsborgarrådet att det här självklart ligger på Vägverkets del.

Jag får väl tacka Moderaterna för att ha bidragit till att vi också här i kammaren offentligt har kunnat informera stockholmarna om att det kommer att skyltas för hur systemet ska fungera.

För någon vecka sedan fick jag tillfälle att besöka Oslo, vår närmaste huvudstad i väster. Där är det ju så att man betalar för att åka in till staden sedan många år tillbaka. Det var första gången jag körde bil in i Oslo, och jag var förvånad över hur lätt man även som ny trafikant första gången kunde vägvisas med ett ganska enkelt trafiksystem, där vägskyltarna var väl enhetliga med den övriga trafikinformationen – även om man i deras ålderdomliga system fick lov att stanna för att betala sina slantar. Men jag kan meddela att det även gick bra med svenska pengar, så vi får tacka våra norska grannar för deras innovationskraft.

§ 7 Interpellation om sexualundervisning (nr 2003:92)

Anförande nr 7

Borgarrådet Nilsson (s): Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Ordningsfråga

Anförande nr 8

Kristina Alven dal (m): Vi har fått uppgift om att alla biltullsinterpellationer ska samordnas i dag, och vi antog att det skulle ta en stund. Interpellanten är inte här ännu, men alla borgarråden är inte heller på plats.

Anförande nr 9

Ordföranden: Men det måste ändå vara någon ordning även i ett kommunfullmäktige. I dag har vi fått två sena återbud till interpellationsdebatten. Ställer man en interpellation eller är svarande borgarråd, måste man hålla sig i salen. Annars får man syssla med någonting annat än att tillhöra kommunfullmäktige. Vi har antagit en behandlingsordning här i salen. Har man någon annan uppfattning får man verka för en annan behandlingsordning, men så länge vi har den måste vi följa den. Annars är det meningslöst att hålla på.

Borgarrådet Nilsson, som har den här interpellationen, är här.

Anförande nr 10

Kristina Alven dal (m): Men, herr ordförande, det är faktiskt så att det här är interpellationsnummer nio i ordningen. Det är inte så lätt för ledamöterna att följa borgarrådets närvaro eller icke närvaro i salen. Jag vill gärna försvara den interpellant som inte är här utan som möjligen kommer lite senare då hon har fått information om att alla biltullsinterpellationer skulle sambehandlas. Det är nog förklaringen.

Jag föreslår att presidiet tar upp överläggningar om hur man ska lösa frågan om borgarrådets närvaro i fortsättningen.

Anförande nr 11

Ordföranden: Vi har faktiskt fått ett uppdrag från gruppledarna att agera på det här viset, och jag känner att vi måste komma här. Vi har gått ut till de föredragande borgarråden att de måste hålla sig på plats. Nu ska vi köra det här, och jag tänker fortsätta så länge vi inte får återbud.

Vi har fått två sena återbud i dag, av Peter Lundén-Welden och Rolf Könberg. Dem fick vi en halvtimme innan fullmäktige börjar. Sådant kan man inte göra mycket åt – lämnar man återbud så lämnar man återbud. Men lämnar man inget återbud och inte finns i salen måste vi ändå få behandla de interpellationer som finns.

Anförande nr 12

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Då har jag ytterligare en ordningsfråga, apropå det du nu sade om sena återbud. Jag har tagit ledigt från jobbet två timmar för att min interpellation nummer 40 skulle behandlas i dag enligt uppgift, men den kommer inte upp därför att Annika Billström inte är på plats. Det är inte bara så att enskilda ledamöter inte är här, utan det är faktiskt ansvariga borgarråd som inte svarar på interpellationer.

Anförande nr 13

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Barry, jag har ingenting emot att du klubbar igenom det här, för nu är ju Johanna inte här. Men hela förfarandet är närmast farsartat.

Anförande nr 14

O r d f ö r a n d e n : Jag vill inte gärna vara elak på något sätt, men, Kristina Alvendal, att borgarrådet Billström skulle vara borta meddelades i god tid, i torsdags. Sedan dess har man vetat att alla Rotel I-ärenden bordläggs.

I dag har vi fått meddelanden om att borgarråden Rönngren och Lindberg är sjuka. Det är en helt annan sak, sjuk kan man ju bli.

Ingen har begärt ordet. Interpellationen är därmed behandlad.

*§ 9 Interpellation om barnomsorgsgarantin och ökade barngrupper i förskolan
(nr 2003:98)*

Anförande nr 15

Borgarrådet N i l s o n (s): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

*§ 11 Interpellation om konsekvenserna av nedläggning av deltidsförskolor
(nr 2003:103)*

Anförande nr 16

Borgarrådet N i l s o n (s): Jag vill hänvisa till det utdelade svaret.

*§ 14 Interpellation om förändrade förutsättningar kring arbetet med trafficking
(nr 2003:107)*

Anförande nr 17

Borgarrådet Olofsson (v): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 18

Ann-Katrin Åslund (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag får tacka för svaret. Jag vet ju att vi alla jobbar mot detta och att vi i alla partier tycker att det är mycket angeläget.

En av de frågor jag har ställt är vilken beredskap Stockholms stad hade att möta de förändrade förutsättningar som EU:s östutvidgning kan komma att innebära. Det säger borgarrådet är någonting som hon inte vill "spekulera i". Men nu är vi här! Visserligen har det bara gått några dagar och vi vet ännu inte vad som kommer att hända, men i hela Europa är man klar över att det är ett stort problem, som man befärar kommer att öka ännu mer i och med östutvidgningen.

Jag vill ändå fråga Margareta Olofsson: Är det så att du inte har vidtagit några som helst åtgärder för det?

Anförande nr 19

Borgarrådet Olofsson (v): Det gläder mig ofantligt att åtminstone Ann-Katrin och jag var i salen samtidigt så att vi kan ta den här debatten, men egentligen hade jag tyckt att det hade varit bra att ta den tillsammans med din andra interpellation om trafficking som behandlas lite senare.

Nej, jag vill inte spekulera i det. Däremot kan jag säga att socialtjänstnämnden var på resa i Litauen och Lettland, och vi har tagit upp diskussioner med de två länderna om ett samarbete just kring trafficking. Både våra och deras flickor drabbas ju – och inte bara flickor utan även andra personer. I ärlighetens namn ska också sägas att det var med blandade känslor de tog emot vårt budskap.

Samtidigt har jag bett förvaltningen att hålla ett öga på om det återuppstår eller om det är någonting som växer. Däremot tror jag inte att det går med automatik. Jag är inte säker på att det kommer att eskalera bara därför att de här länderna har blivit medlemmar i EU. Handeln har ju tyvärr fortgått ändå, och många gånger i kedjor med tredje land.

Jag tycker ändå att det var positivt att socialtjänstnämnden på sin resa till Litauen och Lettland tog upp de här frågorna och att det finns ett intresse. Det finns också ett intresse från EU att driva de här frågorna. Vi hoppas att vi tillsammans kan göra ett bra arbete, både förebyggande men också ett arbete efter att man har upptäckt att de finns, så att de kan tas emot och flyttas tillbaka till sina egna länder om det är det det handlar om.

Anförande nr 20

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Det är jättebra att socialtjänstnämnden har varit i Riga, även om jag är ledsen att det var lagt så att jag inte kunde vara med. Jag hoppas att alla partier har gjort ett bra jobb där.

Det finns ändå mycket som återstår. En annan sak, som jag också har tagit upp vid åtskilliga tillfällen, är vad som händer med de här flickorna när de kommer till polisen. Det har funnits problem med att man inte har kunnat behålla dem, utan man har i bästa fall bara videofilmat ett förhör och sedan givit dem en biljett hem. Det där har blivit lite bättre, men fortfarande finns det problem.

Boendet är ju socialtjänstens ansvar. Vi har tidigare hört från borgarrådet och jag har läst på olika ställen att nu planerar man för stödboenden och sådant. Från Kvinnocentrum och andra säger man att det inte är så stort behov av särskilda stödboenden, för så många rör det sig inte om – men pengarna har man inte sett till. Det har inte anslagits några pengar, och det är precis det du har lovat. Var finns det ekonomiska stöd som faktiskt behövs?

Anförande nr 21

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Herr ordförande, fullmäktige! Det här är ju en fråga som vi från alla olika partier har försökt att arbeta vidare med. En av de viktiga delarna har varit de problem som har funnits – som Ann-Katrin nämner – när det gäller möjligheter för de här smugglade människorna att stanna kvar över en eventuell rättegång. Från regeringshåll har man tagit tag i de här frågorna och haft oerhört många diskussioner om hur man ska lösa problematiken.

Som Margareta Olofsson säger i sitt svar är det också så, att i och med att de nya länderna blir medlemmar i EU underlättar det för just deras situation.

Egentligen är det kanske mera intressant att diskutera de länder som inte har kommit in i EU, där förhållandena inte har förändrats alls. Den grupp som är mest intressant att diskutera runt är ju de som inte är med i EU. Förutsättningarna att arbeta med de EU-medborgare som utsätts för trafficking torde vara betydligt bättre än när det gäller dem som är icke-medborgare.

Man ska inte glömma bort att det finns stora grupper som inte tillhör öst, utan det kan handla om till exempel afrikanska länder. De människorna blir det nu extra viktigt att inte glömma bort på grund av det utökade antalet EU-länder.

Anförande nr 22

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! I den allmänna röran kan man kanske kosta på sig att göra en liten utvikning. Jag tycker att det är en viktig diskussion vi för och att trafficking är viktigt att göra någonting åt. Därför tänkte jag i egenskap av polisstyrelsens ordförande säga att det faktiskt ser ut som om det går åt rätt håll nu. Handeln med både kvinnor och barn verkar minska i Sverige – bland annat, tror jag, tack vare att polisen gör ett väldigt bra arbete och samarbetar bra med olika myndigheter. Därför börjar man tycka att det inte längre lönar sig att handla

med människor just i Sverige, utan det verkar som om man i stället börjar välja andra länder. Det är förstås glädjande.

Polisen lyckades häromveckan bryta en stor härva med ett 30-tal personer från öststatsländer, och man har nu ytterligare spaningar på gång. Det ser verkligen ut som om arbetet fortskrider åt rätt håll.

Då kan man kanske också, i dessa valtider, passa på och säga att det är i alla fall för mig ett av huvudskälen att det är viktigt att rösta i Europaparlamentsvalet i sommar, och att rösta på dem som vi tror gör det bästa arbetet – just för att inte minst polisfrågor gör att vi alltmera måste samarbeta över landets gränser, och kanske ännu längre ut i världen.

Anförande nr 23

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Kristina Axén Olin har helt rätt i det. Det är ett föredömligt samarbete som man har gjort med flera myndigheter i Stockholms stad.

Det som vi har blivit varse, och som kanske också polisen har blivit varse, är att Sverige tyvärr i något större utsträckning nu används som transitland i stället – och det är ju inte heller bra. Men då får man titta på det.

Jag skulle ändå vilja ta upp det Ann-Katrin Åslund sade. Det har vi diskuterat många gånger. Jag kan ge dig några fakta om några som har omhändertagits. Tre flickor fick skyddat boende, två inom staden på socialjourens bekostnad. Tanken var att de sedan skulle föras över till den stadsdel där de hittades eller ”bodde”. Men två av flickorna valde att flytta hem så fort det gick, och det hade polisen inget att invända emot. Den tredje flickan tog polisen inledningsvis kostnaderna för, och sedan har det övergått till socialjouren. Jag har inte för avsikt att lägga till mer pengar – tack och lov är det ganska få fall, och vi tror att vi klarar av det inom socialjourens ram och även i stadsdelen, om det rör sig om någon enstaka. Snart kommer lagen att gå igenom som ger oss ersättning, så det rör sig om ganska små belopp under de månader som det handlar om.

Vi hade också en diskussion – det står faktiskt i budgeten – om ett skyddat boende för traffickingoffer. Något som jag har lärt mig av det är att det var vällovligt och kanske rätt tänkt i någon mening, och syftet var gott – men specialisterna säger att situationen och behoven är så väldigt olika hos dem det berör att det inte alltid är lämpligt med ett särskilt boende utan att man måste anpassa från fall till fall. Det är ju så man har gjort med de tidigare ärendena. Alla kan ju tyvärr inte ens återvända hem, utan man måste se till att de kan tas emot på något annat sätt.

I dagsläget är det så, att de som vi hittar inom Stockholms stad kommer socialjouren eller i vissa fall polisen att ta hand om.

Anförande nr 24

M o n i k a L i n d h (s): Ordförande, ledamöter! Det är glädjande att så många myndigheter har gått hand i hand i arbetet mot trafficking. Särskilt glädjande är den

roll som Rikspolisstyrelsen har tagit på sig att vara både samordnare, kompetensbank och kunskapsbank för alla som vill använda dem.

När vi var på resa i de baltiska länderna, var det alldeles tydligt att det här är en stor och mycket svår fråga för de länderna. Att närma sig den diskussionen var viktigt när vi var där, och jag hoppas verkligen att det kan ge utslag också i ett tätare samarbete på socialtjänstnivå.

Det man också skulle kunna lyfta i det här sammanhanget är det faktum att stadsdelarna i Stockholm är väl medvetna om problemet, dels genom de fall som man har hört talas om eller varit i kontakt med, dels därför att man har arbetat tillsammans med Rikspolisstyrelsen för att få ut kunskap.

Jag tror att en viktig uppgift för oss, oavsett parti, är att ständigt diskutera frågorna om människohandel och trafficking, att göra de informationsinsatser, seminarier, diskussionskvällar och allt vad som behövs ute i stadsdelarna. Det är ändå där som "allmänhetens vakande öga" kan se också de här flickorna. Det har visat sig i en del av de fall som har uppdagats att det var just på tips från allmänheten som saker har rullats upp.

Jag tror på ännu mer information, ännu mer kunskap. I det ska vi inte vara rädda att använda alla kompetenser och kunskaper som finns, inte bara i vår stad utan också i närliggande länder. Det är viktigt att ta till sig den kunskap som finns i de baltiska länderna kring problemen.

§ 15 Interpellation om fastighetsnära källsortering (nr 2003:106)

Anförande nr 25

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Eftersom interpellanten inte är närvarande hänvisar jag till det utdelade svaret. Svaret är att fastighetsnära källsortering förbättrar servicen för alla medborgare, eftersom det är större avstånd till de återvinningsstationer vi har i dag än till fastigheterna där det ligger. Mer än så tycker jag inte jag behöver argumentera.

§ 16 Interpellation om hälsorisker med rörledningar i plast (nr 2003:108)

Anförande nr 26

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 27

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Till att börja med ska jag be att få tacka för svaret från borgarrådet. Däremot är det fel borgarråd – jag ställde frågan till stadsbyggnadsborgarrådet Py Börjeson eftersom det har med bostadsbyggandet att göra. Uppenbarligen har man inom majoriteten kommit fram till att borgarrådet Gunnarsson ska svara, så du och jag får väl ta debatten här och sedan får jag ta den med borgarrådet Börjeson när hon är här, vid ett annat tillfälle.

Tyvärr är detta ett icke-svar, med tanke på att min interpellation baserades på en hel del av de forskningsresultat som har kommit fram bland annat i Norge. Där har man använt plaströr i byggnationen och konstaterat att användandet av plaströr faktiskt är en hälsorisk.

En av mina frågor till borgarrådet är om det finns någon anledning att ta forskningsresultat på allvar. Borgarrådet svarar ungefär: Det finns alltid anledning att ta forskningsresultat på allvar – men just det här forskningsresultatet ska vi inte ta på allvar, eftersom det inte passar min politik.

Jag frågar också om borgarrådet är beredd att verka för ett stopp av installation av plaströr i samband med nyproduktion och ombyggnad i Stockholm till dess att det råder fullständig klarhet om hälsoriskerna med dessa plaströr. I stället för att svara på frågan, för borgarrådet ett resonemang om att koppar är lika farligt som PCB och flytspackel. Det är häpnadsväckande att ett miljöborgarråd på detta sätt blandar ihop farligheten av tre så olika ämnen.

Det står fullständigt klart från undersökningar i Norge att det är en hälsorisk med plaströr. Min fråga är om borgarrådet, som är ansvarig för miljöfrågorna i Stockholm, är beredd att leva upp till försiktighetsprincipen, det vill säga att man inte ska använda ett ämne som man inte har all kunskap om. Vi har väldigt mycket kunskaper om koppar. Byggherrar tycker att det är bra att använda koppar. Vi har använt det i hundratals år i den här staden. Vi vet ganska väl att vi lever och frodas – människan behöver till exempel koppar för att överleva; bara en sådan sak! Vi har koppar i våra kroppar, och vi äter extra vitaminer och mineraler för att få i oss koppar. Men det är tydligen farligt, säger ansvarigt borgarråd.

Nej, du får nog utveckla dina svar på mina frågor. Vad du egentligen har sagt är, som sagt: Ja, vi tar forskningen på allvar – så länge den uppfyller kraven i min politik.

Anförande nr 28

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Ja, Kristina Alvendal, jag visste väl att det inte handlade om huruvida det är farligt eller inte med plaströr utan att det var en

plädering för kopparindustrins vara eller inte vara, som vi har hört många gånger tidigare i den här salen. Jag tycker det är lite lågt, det måste jag säga!

Jag har svarat på interpellationen utifrån att det är plaströr som du frågar om, inte koppar. Du har frågat huruvida det är farligt med plaströr och har ställt tre frågor. Hur utbredd är användningen av plaströr i Stockholm? Jag har svarat att 7 procent av vattenledningarna mellan vattenverket och fastigheterna har detta. Däremot har vi ingen koll på hur det ser ut inne i fastigheterna. Enligt försiktighetsprincipen ska vi använda det som är minst farligt.

Det är inte alls så att jag pläderar för min sjuka mor eller för min egen politik här, utan den forskning som det hänvisas till har att göra med vatten som inte rör sig. Det Livsmedelsverket säger när vi har kontrollerat detta är att det är helt andra värden man mäter upp när vattnet är i ständig rörelse. Därmed är frågan i alla fall inte avfärdad för min del, utan forskningen fortsätter ju. Ska vi vara riktigt på den säkra sidan borde vi alltid använda rostfritt stål i tappvattenrören – som du kanske vet är det ett väldigt dyrt material. Det finns också en annan plastvariant, polypropylen, som också är godkänd av Statens provningsanstalt.

Din fråga handlar egentligen inte om koppar, men du själv kommer in på det därför att det har varit en strid här i fullmäktige kring detta miljömål. Jag tycker att det är mycket egendomligt att ta upp det i det här sammanhanget.

Anförande nr 29

Kristina Alven dal (m): Det var en jättekäck avslutning på den här diskussionen!

Det är helt rätt att min interpellation handlar om plaströr och deras utspridning i Stockholm – men *borgarrådets svar* handlar om koppar! Det är därför jag har kommenterat det från talarstolen. Min interpellation handlade inte om koppar, utan det är du själv som pläderar mot koppar i ditt svar. Du konstaterar att koppar är det dominerande byggmaterialet, dessutom lika farligt som PCB och flytspackel. Jag har inte tagit upp detta i min interpellation, men det kändes ändå hyfsat viktigt med tanke på att du nämner det i ditt svar.

Du säger att man ska använda det material som är minst farligt och det som vi vet mest om. Men hur vet vi att plaströr är minst farligt? Det är min poäng; vi vet inte det. De studier och den forskning man har gjort har visat att det finns tydliga hälsorisker med plaströr.

Vi har ändå en ganska lång historia av att man har använt sig av oprövade byggmaterial. Är det då inte lika bra att man helt enkelt ser till att man vet lite mer om olika ämnen innan man byter ut dem? Varför är det allena saliggörande i miljöprogrammet att man ska ha just plaströr? Där gör ni själva den kopplingen, att koppar inte ska förekomma – det är inte jag som gör det, utan det gör ni själva i det miljöprogram som den sittande majoriteten har röstat igenom.

Du säger att det är konstigt att jag talar om koppar, men det är inte jag utan du själv som har tagit upp det ämnet. Du säger många gånger att det inte är bra och att vi ska ha plast i stället, eller för all del andra ämnen, som är dyra.

Nu är det ju så, Viviann Gunnarsson, att vi försöker bygga lite billigt i den här staden. Plaströr är inte heller underhållsfria på något sätt, utan det kostar mycket mer att använda sig av plaströr utifrån ett underhållsperspektiv. Det är en av anledningarna till att byggherrarna föredrar till exempel koppar framför plast.

Vad är viktigast för dig? Är det inte ganska viktigt att man tar ett hälsoperspektiv på vattenledningar? Om det finns undersökningar som visar att det finns hälsorisker med ett material borde du som ansvarigt borgarråd ta detta på allvar och inte stå här och raljera över att jag anser att koppar är ett bra material. Det handlar inte om det. Det var du själv som tog upp koppar, inte jag.

Anförande nr 30

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Jo, Kristina Alvendal, det är du som tar upp koppar. Du har i din interpellation skrivit att det är viktigare än den eventuella risken för att koppar skadar mikroorganismer att man får full klarhet i hur plaströren är. Då är det det som jag måste svara på.

Underförstått i denna kommentar från din sida är den strid som vi har haft kring kopparrören.

Vi vet att koppar i den mängd som kommer ut i Stockholms vatten för närvarande är alltför stor för att människan kan tillgodogöra sig det utan skador.

Försiktighetsprincipen ska alltid råda, och jag är inte alls den som vill rekommendera plaströr som har dåliga effekter. Därför skriver vi i svaret på interpellationen att det vi vet i dag är att rostfritt stål inte har några sådana egenskaper som faller ut olika ämnen, och det finns också ett par plastmaterial som är godkända av Statens provningsanstalt för användning i rörsystem.

De mätningar som du hänvisar till i forskningsrapporterna handlar inte om hur vattnet ser ut när det är i ständig rörelse, som det är i våra vattenledningssystem, utan mätningarna är gjorda på stillastående vatten i ”knät”. Då kan det bli andra värden.

Självklart är det så att människornas hälsa står i förgrunden för miljö- och hälsoskyddsnämnden. Jag vill också peka på att jag inte jämför PCB, flytspackel och koppar – de har inte samma egenskaper, men de härrör från en tid då tyvärr både lagstiftningen och metoderna saknades för att testa material ur hälso- och miljösynpunkt. Vi kommer att få se många sådana nya tester i framtiden, då vi kommer att bli tvungna att byta material som vi tidigare har använt när vi vet mer om dessa material.

Anförande nr 31

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Då är det alltså så att vi inte riktigt vet exakt hur det står till. Det finns vissa osäkerheter, säger borgarrådet och hänvisar bland annat

till att det är okej att använda de plaströr som man har forskat på. Men *vet* du vilka de är och om de verkligen inte har hälsofarliga effekter?

Eftersom det ska handla om plaströr, gör jag nu ett sista försök i mitt sista inlägg, så att du får en sista möjlighet att svara på min tredje fråga: Är borgarrådet beredd att veka för ett stopp av installation av plaströr i samband med nyproduktion och ombyggnad i Stockholm till dess att det råder fullständig klarhet om hälsoriskerna med dessa rör?

Anförande nr 32

Borgarrådet **G u n n a r s s o n** (mp): Jag svarar så här: I vårt ekologiska byggprogram kommer vi att ha de rekommendationer som vi har framfört i samband med miljöprogrammet. Sedan kan vi inte göra så mycket om byggare inte vill ta hänsyn till det – tyvärr.

*§ 18 Interpellation om stadens insatser för personer med psykiska funktionshinder
(nr 2004:2)*

Anförande nr 33

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 34

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! I borgarrådet svar kan man se att hon håller med om att det har funnits och fortfarande finns vissa brister. Det är ett framsteg – vi måste se att det faktiskt är så, tycker jag. Tillsynsrapporterna visar ju på att det är ganska allvarliga saker som behöver åtgärdas.

Ditt svar handlar om hur mycket pengar som anslås och vad som har gjorts och så vidare. Men du är samtidigt ärlig nog att säga att de ökade resurserna till socialpsykiatrien har lagts på personer med stora vårdbehov, vilket har lett till att vissa stadsdelar har varit tvingade att minska kostnaderna för andra delar av socialpsykiatrien, som till exempel träfflokaler. Det är alldeles sant – och det är just det som är så allvarligt. Det är ju så att de som inte är riktigt dåliga eller är dåliga i det tysta far väldigt illa av detta. Träfflokaler och den dagliga verksamheten är viktiga för dem. Fortfarande är det så i Hässelby-Vällingby, fast man har tagit ett beslut om att inte sparka några inom socialpsykiatrien, är det ändå så med den dagliga verksamheten på Västerorts aktivitetscentrum att de som har den stora turen att få gå där därför att de har begärt det får korta biståndsbeslut, på bara tre månader.

Om man känner någonting till om socialpsykiatrien så vet man att många vittnar om den stora oro de känner varenda gång de ska upp till biståndsbedömning, om de ska få vara kvar på det ställe där de trivs så bra. Nu ställs de alltså inför detta var tredje månad, och de är oroliga en månad innan, så i bästa fall har de det lugnt i två månader.

Precis som i många andra verksamheter är det så, att för att få hjälp ska man vara på yttersta kanten. Det tycker jag är mycket olyckligt.

Vad tänker du göra för att förbättra möjligheterna att upphäva stadsdelsarresten?

Anförande nr 35

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Det är bra att vi är ense om problemen, sedan är det bara lösningarna vi ska hitta.

Rapporten härrör från 2001 och 2002, och de problem som man där belyser är de som vi har försökt komma till rätta med. Man kan alltid raljera över att vi talar om hur mycket pengar vi har stoppat in och vad vi har gjort, men jag tycker ändå att det är en ganska gedigen lista över sådant som vi på ganska kort tid har försökt komma till rätta med.

Ett stort problem har onekligen varit byggandet av boenden. Vi hoppas ändå inom några få år ha kunnat bygga ifatt när det gäller gruppbestäder för människor med psykiska funktionshinder.

Den dagliga verksamheten har vi debatterat många gånger, och jag tänker inte lägga mig i den enskilda stadsdelen. Du och jag brukar alltid ha olika uppgifter och olika versioner, och ingen av oss sitter i just den stadsdel som du hänvisar till. Därför blir det säkert lite tokigt. Du får dina informationer och jag får mina informationer.

Däremot vet jag att det har förekommit en turbulens mellan Hässelby-Vällingby och Bromma när man gjorde omstruktureringen. Det har föranlett att vi har börjat diskutera med stadsdelarna om att man i större utsträckning måste börja samarbeta, av det enkla skälet att varje stadsdel inte ska behöva bygga upp exakt samma verksamhet. Även människor med psykiska funktionshinder är olika och befinner sig i olika stadier. En del kanske faktiskt bara behöver lära sig att åka dit för att komma och sitta där, medan andra kan börja studera för att gå vidare i livet. Därför ser vi över hur man kan se de olika verksamheterna och sysselsättningarna som finns i stadsdelarna som en resurs för hela staden. Stadsdelsgränserna är inga Berlinmurar, utan man får lära sig att samarbeta över de gränserna.

Det kommer att ta sin tid, men vi samarbetar med de organisationer som finns, och med föräldrar där så är lämpligt, för att hitta så många och så bra lösningar som möjligt.

Anförande nr 36

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag tycker att det låter bra när du säger att i varje fall du vill upphäva stadsdelsarresten och att ni jobbar för det.

Jag skulle vilja ställa en ytterligare fråga: Är det så att du har för avsikt att ta fram någon form av riktlinjer till stadsdelarna om hur de ska jobba med den här frågan? Det ligger ju, som du säger, på stadsdelsnämnds nivå, men när det kommer till biståndsbedömning i stadsdelen handlar det till syvende och sist på många håll om pengar och att man har en betydligt billigare verksamhet i sin egen stadsdel, som man då hellre vill att de ska gå på.

Planerar du att ta fram några riktlinjer?

Anförande nr 37

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Kruxet är att det faktiskt står i riktlinjerna, så egentligen är det bara att lyfta riktlinjerna, peka på dem och visa vad det står om att samarbeta över stadsdelsgränserna.

Det vi gör nu är att föra diskussionen och dialogen, för att sätta lite tryck bakom men också se om vi kan hitta gemensamma lösningar över hela staden på ett helt annorlunda sätt. I den debatten måste stadsdelsnämnderna också vara med och förstå hur det påverkar verksamheten i den egna stadsdelen.

§ 20 Interpellation om fusket med parkeringstillstånd (nr 2004:6)

Anförande nr 38

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 39

N i n a E k e l u n d (kd): Ordförande! Det är ett väldigt kort svar på en väldigt viktig fråga. Som jag har förstått finns det en utredning som pågår, och jag skulle vilja höra mer om slutsatserna från den och vad som kommer att ske med fusket. Jag ser ingen riktig förklaring om vad som kommer att hända här, och det skulle jag vilja ha svar på.

Det blev ju ganska mycket skrivelser när frågan var aktuell för några månader sedan, men sedan dess har det varit ganska tyst. Jag skulle vilja veta vad som händer konkret. Kommer borgarrådet att ta tag i den här frågan?

Anförande nr 40

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Ja, Stockholm har agerat i frågan tillsammans med andra kommuner i Sverige och via Kommunförbundet. I en skrivelse till regeringen och näringsdepartementet har vi föreslagit åtgärder för att försvåra användningen av stulna, spärrade tillstånd och även försvåra obehörig användning av tillstånd.

Förslaget som kommunerna har formulerat i skrivelsen går ut på att såväl parkeringsvakter som polis ska få ökade befogenheter att kontrollera de uppgifter som finns på baksidan av tillståndet. I dag finns det nämligen inget lagligt tillstånd för en parkeringsvakt att få se de uppgifterna, och för polisens del krävs det dessutom brottsmisstanke.

I skrivelsen föreslås också en nationell spärrlista över stulna och förkomna tillstånd, med Vägverket som huvudman. Det föreslås även att spärrat tillstånd i ett fordon ska utgöra flyttningsgrund.

Den här frågan berör naturligtvis inte enbart Stockholm utan landets samtliga kommuner, och det är viktigt att vi agerar tillsammans gentemot lagstiftaren – på det sätt som vi nu har gjort.

Anförande nr 41

N i n a E k e l u n d (kd): Jag är nöjd med det som Jan säger. Jag tycker det är bra att man har vänt sig till näringsdepartementet och att man ligger på i den här frågan.

Hoppas bara att det inte blir en långdragen och seg fråga, för det är otroligt tungt för alla människor som kommer och ska ställa sig på en handikapparkering och det inte finns någon plats för att någon har tjuvat den, som egentligen inte har rätt till den.

Jag hoppas att det blir en snabb tidsplan, och jag önskar dig lycka till i arbetet!

*§ 24 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Upphandlingen av biltullar*

Anförande nr 42

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Häromveckan kom Bosse Ringholms tullproposition, och där kunde vi läsa att det är Vägverket som ska ha hand om tullarna och, om jag förstod saken rätt, även ska äga de charmanta stålkonstruktioner som ni ska sätta upp. Staden tog för ett år sedan det lite udda beslutet att börja upphandla tullsystemet, fast det då fortfarande inte fanns någon lag om biltullar. Nu har det alltså visat sig att det är staten som ska både driva och äga detta, så min fråga till Jan Valeskog är: Har ni nu avbrutit den här, sannolikt olagliga, upphandlingen?

Anförande nr 43

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Först ska jag göra ett kanske hopplöst försök att reda ut begreppen. Biltullar är någonting som Moderaterna är för, har jag förstått, à la Dennispaketet. Här är det miljöavgifter eller en miljöskatt som vi pratar om.

Som framgår av propositionen ska i det här fallet Vägverket ha huvudansvaret för upphandlingsarbetet och också ansvara för de olika delarna i projektet som gäller teknisk utrustning med mera. Ett arbete har pågått. Att det skulle vara olagligt är en nyhet för mig, och det får du nog belägga i så fall.

Meningen är att Vägverket ska ta över och ta huvudansvaret. Självklart kommer det väl även på det området att ske någon sorts samarbete, men för att detta ska bli riktigt formellt kommer regeringen att besluta om att Vägverket får uppdraget. Det kommer enligt uppgift att ske de närmaste veckorna.

Anförande nr 44

Borgarrådet N o r d i n (m): Det är inte orimligt att dra slutsatsen att det är olagligt. Det är ju så att regeringen anser att man till och med behöver stifta en särskild lag för att tillåta kommuner att hjälpa till med information om biltullssystemet. Vi ska få en sådan på remiss, vad jag förstår. Då skulle det vara något märkligt om kommunen – utan att man stifta en lag – skulle kunna upphandla ett sådant system.

Nu sade du att regeringen ska fatta beslut om att Vägverket ska ta över upphandlingen, men du har inte svarat på min fråga: Har biltullskansliet avbrutit sitt upphandlingsarbete – ja eller nej?

Anförande nr 45

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Svaret på frågan är nej. Man arbetar naturligtvis med frågan. För tydlighetens skull är det någonting som Vägverket kommer att få ta över ansvaret för.

Påståendet att det skulle vara olagligt, som du antyder, får nog stå för dig.

Anförande nr 46

Borgarrådet N o r d i n (m): Det får naturligtvis redas ut.

Håller inte borgarrådet Valeskog med om att om det krävs en särskild lag för att Stockholms stad ska få hjälpa staten med *information* om biltullarna, är det inte märkligt om Stockholms stad utan något lagstöd gör ett mycket större arbete, nämligen att jobba med upphandlingen?

Jag måste säga att jag tycker det är en mycket anmärkningsvärd uppgift som kommer här, att ni fortsätter upphandlingsarbetet trots vad som har framkommit i regeringens proposition, i lagrådsremissen och i andra handlingar den senaste tiden – inte minst det faktum, Jan Valeskog, att det krävs en särskild lag för kommuner att få biträda staten med information. Men du anser alltså att kommunen kan fortsätta med *upphandlingsarbete* utan lagligt stöd?

Anförande nr 47

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Jag är fullständigt övertygad om att skulle det försiggå några som helst olagligheter i den här frågan, så är det många fler än Sten Nordin som kastar sig över och påpekar detta och att det får sin vederbörliga juridiska konsekvens. Jag är som sagt tämligen säker på att om det skulle förekomma några oegentligheter med upphandlingsförfarandet och processen att överlämna detta till Vägverket inom kort så kommer det att bli föremål för granskning.

Vi får väl se vad som händer!

Fråga nr 2. Kundvalsmodellen

Anförande nr 48

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige och borgarrådet Olofsson! Jag tycker att det är jätteroligt att en politisk majoritet i staden nu i äldreomsorgsberedningen har sagt ja till att permanenta kundvalsmodellen, ”hemtjänstpengen”, som också finns inom ledsagning och avlösning. Nu är det dags att gå vidare och utveckla den här modellen. Informationsinsatser till brukarna behöver förbättras och vi behöver också från stadens sida kontakta regeringen för att få till stånd en speciallagstiftning så att utförarna kan certifieras.

Nu skulle jag vilja fråga borgarrådet: Du är ju själv stor motståndare till den här modellen – kommer du att kunna jobba med att vidareutveckla en modell som du inte alls gillar?

Jag skulle också vilja fråga: Kommer du att fortsätta att motarbeta kundvalsmodellen trots att det finns en så stor majoritet för hemtjänstpeng i fullmäktige?

Anförande nr 49

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Hittills har jag väl alltid följt fullmäktiges beslut, och det tänker jag nog göra även i detta ärende; självklart inte med samma entusiasm som jag tror att Ann-Katrin Åslund skulle ha gjort det.

Men som det står i ärendet och som jag själv också har tagit upp tidigare när vi har diskuterat detta, tycker jag ändå att den största utmaningen framöver inte är att kunna välja en utförare utan att kunna välja innehållet. Det är ju trots allt det som de flesta äldre människor har svarat på de enkäter och de utredningar som låg till grund för hela ärendet, att det är det man i allra största utsträckning vill. Man vill själv vara med och bestämma. Ett led i det som vi gör är därför den försöksverksamhet som vi har fattat beslut om, som kommer att starta i Hägerstens och Norrmalms stadsdelsnämnder, där man via ett enkelt bidragsbeslut själv ska få förfoga över några timmar i månaden och själv få bestämma. Det är vad de allra, allra flesta äldre människorna säger att de vill.

Det tycker jag är den stora utmaningen för framtiden.

Anförande nr 50

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Nu talar Margareta Olofsson om en helt annan sak, som egentligen inte alls har med kundvalsmodellen att göra.

Jag skulle ändå vilja fortsätta och fråga: Kan utförarna och medborgarna i Stockholm känna sig helt trygga med att inte du kommer att försöka riva upp den här modellen?

Kommer du också att vara beredd att gå vidare med modellen, så att det blir möjlighet till peng i boendet?

Anförande nr 51

Borgarrådet O l o f s s o n (v): På den sista frågan är svaret nej.

Den första frågan innebär väl en omöjlighet för mig, eftersom det bara är Vänsterpartiet som tror på att man ska utveckla arbetet inom äldreomsorgen på ett helt annat sätt än vad s, mp, fp, kd och m tycker.

Anförande nr 52

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Då kan man säga att det år som har gått har varit ett helt förlorat år. Just för att ni har haft det här motståndet mot pengarna har anordnarna varit väldigt försiktiga med att utveckla sin verksamhet, när de inte visste hur det skulle bli.

Ni har med kraft motarbetat detta. Där har du tyvärr inte varit ensam, utan alla majoritetspartierna har varit motståndare. Vi är glada att de andra har svängt, men det har ju inte du gjort. Det har varit ett helt förlorat år. Vi skulle ha kunnat hinna betydligt längre, och vi skulle dessutom ha kunnat gå vidare i peng i boendet.

Nu finns det ju två andra partier som har tagit sitt förnuft till fånga och förstått att det är medborgarna själva som har rätt att välja vad de vill ha för hjälp och vem som ska utföra deras hemtjänst. Jag hoppas verkligen att det kommer att fortsätta!

Anförande nr 53

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag tycker nog att Ann-Katrin Åslund drar väl stora växlar när hon säger att det är ett helt förlorat år. Det tror jag inte. Helt följdriktigt gör du också den noteringen, att de tre partier som var emot det när det infördes inte längre alla är emot utan några är för. Det innebär naturligtvis inte med automatik att man inför ytterligare pengsystem, utan bara att man också framöver diskuterar hur man vill att äldreomsorgen ska se ut. Pengsystemen är, vet vi, av många skäl inom andra områden ganska kostnadsdrivande.

Du försade dig lite på slutet, när du sade att det medborgarna vill är att själva vara med och bestämma vilken hjälp de ska få. Så snubblade du på orden: vem som ska utföra deras hemtjänst. Det är i kalla fakta vad det handlar om. Ni har en schematisk bild, medan vi vill se till vad den gamle själv vill ha utfört och vill ha hjälp med.

Fråga nr 3. Samariten - förskola

Anförande nr 54

N i n a E k e l u n d (kd): Ordförande, fullmäktige, Erik! Jag vet att du inte kan riva upp beslut, men jag undrar om du kommer att prata med Jens Orback om att göra om beslutet när det gäller förskolan Södermalm, som nu ska utvidgas från 68 barn till 42 barn i Maria-Gamla Stans stadsdelsförvaltning. Kommer du att ta ett samtal med honom för att ändra på detta beslut?

Anförande nr 55

Borgarrådet N i l s s o n (s): Jag skulle vilja svara, men jag förstod inte frågan, om jag ska vara helt ärlig. Jag känner inte till historien, så du får nog beskriva det lite mera, Nina, om jag ska kunna svara på frågan.

Anförande nr 56

N i n a E k e l u n d (kd): Ibland blir det lite svårt med siffror! Ett kommunalt dagis på Södermalm är uppe till beslut nu i veckan. Kanske finns det någon från Maria-Gamla Stan här? Det är ett väl fungerande kommunalt dagis, där det går 68 barn i dag. Nu har politikerna beslutat att 42 barn till ska dyka in på det dagiset. Det blir fler barn, det blir fler föräldrar och det blir fler personal.

Det är ganska svårt att förklara vad som är unikt för den här verksamheten, men där har personalen lyckats att skapa ett engagemang hos föräldrar, barn och personal. Man skulle kunna säga att det skulle kunna vara en *role model* för många andra förskolor.

Man brukar använda den här förskolan när det kommer besök från andra städer för att kika på en väl fungerande kommunal verksamhet. Nu kommer den att slås sönder, i och med att det blir så många fler barn där.

Att förklara vad som är unikt kanske jag kan få försöka i mitt nästa inlägg. Det hinner man inte göra på en minut.

Barnen kommer att stuvras in i vad som skulle kunna bli en barnfabrik – lokaler som inte är anpassade för att passa in i Samaritens verksamhet.

Anförande nr 57

Borgarrådet N i l s s o n (s): Som svar på frågan säger jag så här. Jag utgår från att stadsdelen tillför de resurser som krävs i form av personal för att det ska bli en bra verksamhet.

Det är ju så att vi expanderar förskolan över hela staden nu. Från er sida brukar ni annars klaga på att det inte går tillräckligt fort att bygga ut förskolan för att hantera barnomsorgsgarantin och minskningen av barngrupperna i förskolan. Det är väldigt bra att man startar nya avdelningar runt om i staden.

Stadsdelarna har naturligtvis ett ansvar att se till att verksamheten innehållsmässigt följer den förskoleplan som är fastställd av Stockholms stadsfullmäktige. Jag utgår från att stadsdelsnämnden i Maria-Gamla Stan kommer att organisera verksamheten så att man kan följa förskoleplanen. Jag har inte för avsikt att överpröva stadsdelsnämndernas beslut i dessa frågor.

Anförande nr 58

N i n a E k e l u n d (kd): Ja, de kommer att få mer personal. Men det är inte det som är problemet. Jag önskar att jag hade mer tid att förklara vad som är unikt med den här verksamheten.

Pappa till Oskar på Samariten skriver så här i ett brev till stadsdelsförvaltningen: ”För er som inte vet, är Samariten inte ett dagis i någon allmän betydelse. Det är en väl inarbetad institution med ganska fett förankrade traditioner, rutiner och normer, som vi föräldrar aldrig har sett någon motsvarighet till. För personalen på Samariten har greppat en sak: vi föräldrar behöver också lotsas. Man ordnar flera olika saker.”

”Samaritens barn har bytt gränser, är öppna och har lokal förankring.”

Han avslutar så här: ”För framtidens skull, spräng inte sönder en ideologi, ett system, en stöttepelare genom att blanda in nya kulörer i en redan väl så vacker färgkombination, som fungerar!”

Man kommer att ha mer personal, men man kommer inte att hinna med att föra över de goda tankar och de goda idéer som finns där. Jag önskar att du åker dit och tittar på den verksamheten och sedan tar dig en funderare.

Anförande nr 59

Borgarrådet N i l s s o n (s): Men det som du just har tagit upp, Nina, är väl ett bra bevis på att det är klokt och bra att det är stadsdelsnämnderna som fattar beslut om förskolan. Där finns kunskaper om Samaritens förskola, liksom det finns andra profiler och egenskaper på alla de över 500 förskolor som vi har i den här staden. Jag som borgarråd och vi som centrala politiker kan aldrig bedöma hur vi på bästa sätt ska organisera lokaler och personal för att få en högkvalitativ verksamhet, och jag tänker inte ta över det ansvaret från stadsdelsnämnderna.

Vårt centrala ansvar är naturligtvis att föra till resurser när barnantalet ökar och att fastställa kvalitetsmål i form av förskoleplan och att utvärdera den kvalitet som finns. Det ansvaret ska jag ta.

De övriga frågor som du väcker är utomordentliga frågor att diskutera i Maria-Gamla Stans stadsdelsnämnd. Det är därför vi ska ha en decentraliserad beslutsorganisation i den här staden.

Fråga nr 4. Förslaget till nytt resursfördelningssystem i grund- och förskolan

Anförande nr 60

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Erik Nilsson pratar här om att föra till resurser när barnantalet ökar, och det intresserar mig mycket. Jag skulle vilja ställa en fråga om hur Erik Nilsson nu menar att Bromma stadsdelsnämnd ska möta Erik Nilssons besparingsförslag på 21 miljoner kronor. Vad jag kan förstå är inte det ett sätt att "föra till resurser" när barnantalet ökar, utan tvärtom ett sätt att ta ifrån en stadsdel resurser trots att man redan i dag har svårigheter att möta barnomsorgsgarantin.

Jag är fylld av nyfikenhet över hur Erik Nilsson ska beskriva hur den här politiken hänger ihop med det som Erik Nilsson brukar säga i högtidstalen.

Anförande nr 61

Borgarrådet N i l s s o n (s): Som svar på frågan om resursfördelningssystemet tycker jag att jag kan skicka tillbaka en fråga till dig, Mikael Söderlund: Tycker du att det är bra likvärdighet när det i våra fattigaste stadsdelar är 40 procent av eleverna som inte når behörighet till gymnasieskolan och i våra rikaste 2 procent? Tycker inte du att man behöver göra någonting åt det för att ge lika villkor till alla barn, oavsett var de bor?

Det är svaret på varför man ska förändra resursfördelningssystemet.

Det andra är att det självklart är så att de kalkyler som nu finns är baserade på den budget som ligger för 2004, utifrån ett nolläge. Vi vet ännu inte hur budgetramarna kommer att se ut 2005.

Vi vet till exempel att vi kommer att fortsätta tillföra mer resurser till förskolan. Det är möjligt att tempot för att minska barngruppernas storlek kommer att öka i de

stadsdelar där man har de sämsta socioekonomiska förhållandena, men vi ska fortsätta att se till så barngrupperna minskar i hela staden, om än i något olika takt i olika stadsdelar.

Anförande nr 62

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande, det här har lite av ett löjets skimmer över sig! Vi måste väl ändå – även om vi är politiker båda två – kunna föra ett anständigt resonemang kring besparingar? Man kan ju inte med någon trovärdighet ...

Erik Nilsson, låt oss börja med det du säger först om hur stora skillnader det ska vara mellan olika stadsdelar. Om man som Erik Nilsson lägger ned Livstycket i Tensta och på olika sätt motarbetar enskilda initiativ av människor med lyskraft och med brinnande engagemang, är det klart att man inte når samma resultat som man annars skulle göra – det är alldeles riktigt. Man kan också bedriva en aktiv politik ute i stadsdelarna, till exempel vårt förslag med den nya Rosspedagogiken i Tensta. Det finns många andra åtgärder man kan vidta om man vill få ett bra resultat ute i olika stadsdelar. Det är viktigt att följa den vägen när vi implementerar ny politik för att få bra resultat i våra stadsdelar, och där har vi ett jättestort ansvar.

Men, Erik Nilsson, förklara för mig: Varför kan man spara 21 miljoner kronor i Bromma och ändå ha oförändrade eller minskade barngrupper? Förklara hur det reptricket går till! Det är ingen här som tror dig. Berätta – vad ska hända i Bromma när man har besparingsförslag på 21 miljoner?

Anförande nr 63

Borgarrådet N i l s s o n (s): Tack för det sakliga och glasklara inlägget!

Nej, man kan naturligtvis inte spara 21 miljoner på förskolan i Bromma och klara av att minska barngruppernas storlek. Du lika väl som jag vet att det inte handlar om det, utan det handlar om hela barn- och ungdomsområdet när vi talar om 21 miljoner. Det rör sig om en omfördelning med ungefär 2 procent.

Och detta är räknat på årets budget, 2004. Vi vet inte ännu hur budgeten för 2005 ser ut. Min utgångspunkt är naturligtvis att vi ska försöka tillföra mer resurser, framför allt till förskolan som är ett prioriterat område. Effekten kan då bli att det tillförs mer resurser till de stadsdelar där vi har en sämre socioekonomisk situation.

Det är också så att dagens resursfördelningssystem när det gäller förskola, grundskola och barn med behov av särskilt stöd baserar sig på statistisk input från 1996. Min fråga tillbaka till dig, Mikael Söderlund, är: Tycker du det är relevant att ha resursfördelningen i staden baserad på nästan tio år gammal statistik, när vi vet att segregationen har ökat ytterligare till följd av den politik som ni har drivit i den här staden?

Anförande nr 64

Borgarrådet Söderlund (m): Tack, herr ordförande, för att jag får göra tre inlägg.

Det får någon gång vara slut på den här typen av Erik Nilssons Orwellska nyspråk! Man kan inte så och säga resursförstärkningar och sedan föreslå resursminskningar. Man kan inte gå ut och fortsätta höja världens högsta skatter och samtidigt genomföra besparingar med någon trovärdighet. Det får vara rim och reson även i Erik Nilssons politik.

Stå nu fast vid vad du har föreslagit! Ni har gått ut till stadsdelarna, skrämt upp allihop och sagt att de ska spara, i Brommas fall 21 miljoner kronor, i Norrmalms fall 10 miljoner kronor – vi kan göra en lång lista på vilka resultat det här får.

Det är så här, Erik Nilsson: En dyslektiker har det inte lättare för att han är uppvuxen på Östermalm, eller Kungsholmen, eller Älvsjö eller var det nu är som du ska ta pengar ifrån, utan han har samma problem oavsett var han bor någonstans.

Det finns ingen rimlighet i de här förslagen, och de står helt på tvärs med er påstådda politik. Det är klart, man kan hålla på och hänvisa till 2005 års budget: först en rejäl besparing, men sedan kommer vi igen i nästa budgetförhandling – men det är ju inte seriöst, Erik Nilsson!

Det blir 200 förskoleplatser i Bromma, 53 lärare och 61 förskollärare som ska bort om du får bestämma. Vad har du för svar att ge oss?

Anförande nr 65

Borgarrådet Nilsson (s): Till det, Mikael Söderlund, har jag svaret att vi har hela tiden gått till val på att lika chans kräver olika resurser.

Vi har olika sätt att definiera likvärdighet. Du menar att lika många kronor per barn i förskolan eller per elev är rättvisa. Vi vet att det ger effekter som innebär att det är 20 gånger vanligare att ett barn i ett fattigt område inte blir behörigt till gymnasieskolan. Det är ”rättvisa à la Moderaterna”. Vi ställer inte upp på det.

Jag förstår att du är upprörd över situationen i Bromma eller Norrmalm, men du har uppenbarligen inte varit i andra delar av staden och sett att där är det väsentligt svårare att få stöd för barn med behov av särskilt stöd. Ribban ligger väsentligt högre, vill jag påstå med stor kraft.

Du ställer mig frågan om hur vi ska hantera besparingarna. Fråga dig själv, Mikael Söderlund: Hur ska ni hantera besparingarna med era skattesänkningar? Hur ska du kunna ta bort 280 miljoner kronor från förskola och skola, som ert budgetförslag innebär?

Det är mycket svårare att svara på, Mikael Söderlund!

Fråga nr 5. Offentliga rum

Anförande nr 66

L o t t a E d h o l m (fp): Herr ordförande, fullmäktige! När jag läste tidningen i dag såg jag i Svenska Dagbladet en rubrik som löd: "Ombyggnad av Åhléns får kritik. Unik mötesplats i Stockholm försvinner, anser chef vid Länsstyrelsen." Då ser man en folkstorm framför sig – det är säkert jättemånga människor som tycker det är dåligt att vi bygger in Åhléns hörna. Men när man läser artikeln visar det sig att den består av en person vid länsstyrelsen.

Jag har en fråga till Jan Valeskog.

Det är ju inte första gången som Länsstyrelsen i Stockholm motverkar Stockholm som stad, som inte vill att vi ska bygga bostäder vare sig i Stockholms innerstad eller i hamnen eller någon annanstans och som heller inte tycker att vi ska använda våra möjligheter som vi har att förebygga brott och se till att brott inte uppstår. Det här är en av de viktigaste åtgärderna i Stockholms innerstad för att få bort knarkförsäljningen, vapenförsäljningen och de skurkar som finns där i dag.

Jag skulle vilja veta om Jan Valeskog kan tänka sig att ta något initiativ för att upplysa Länsstyrelsen i Stockholm om hur det är att leva i en storstad och vilka åtgärder som vi faktiskt borde vidta.

Anförande nr 67

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Jag kan ge ett mycket kort och tydligt svar. Det är redan bestämt ett möte, som finansborgarrådet har ordnat och som vi kommer att ha här inom kort med länsstyrelsen och landshövdingen, där olika projekt varav du nämner några kommer att tas upp till diskussion. Hur det mötet förlöper får vi väl veta efteråt.

Det är naturligtvis angeläget för Stockholm att vi får den dialogen. Man kan kanske tycka att en sådan dialog borde uppkomma i god tid, innan en del av projekten har hunnit gå alltför långt.

Det kommer alltså att bli ett sådant möte, men hur det slutar vet jag naturligtvis inte i dag.

Anförande nr 68

L o t t a E d h o l m (fp): Den här frågan är lite intressant eftersom de flesta av oss är så väldigt eniga om att den här typen av åtgärder är bra, rätt och riktiga att vidta i ett område där man har stora problem med brottslighet. Det är samma sak som när vi bygger igen gångtunnlar för att de är farliga platser, helt enkelt.

Det vore ju väldigt bra om borgarråden kunde ta upp den här frågeställningen med länsstyrelsen, så att de förstår att man faktiskt kan använda byggnation som ett sätt att motverka brottslighet, att det inte bara handlar om fler poliser och mer

övervakning utan också att använda de möjligheter man har i stadsbyggandet att motverka brottslig verksamhet.

Jag är fullkomligt övertygad om att de allra flesta stockholmare tycker det är jättebra att vi bygger bort de här miljöerna. De flesta stockholmare anser inte att det är något slags mänsklig rättighet att träffas där klockan tre på natten, utan en stor andel av dem som tycker det har brott i åtanke.

Anförande nr 69

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Jag kan bara hålla med Lotta Edholm när det gäller de så kallade omdömesfrågorna, att det inte ska vara någon skillnad i bedömningen. Du nämnde till exempel Åhléns.

Nu ska man ändå vara nyanserad så till vida, att när man pratar om sådana här frågor generellt har naturligtvis länsstyrelsen att följa både EU-direktiv och riksdagsbeslut vad gäller lagstiftning som miljöbalken och annat. Men självklart tycker jag också att man i sådana omdömesfrågor, som vi kunde räkna upp några stycken, kan ha en gemensam syn. Jag hoppas att det utlysta möte som jag nämnde ska ge resultat.

Anförande nr 70

L o t t a E d h o l m (fp): Det är ju ett stort problem att länsstyrelsen ägnar sig åt så väldigt mycket tyckande, som saknar lagrum. Det här var faktiskt ett av de mer anmärkningsvärda exemplen på det, anser jag. Tyckandet tycker jag faktiskt att vi i den här församlingen ska stå för, inte tjänstemännen vid länsstyrelsen.

Fråga nr 6. IT-säkerheten inom socialtjänstförvaltningen

Anförande nr 71

F r e d r i k W a l l é n (kd): Ordförande, fullmäktige, borgarrådet Margareta Olofsson! Under den senaste veckan har Stockholms stad drabbats orimligt kraftfullt av det datavirus som huserat över hela jordklotet. Extra hårt har vår socialtjänst drabbats. Jag skulle vilja veta hur du kommer att förebygga att socialtjänstens datasystem slås ut så här pass lätt i framtiden, vilket bland annat har inneburit förseningar i socialbidragsutbetalningarna.

Anförande nr 72

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag kan bara hålla med Fredrik Wallén om att de som har drabbats värst är de som har fått vänta på sina utbetalningar från socialtjänsten. Tyvärr är det inte heller första gången som det har hänt, måste jag tillstå.

Man har sagt till mig tidigare när det har hänt att man har arbetat på systemet eller för att hitta andra lösningar, att betala ut manuellt.

Ett sådant här datavirus är dock en helt annan sak, och egentligen borde man se om man kan förebygga – jag är inte tillräckligt duktig för att veta om det går att alltid se

till att man har sådana spärrar inbyggda att man inte drabbas av datavirus, men det verkar vara svårt att undvika. Här sade man ändå att man hade gjort en miss och att man borde ha klarat av det. Men det är ju ingen garanti för framtiden, när det kanske dyker upp något annat.

Frågan är om man inte måste studera om det går att hitta något parallellt system, så att människor inte ska drabbas och ställas utanför. Ibland kan det ju ta många dagar att lösa, och det kan vara väldigt känsligt för många personer.

Anförande nr 73

F r e d r i k W a l l é n (kd): Jag tackar för detta förhållandevis tydliga och öppenhjärtiga inledande svar från borgarrådet Olofsson.

Samtidigt kan man ju inte låta bli att konstatera att det är underligt att just Stockholm, rikets största stad, i många avseenden den starkaste organisatoriskt sett, generellt är så dålig på IT-säkerhet. Under den förra mandatperioden antog vi en IT-säkerhetspolicy i den här församlingen, som var både omfattande, strukturerad och ganska detaljrik. Det vore intressant att få en påfyllnad av borgarrådets svar vad gäller hur just den IT-säkerhetspolicyen återspeglas i utarbetandet av datasystemen inom socialtjänsten.

Anförande nr 74

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Det är trots denna IT-säkerhetspolicy som detta hände. Det är ju det som är det beklagansvärda, att det alltid finns en mänsklig faktor också i alla datasystem. Förmodligen har man inte plockat upp allt.

Dels måste man titta på förebyggande, även inom socialtjänstens verksamhet, dels också titta på om man måste hitta på en annan lösning, med separata system, dubblade system eller något annat.

Jag är ingen expert på området, men man måste ju se till att förebygga så långt man kan.

Trots den IT-säkerhet och den policy som finns i staden hände alltså detta ändå. Det drabbade mig, det drabbade många andra – men det drabbade å andra sidan inte alla. Därför kan man också fundera på varför man inte har byggt upp någonting som gör att de där virusen aldrig kan krypa in i vårt system.

Anförande nr 75

F r e d r i k W a l l é n (kd): Oaktat stadens väldigt stora datorpark känns för mig 4 000 drabbade datorer som oerhört många – även om inte alla rörde just socialtjänsten. Sannolikt finns det oerhört mycket att arbeta på här.

Jag vågar nog påstå att det går att misstänka att den här frågan inte har tillräcklig prioritet inom socialtjänsten i allmänhet och kanske inom staden i största allmänhet.

Vi måste bli bättre på IT-säkerhet, precis som jag tror att vi måste bli bättre generellt sett på beredskapsfrågor som inte med automatik rör till exempel räddningstjänst. Det här problemet kommer säkert att återkomma, och det är synd om det då åter är Stockholm som kommer springande sist, när det uppenbarligen finns andra kommuner som inte alls drabbades i proportion lika hårt.

Anförande nr 76

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Nej, men att alla inte drabbades lika hårt det är väl en klen tröst för den som ändå drabbades.

Det är möjligt att man inte följer detta och inte jobbar lika ihärdigt med det. Jag tror också att man när systemet en gång i tiden startades inte insåg hela vidden av utvecklingen för stadens räkning och vilken kapacitet som skulle behövas eller hur snabbt IT skulle bli ett så viktigt redskap. Det tror jag dessvärre är ett av de grundläggande problemen.

Vi ser kontinuerligt över systemen. Som jag nämnde tidigare har det hänt en gång förut, och det behöver därför kontinuerligt ses över så att man gör så många förbättringar som är möjligt och rimligt. I annat fall måste man hitta ett annat sätt så att människor, om olyckan skulle vara framme, får den hjälp de behöver via socialtjänsten trots att detta händer.

Fråga nr 7. Kultur i Stockholm

Anförande nr 77

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Det pratas inte så himla mycket om kultur längre, av någon anledning. Jag saknar lite en kulturdebatt här, så jag tänkte passa på och ställa en fråga till borgarrådet Nilsson. Eftersom det råder lite kulturtystnad både hos dig och hos Marita Ulvskog anar man ju att det kanske är något fuffens på gång.

Jag tänkte därför helt enkelt höra med dig hur ofta ni egentligen pratas vid. Det läggs ned statliga museer i Stockholm och så vidare – vad är det för dialog som äger rum inom det socialdemokratiska partiet egentligen? Hur står det till med Stockholmsfientligheten hos Marita Ulvskog nu för tiden?

Jag börjar med den frågan: Hur ofta pratas ni vid om kulturen i Stockholm?

Anförande nr 78

Borgarrådet N i l s s o n (s): För att svara på frågan, pratar jag med Marita Ulvskog kanske varannan månad, eller i alla fall någon gång per termin.

Avsaknaden av kulturdebatt beror delvis på att du inte längre sitter i kulturnämnden och föreslår privatisering av biblioteken, så för min del känns det rätt okej.

Jag tycker att det förs en kulturdebatt – fast kanske om andra frågor.

När det gäller statliga museer är väl en spännande sak det som nu händer med Moderna. Vi har aldrig i modern tid haft så många besökare på Moderna museet, tack vare att regeringen har valt att satsa på en försöksverksamhet med fri entré.

Det känns väl rätt positivt, så där.

Anförande nr 79

Kristina Alven d a l (m): Tänk, jag anade att du skulle säga någonting i den vägen! Vi andra, som inte får ta del av de där diskussionerna, tycker att det råder ett totalt kulturmörker i Stockholm just nu.

Vad gör den socialdemokratiska majoriteten här i Stadshuset, när man från statligt håll säger: Vi ska lägga ned Telemuseet, ett gammalt anrikt museum som helt plötsligt bara försvinner från Stockholms kulturmarknad? Ingenting! Det finns inga inlägg, inga protester – ingenting!.

Er politik här i Stadshuset och den kulturpolitik ni driver har inga som helst nytänkande idéer, bara tafatthet. Nu när ni har möjlighet, när ni sitter i majoritet här i Stadshuset och har regeringsposition i Sverige, kom med lite nya idéer!

Det är jättebra att du pratar med Ulvskog ungefär en gång varannan månad, men det ger ju ingenting, vi ser inga resultat i den här staden i form av spännande kultur. Du nämner ett exempel; för all del, inläggen är korta. Men inte har väl du bidragit till att Moderna museets vitalitet har blivit enorm!

Anförande nr 80

Borgarrådet N i l s s o n (s): Nej, men du frågade mig hur det såg ut på den statliga sidan.

”Kulturmörkret” på den kommunala sidan ser ut så, att när vi på senaste kulturnämndssammanträdet fick en redovisning av kulturdeltagande på alla våra institutioner och verksamheter i Stockholms stad, så var det rekordsiffror på samtliga områden. Det vore fräckt av mig att påstå att det har att göra med att du har lämnat kulturpolitiken, Kristina, men någon analys får man väl göra.

När det gäller Telemuseet är det intressant i sammanhanget att skälet är att det bolagiserade och delvis utsålda Telia har finansierat Telemuseet. Så svaret på frågan är att det inte är politik utan möjligen vad som kan hända om man förlitar sig på marknadskrafterna, så som du vill att man ska göra.

Anförande nr 81

Kristina Alven d a l (m): Det är jättebra att Stockholms kulturinstitutioner får ökade besökssiffror, och framför allt naturligtvis de kommunala eftersom det är dem som du värnar och det är de som får bidrag från staden.

Det var ju bra att du tog upp det i ditt inlägg. Hur går det egentligen med stadens under förra mandatperiodens ganska offensiva arbete att åtminstone försöka påbörja

den varianten – finns det några andra krafter i staden som kan bidra till att finansiera kulturverksamheter? Då menar jag alltså inte bara de pengar som staden satsar. Hur jobbar du med externa finansiärer till stadens kulturevenemang och annat, och hur ofta träffar du i så fall företrädare för näringslivet? Du träffar ju Ulvskog en gång varannan månad. Träffar du företrädare för näringslivet som skulle kunna vara med och sponsra Stockholms kulturinstitutioner i samma utsträckning?

Anförande nr 82

Borgarrådet N i l s s o n (s): Ordförande! Allvarligt talat, jag vet inte om detta är en frågestund eller en genomgång av min almanacka. Kristina, du kan få utdrag och kopior över vilka olika besök och möten som jag har. Du har ställt väldigt många olika frågor runt helt olika saker.

Men om det är så att du har en uppfattning att vi inte jobbar med sponsorfrågan i staden så tar du fel. De flesta av våra kulturinstitutioner jobbar aktivt med att få sponsorer. Man har också ökat sponsorintäkterna på till exempel Kulturhuset.

Det enda som vi kräver är att det inte får vara så att sponsorerna sätter det kulturella innehållet. Det måste vara en fri kultur. Det är därför det är viktigt med en offentlig finansiering.

Vi har ökat sponsorintäkterna på bland annat Kulturhuset och de olika institutionerna jobbar med sådana frågor. Men det är ju inte direkt så att näringslivet öser pengar över oss. Vill man göra det i större utsträckning så tycker jag det vore oerhört positivt. Det första är att näringslivet i form av Telia skulle kunna ligga kvar och finansiera Telemuseet, men tyvärr har man valt att inte göra det sedan man bolagiserades och sattes på börsen.

Fråga nr 8. Kulturens utveckling

Anförande nr 83

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Det här anknyter till föregående fråga. Vi har just fått tertialrapport 1 i kulturnämnden, och den är faktiskt inte någon vidare rolig läsning. Erik Nilsson refererade till att besökssiffrorna visar rekord på alla områden. Jag förstår faktiskt inte vilka handlingar han har läst i så fall, för så är det inte. Vi får en tertialrapport där de flesta kurvorna går nedåt. Biblioteken har allt mindre öppethållande i innerstaden, stadsbiblioteken minskar sitt öppethållande. Kulturskolan kickar ut barn. Kulturhuset och Liljevalchs är väldigt oroliga över utvecklingen när de ska konkurrera med Moderna museet, som Erik just tog som exempel. Kulturhuset, som ju verkligen har blivit stockholmarnas vardagsrum de senaste åren med besökssiffror på nästan en och en halv miljon i den verksamhet som finansieras av staden, har haft ett tapp på 88 000 besök första kvartalet.

Jag undrar vad Erik Nilsson har för strategi för att komma åt detta problem.

Anförande nr 84

Borgarrådet N i l s s o n (s): Först och främst hänvisade jag till den helårsstatistik som vi har, som gäller 2003. Du vet lika väl som jag, Madeleine, att det är på det sätt som jag sade, det vill säga att vi hade rekord på i princip alla institutioner.

När det gäller läget just nu stämmer det att vi har besparingar på en del av kulturverksamheten under 2004, med minskat öppethållande på en del ställen. Vi har försökt att lägga det på ett sådant sätt att vi inte ska behöva tappa besökare i någon större utsträckning. Varken du eller jag, Madeleine, kan svara på hur det blir med det, det får vi se i slutet av året.

Det förefaller som om de fria entréerna slår hårdare än vad vi visste tidigare. Moderna museet har fått väldigt mycket besökare, och delvis har det påverkat både Liljevalchs och Kulturhuset. Vi får väl diskutera hur vi ska hantera den frågan. Jag skulle gärna se att vi klarade en försöksverksamhet med fria entréer i Stockholm också, men problemet är att vi är hårt pressade ekonomiskt. Vi måste följa den utvecklingen, det är alldeles riktigt. Den har påverkat oss i Stockholms stad. Men det är samtidigt ett uttryck för att det finns ett rikare kulturutbud, och det är egentligen ett uttryck för att den socialdemokratiska kulturpolitiken, nämligen med låga avgifter eller inga avgifter alls, är en framgång. Man har fått enormt många fler besökare på kulturverksamheter totalt sett. Det är bara det att vi förefaller förlora marknadsandelar till staten när man införde fria entréer.

Anförande nr 85

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Det var ju intressant att det skulle vara socialdemokratisk politik att ha låga entréavgifter. Socialdemokraterna har i detta forum röstat ned ett sådant yrkande från Folkpartiet, så det förefaller något märkligt att det skulle vara er politik om ni röstar nej till det.

88 000 besökare i minus på Kulturhuset talar väl sitt tydliga språk. Det är inte någonting som man hämtar in på någon annan verksamhet i staden.

Jag skulle vilja veta hur ni ska göra. Är det sponsorsintäkter som är lösningen?

Jag tycker att det verkar vara en riktig högerpolitik, faktiskt! Här kastar man ut Kulturhuset och säger: Skaffa er sponsorsintäkter så ni kan få hit besökare! Är det den nya politiken från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet för kulturen? Det förvånar mig oerhört.

Anförande nr 86

Borgarrådet N i l s s o n (s): I sakfrågan är det dessutom så att det har att göra med vilka utställningar som ligger när på året. Som sagt, låt oss vänta tills vi har räknat in hela året. Jag vet att vi har några riktigt spännande och bra utställningar på gång, både på Kulturhuset och Liljevalchs.

När det gäller frågan om fria entréer är det ändå så att den huvudsakliga motsättningen i kulturpolitiken står mellan högerkrafterna, som vill att var och en ska

betala sin kultur själv, och Socialdemokraterna och för allan del Folkpartiet, som vill ha en stor offentlig finansiering och därmed låga avgifter för den enskilde.

Sedan har ni ett problem, nämligen att er budget inte går ihop – den är inte finansierad. Men i sak har vi samma uppfattning, nämligen att det vore oerhört spännande att pröva fria entréer på museerna. Om vi kan klara det ekonomiskt så bidrar jag gärna till ett sådant beslut, men plus och minus ska också gå ihop i budgeten, Madeleine – i varje fall om man sitter i majoritet och inte i opposition!

Anförande nr 87

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Jag noterar att jag inte får något svar. Det finns ingen handlingsplan från Erik Nilsson om hur man ska komma åt problemet med kraftigt nedåtgående siffror för kulturverksamheterna i Stockholm.

Det enda svar jag har fått hittills är att Kulturhuset har tagit in sponsorsintäkter och att han inte anser att han har råd med fria entréer. Det är inte en radikal kulturpolitik som borgar gott för framtiden, utan det är en politik som bara kommer att leda till att kulturpolitiken i den här staden kommer att haverera!

Anförande nr 88

Borgarrådet N i l s s o n (s): Nej, Madeleine, du missuppfattar och du lyssnar inte på vad jag säger.

För det första är det naturligtvis så att vi kommer att få fler besökare när vi har de mer attraktiva utställningarna. Nu är ju besökarantalet inte alltid ett mått på kvalitet i en verksamhet, men vi kommer att få betydligt fler besökare när de utställningarna kommer till hösten.

För det andra går hela vår kulturpolitik ut på att finna grupper som tidigare inte har deltagit i kulturlivet: Stadsteaterns turnerande verksamhet, nu vill åter institutionerna jobba gentemot ytterstaden och gentemot ungdomar, uppsökande. Det är vår handlingsplan för att se till så att vi inte tappar besökare i kulturlivet.

Om sedan jag är oerhört ledsen eller inte för att det är fler besökare som går på Moderna museet – jag måste säga att jag ser det som en framgång för en socialdemokratisk kulturpolitik, och jag är inte så djupt bekymrad över att man har framgång på de statliga museerna. Det är väl positivt, låt oss glädjas över detta!

Fråga nr 9. Utbyggnaden av gruppboheter

Anförande nr 89

M a g n u s H e l l s t r ö m (m): Jag har en fråga till Margareta Olofsson, socialtjänstborgarrådet.

Det är så att det är ett väldigt eftersatt behov av gruppboheter för funktionshindrade i Stockholm, det behövs ungefär 70 nya gruppboheter i staden. Därför drog vi under förra mandatperioden i gång en kraftig utbyggnad av gruppboheter. Särskilt i

Liljeholmen beställde vi ett ganska stort antal, i huvudsak därför att det byggs så mycket nytt i Liljeholmen att det vore dumt att inte passa på. Dessutom hade vi i Liljeholmen på den tiden en handikappomsorgsavdelning som gillade att visa framfötterna sedan årtal tillbaks. Jag vet faktiskt inte om den har samma rykte längre, men för några år sedan hade den mycket gott rykte.

Men i början av den här mandatperioden avbröt ni hastigt och lustigt, eller rättare sagt tragiskt, utbyggnaden av gruppbestäder. Ni började avbeställa och stå i, och det blev stopp i utbyggnaden.

Nu undrar jag, i och med att behovet är stort: Hur går det med utbyggnaden? När kommer den i gång? Kommer det att beställas några nya gruppbestäder i staden och i Liljeholmen, och när i så fall räknar socialtjänstborgarrådet med att behovet kommer att vara täckt?

Anförande nr 90

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Det blir alltid lite knepigt när man ska svara på sådana här frågor. Magnus blandar lite mellan staden och den stadsdel där han själv sitter, så det är svårt att veta vilket jag ska inrikta mig på.

Den plan vi har, som vi vet också kommer att byggas om det inte blir överklaganden och sådant, kör vi vidare i god takt med byggande av gruppbestäder för funktionshindrade. Det finns dock problem i framkanten, därför att de som kanske mest behöver dem, de som inte har någonstans att bo, kanske tyvärr inte blir de som kommer i åtnjutande av dem i första hand, utan det blir de som bor i äldre gruppbestäder. Men det finns en prognos som säger att detta ska vi klara av, och det finns också pengar för att bygga ut.

Sedan säger du att ”ni” – jag antar att du menar majoriteten i Liljeholmen – avbröt just i Liljeholmen. Jag vet att man har gjort ett kortare uppehåll där, för att man ville se över hur man klarade av att bygga med de ekonomiska resurser som man får och enligt de riktlinjer som länsstyrelsen kräver. Men man kommer att återuppta byggandet, precis som i resten av staden.

Anförande nr 91

M a g n u s H e l l s t r ö m (m): Men jag undrar: Hur många gruppbestäder byggs det? Hur många gruppbestäder är på gång? När kommer behovet att vara täckt?

I dag bor ju folk ända upp till 40 års ålder och ännu längre hos föräldrarna innan de får någon chans att bo.

Du säger att det kommer att komma i gång igen i Liljeholmen – ni behövde tänka efter lite. Men nu är det 2004, mitt i mandatperioden. När kommer det att komma i gång i Liljeholmen, och hur ser det ut?

I och med att Liljeholmen är en del av Stockholms stad och det var ganska många gruppbestäder beställda just i Liljeholmen, hänger byggandet i Liljeholmen samman

med utvecklingen i hela staden så det blir lite svårt att skilja åt. Så är det när man har stadsdelsnämnder i en kommun!

Anförande nr 92

Borgarrådet O l o f s s o n (v): När man hör Magnus Hellström skulle man kunna få för sig att vi satte tvärstopp för allt byggande över hela staden och att ni var jätteduktiga. Så var det dessvärre inte. Ni var inte så duktiga, utan det finns många eftersatta behov.

Med den plan som vi nu har räknar vi med att ha uppfyllt de behov som finns – jag kommer tyvärr inte ihåg siffran, jag är lite dålig på att hålla siffror i huvudet – 2006, om allt travar vidare.

Liljeholmen har byggt många men har gjort ett tillfälligt stopp, det är helt rätt. Och det är inte bara Liljeholmen som ska bygga, utan det ska också många andra stadsdelar, och det är bland annat det som man tittar på i genomförande grupperna. Men Liljeholmen ska också fortsätta att bygga.

Anförande nr 93

M a g n u s H e l l s t r ö m (m): Frågan är om stoppet i Liljeholmen är så tillfälligt. Det har pågått i två år. Det är inte min definition av ”tillfälligt” – två år är ganska lång tid. På dig låter det som om det inte kommer att komma i gång, för du vet ju inte när det ska komma i gång.

Jag hoppas du har rätt med de siffror du hade, för det här är ganska viktigt. Jag kommer att hålla ögonen på utvecklingen på det här området. Vi kanske får tillfälle att återkomma. Tack ska du ha!

Anförande nr 94

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag ser fram emot att du håller ögonen på mig; det tycker jag är trevligt.

Men jag kan tala om att byggtakten har ökat, om man ser över hela staden. De löften jag har fått är att Liljeholmen har gjort ett tillfälligt stopp för att man behövde det – man hade byggt väldigt mycket just i Liljeholmen – men kommer att fortsätta att bygga. Det är hela stadens angelägenhet att bygga gruppboenden för psykiskt funktionshindrade, och det måste alla hjälpa till med. Takten har ökat, och det är därför jag kan säga att det beräknas bli färdigt 2006. Även med några bakslag, överklaganden och sådant, ska vi ha byggt ifatt de behov som finns.

Fråga nr 10. Skolk

Anförande nr 95

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Ordförande! Under den förra mandatperioden minskade skolket på gymnasieskolan i Stockholm med ungefär 25 procent. Det är det enda positiva trendbrott som har kunnat noteras så länge redovisningen av

skolkstatistik har pågått. Den enskilt viktigaste orsaken till det var den strängare syn på skolk som blev en följd av att skolk började skrivas in i betygen. Nu har ju Erik Nilsson och majoriteten bestämt sig för att den åtgärden ska tas bort. Det ska inte längre stå i betygen om eleverna skolkar eller inte, och detta har också uppfattats ute i skolväsendet som en ljummare inställning till skolk, precis som man kunde förutse.

Sedan ni slutade med detta har det kommit en ny rapport från socialtjänstens forsknings- och utvecklingsenhet: *Skolk – sund protest eller riskbeteende?* som är en svidande vidräkning med den grundsyn på skolk som Erik Nilsson och Socialdemokraterna står för.

Här beskrivs dels alla effekter det får när elever skolkar. En del av dem visste vi tidigare, men här får vi svart på vitt hur skolk leder till drogberoende och kriminalitet och annat.

Min fråga är: Är det så att Erik Nilsson kanske skulle kunna tänka sig att läsa den här rapporten, ta intryck och tänka om i stället för den politik som nu förs?

Anförande nr 96

Borgarrådet N i l s s o n (s): Ja, Jan Björklund, jag har tagit del av den rapporten. Den är en svidande kritik av den primitiva syn på skolk som ni hade under förra mandatperioden, det vill säga att skolk primärt handlar om elever som är lata, slöa eller bara inte vill delta i skolan. Det är en oerhört allvarlig beskrivning av skolk som indikator på barns och ungdomars svåra sociala situation, och det är ett starkt bevis för att vi måste ha tidiga insatser mot skolk, redan i grundskolan – inte genom att redovisa det på betyget utan omedelbart, samma dag som skolk uppdagas, ska man arbeta med föräldrarna och med socialtjänsten i de fall det är aktuellt och hitta på program för de eleverna.

Jag tycker det är en utmärkt rapport. Den ska också användas i fortbildningen på olika sätt gentemot våra skolor. För min del har den inneburit ett starkt stöd i min inställning att det är feltänkt att redovisa skolk i betyget.

Anförande nr 97

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Herr ordförande! Det är ju nästan komiskt att lyssna på Erik Nilsson! Som det står i denna rapport och i utbildningsförvaltningens rapport minskade skolket med 25 procent under förra mandatperioden. Om Erik Nilsson kan komma på någon annan åtgärd som väsentligen skulle ha bidragit till det än att skolk började redovisas i betygen så vore det intressant att höra det. Det är i alla fall inte lärarnas uppfattning i Stockholm, utan deras uppfattning är att det på gymnasiet är just redovisningen som har tvingat fram också en strängare uppföljning, som gör att man nu tidigare tar tag i elever som håller på att flippa ut i sin skolsituation.

Med de följder som skolk får är det väl oerhört positivt att skolket minskar i omfattning i våra skolor? Men du bara struntar i det och säger att den här rapporten skulle vara ett stöd för dina idéer – det är skrattretande att höra!

Här skriver man i klartext att den syn som man har haft och har i svensk skolpolitik är för ljum när det gäller skolk. Socialdemokraterna har styrt svensk skolpolitik i 70 år, det är det som är sanningen. Vi lyckades bryta detta under förra perioden – och nu går ni tillbaka till den ljumma och flummiga inställningen! Det är sanningen.

Ett antal ungdomar kommer att offras för att ni inte törs göra de här åtgärderna. Ni har sagt tidigare att ni tycker de är hårda och brutala, men sanningen är att det räddar ett antal ungdomar att markera att eleverna ska vara med i undervisningen.

Anförande nr 98

Borgarrådet N i l s s o n (s): Jan Björklund, den här rapporten ger tydligt vid handen att skolket ingår i ett större socialt sammanhang. Den analys ni har gjort av skolkandets orsaker är alldeles för ytlig och är, som det mesta av den politik du står för, inte ägnad att förändra verkligheten utan att *se ut* som om det förändrar verkligheten. Det handlar om symbolåtgärder.

Du framställer det som att vi skulle ha en ljum inställning när det gäller arbete mot skolket. Vi är fullständigt glasklara, att man redan från första dagen ska ta tag i detta. Det ska tas fram redovisningar av frånvaron, precis som tidigare. Man ska ha en uppföljning av detta.

Den enda punkt där vi skiljer oss är att ni anser att det centrala i det här sammanhanget är att dokumentera misslyckandet så att det är inskrivet för resten av livet för de eleverna, inte att försöka förebygga eller förhindra att skolk uppkommer.

Att offra ungdomar har ni uppenbarligen inga synpunkter på. Det enda ni är intresserade av är att i efterhand sortera och brännmärka, i stället för att förebygga. Det är skillnaden mellan vår politik och er.

Anförande nr 99

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Men kan du inte lyssna på frågan jag ställer? Kan du inte läsa dokumenten? Skolket minskade med 25 procent. Det handlar om tusentals elever som var närvarande på tiotusentals lektioner. Det är ingen symbolåtgärd, det är faktisk närvaro i skolundervisningen av faktiska ungdomar i Stockholm – ungdomar som annars hade varit på glid!

Detta blev effekten av den politik vi förde, som ni nu lägger om!

Det är engagemang. Att ställa krav är inte att vara elak, Erik Nilsson. Att ställa krav på ungdomar är att bry sig om ungdomarna.

Anförande nr 100

Borgarrådet N i l s s o n (s): Ja, men, Jan Björklund, jag *har* läst den där rapporten, och det står ingenstans att det är den åtgärd som du pratar om som behövs. Ingenstans står det någonting om att redovisa skolk i betyget är grejen som ska göras.

Däremot står det ganska mycket om hur vi borde arbeta förebyggande i våra skolor.

Om du och jag är överens om att ta till oss det, tycker jag att vi gemensamt ska driva att det är de förebyggande åtgärder som föreslås i rapporten som ska genomföras, inte någonting annat.

Jag vet att det som driver dig primärt är att få åtgärder som ser kraftfulla ut. Du kan säga att vi flummar, att det är mjukis och så vidare. Men läs rapporten och kom sedan tillbaka och diskutera de sakliga åtgärder vi ska göra för att minska skolket! Det står ingenting i den där rapporten om redovisning i betyget!

Ordningsfråga

Anförande nr 101

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande, fullmäktige! Vi var ett antal personer här tidigare i dag som diskuterade ordningen i salen redan under interpellationsdebatten. Jag vill i alla fall å moderatgruppens vägnar upprepa att jag tycker att det är väldigt tråkigt när sammanträden hålls på det här sättet.

Fyra av de ordinarie socialdemokratiska borgarråden är över huvud taget inte här. En del av dem var inte heller här vid förra sammanträdet.

Det har också varit en väldig röra när det gäller dagordningen. Förra sammanträdet ställdes in. Det här hade enligt min bedömning kunnat ställas in, med tanke på ärendemängden i kväll och digniteten av de ärenden som finns. Jag tycker att man kunde ha funderat över att ställa in även detta sammanträde. Det kostar ändå åtskilliga tusen för skattebetalarna, och det är dessutom respektlöst mot fullmäktigeledamöternas tid att kallas in för ett möte då man inte kan behandla vare sig interpellationer eller viktigare ärenden.

Det vill jag påtala och få noterat till protokollet. Jag tycker att man borde ha ställt in det här sammanträdet, och jag tycker att vi allihop i fortsättningen får fundera över borgarrådens och ledamöternas närvaro från klockan 4. Det var ju bristfälligt även från vår sida.

Anförande nr 102

Borgarrådet N i l s s o n (s): Jag vill bara säga att jag i och för sig förstår Kristinas reaktion. Det är naturligtvis oerhört beklagligt att fyra borgarråd inte är här just nu.

Två av dessa har blivit sjuka, och det är svårt att göra något åt. Jag är helt övertygad om att de hade försökt komma om de hade haft minsta möjlighet att närvara. Py Börjeson kommer att närvara senare i kväll. Annika Billström hade i god tid anmält förhinder.

Emellanåt måste man vara borta, men jag håller med dig om att det blev oerhört rörigt, och det är oerhört beklagligt att så många borgarråd är borta vid samma tillfälle. Vi ska naturligtvis göra vad vi kan för att den här situationen inte ska uppstå igen.

Anförande nr 103

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Det hela blev ännu mer rörigt, eftersom det har gått ut ett mejl till alla ledamöter som sade att vi skulle ha en stor biltulldiskussion klockan 4 där vi skulle sambehandla åtta interpellationer eller något sådant. Men sedan visade det sig att det inte blev någon biltulldiskussion eftersom det var olika rotlar.

Därför blev det så att ledamöter som inte kom hit i dag därför att de trodde att vi skulle diskutera biltullar i en timme fick sina interpellationer behandlade utan att de var här. Det är klart att det inte är bra ur demokratisk synvinkel när det blir så.

*§ 30 Åtgärder vid ökat användande av stadens parker**Skrivelse av Viviann Gunnarsson (mp) och Christer Öhgren (mp) (utl. 2004:55)*

Anförande nr 104

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Ordförande, fullmäktige! I skrivelsen tas problemet upp med att slitaget av närliggande parker ökar när staden förtätar befitliga bostadsområden samt att staden bör vidta åtgärder för att minimera förslitningen.

Gatu- och fastighetskontoret har tagit fram ett förslag till parkprogram för Stockholm där bland annat grönstrukturen i stadsplaneringen och behovet av parkplan för varje stadsdelsområde behandlas. I parkprogrammet anges att landskapsanalyser ska tas fram som ett planeringsunderlag inför en planeringsprocess. Övergripande mål som ska belysas i analysen är god parktillgång, rik parkkultur och hållbar parkmiljö.

Parkplanerna och parkprogrammet tillsammans ska kunna visa hur eventuella problem med slitage i samband med ny bebyggelse bör hanteras. De dokumenten tillsammans med översiktsplanen, Stockholms byggnadsordning, grönkartan och sociotopkartan anser vi bör kunna ge en god ledning vid planering av bebyggelse i staden.

Jag vill särskilt framhålla betydelsen av sociotopstudier som beskriver tillgänglighet, användning, funktion och innehåll i hela eller delar av parkerna och att dessa studier genomförs tillsammans med berörd stadsdelsförvaltning. Här kan man verkligen se hur parkerna används.

Detta material ska sedan ingå som en viktig del i miljökonsekvensbeskrivningen för en planerad förtätning och även vara ett komplement i den miljöprövning som görs i samband med markanvisning. Med ett sådant underlag bör det tämligen säkert gå att göra en konsekvensanalys som visar vilka värden som eventuellt går förlorade och om och på vilket sätt detta går att motverka.

Som gatu- och fastighetskontoret redogör för i sitt yttrande är det viktigt att se till att nyanläggning eller ombyggnad av parker sker med hög kvalitet som ger både estetiska och funktionsmässiga mervärden. Det kan handla om nya material och förhöjda skötselinsatser.

Vid all förtätning i områden som ligger nära parker måste en bedömning ske om exploateringen också klarar en ökad parkanvändning. Det borde gälla också etablering av friskolor och dess påverkan på närliggande parker, vilket inte är fallet i dag.

Slutligen vill jag konstatera att de nya fördelningsnycklar för anslagen för skötsel och underhåll av parker som snart kommer att vara aktuella för fullmäktige att ta ställning till innebär att man bättre tar hänsyn till ytor, befolkning, slitage och nedskräpning.

Jag vill mot bakgrund av detta yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 105

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Jag tycker att det är glädjande att en skrivelse för en gångs skull kommer upp i fullmäktige för diskussion. Jag kan till en början säga att jag tycker att det svar som Christer Öhgren och jag har fått på vår skrivelse är mycket bra. Det är bra att vi får gå igenom hur vi ska hantera de värdefulla tillgångar som våra grönområden och parker är.

Under en lång följd av år har parklandskapet nedprioriterats ekonomiskt. Det fattas ungefär 50 miljoner kronor i skötselpengar sedan fyra fem år tillbaka i tiden. Det gör att vi i de två senaste budgetarna har lagt mer pengar på just parkskötsel. Det är inte bara därför att vi tycker att parker är så vackra, vilket de är, utan det är också därför att det är en hälsokälla för människor att kunna använda sina parker.

Åtminstone Moderaterna och Folkpartiet tycker att den här skrivelsen är lite egendomlig. Då vill jag bara säga: Skrivelsen skrev vi inte bara därför att man började etablera olika verksamheter som skolor runt parkerna utan också därför att det fanns planer på att bygga inuti parker. Vi ville se på hur man ska hantera detta i fortsättningen.

Det var främst med anledning av att en idrottsanläggning skulle byggas i Blecktornsparken, som är en ganska liten park. Där kan en liten ”knapring” på parken förstöra dess värden. Det fanns också andra idéer för Blecktornsparken, med en barnstuga, asfaltering på grund av fotbollsplaner och annat.

Jag tycker att vi har fått ett svar som vi är ganska nöjda med, så jag hänvisar till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 106

M a t s G . N i l s s o n (m): Herr ordförande! Viviann säger att vi från borgerligt håll har tyckt att skrivelsen var lite egendomlig. Jag måste för egen del säga att jag tycker att detta är en av de mest märkliga skrivelser som jag någonsin har läst.

Utnyttjandet eller nyttjandet, som det egentligen borde vara, av våra parker beskrivs som ett problem, som något negativt. Det är för mig en fullkomligt obskyr verklighetsuppfattning.

Parkerna är en tillgång. De är en pärla. Vi ska vara tacksamma för att stockholmarna nyttjar dessa fina inslag i Stockholm. Vi ska vara glada för att turisterna kommer hit och nyttjar våra parker. Hade Py Börjeson varit här hade hon kunnat fylla på med hur oerhört viktiga parkerna är för spontanidrottandet, för att få människor som kanske inte rör på sig att göra det i mer organiserad form.

Jag skulle vilja fråga Viviann hur definitionen av ”orimligt hård förslitning” av en park är, och jag har också en följdfråga. När ni nu konstaterar vad som är ”orimligt hård förslitning”, kan du då också förklara i form av lite alternativa bekämpningsmetoder hur du ska bekämpa den orimligt hårda förslitningen av parker? Jag tycker att detta är ett vansinnigt angreppssätt.

Jag skulle vilja fråga Jan Valeskog, som talade sig varm för de så kallade sociotopstudierna: Tycker du att detta är en vettig prioritering för tjänstemännen på gatu- och fastighetskontoret och stadsbyggnadskontoret? Tycker du att bostadsbyggandet i Stockholm för närvarande går för fort? Tycker du att handläggningstiden på stadsbyggnadskontoret – där det tar från sex upp till nio månader för att en detaljplan över huvud taget ska få en handläggare – är för kort? Vill du förlänga den processen och förlänga väntetiderna? Tycker du att de ca 1 700 påbörjade bostäder som ni har dragit igång är för många?

Bifall till den borgerliga reservationen!

Anförande nr 107

Borgarrådet Gunnarsson (mp): Jag har inte använt uttrycket ”orimligt hård” i min och Christer Öhgrens skrivelse. Men jag kan väl ändå säga: En alltför hård förslitning kan vi finna många exempel på i våra parker i dag. En orimligt hård förslitning har vi sett utanför Stadshuset, där vi har varit tvungna att asfaltera den lilla grönplätt som fanns mellan träden. Så blir det när man inte tar hänsyn till att det faktiskt är växande gräs som finns där.

Så blir det också när för många vistas på en yta som man inte vårdar tillräckligt mycket. Vi kan se på Vasaparken, som i dag används av många fler barn än tidigare. En sådan yta måste man i så fall ha mycket mer skötsel av. Givetvis ska barnen och andra människor få vara i parken och använda den, men när det blir fler människor som använder parken måste man intensifiera skötseln. Det har inte gjorts. Det gjordes inte därför att den förra borgerliga majoriteten var så snål när det gällde parkskötsel.

Anförande nr 108

Mats Nilsson (m): ”Orimligt hård förslitning” är ett citat från den skrivelse som du har skrivit under.

Du svarar inte på frågan hur den orimligt hårda förslitningen ska bekämpas. Det var min fråga till dig, och jag vill gärna att du svarar på den.

Du talar dig varm för ytterligare pengar till parkerna. Man kan ta det resursfördelningssystem som ni nu föreslår och den kanske mest utnyttjade parken för spontanidrott, picknick och annat: Råambshovsparken. Där ska ni nu stoppa städningen på helgerna, och ni ska skära ner rengöringsanslaget med ungefär 30 procent. Tycker du att det ligger i linje med vad du just nu sade?

Anförande nr 109

Borgarrådet Valeskog (s): Jag fick frågan om synen på sociotopstudier. Jag tycker att det är ett väldigt bra instrument att använda i en storstad som Stockholm, om man vill analysera till exempel hur parkerna används. Som alla vet måste alla parker med jämna mellanrum byggas om. Att då ha en uppfattning om hur de används underlättar naturligtvis när man ska välja material och annat.

Vasaparken nämndes. Jag tycker att lekplatsen där är ett bra exempel. Där ser man en ökad användning och håller nu på att diskutera att använda sig av någon typ av gummibeläggning på delar av lekytan. Det används också på andra lekplatser i Stockholm och har visat sig vara ett bra alternativ.

Det finns många sätt att se till att parkerna håller sig i gott skick en längre tid, även om belastningen är hög.

När det gäller antalet projekt och så vidare tycker jag absolut inte att vi har för många projekt, utan det är bra att vi får fler bostäder byggda även genom förtätningsprojekt.

Anförande nr 110

M a t s G . N i l s s o n (m): Jan Valeskog säger att jag frågade honom om sociotopstudier. Det gjorde jag inte alls. Jag lyssnade på vad du sade, jag har läst texten, och jag förstår att du tycker att detta är bra. Däremot frågade jag om du tycker att det är en vettig prioritering, när handläggningstiderna är så extremt långa som de är på kontoren i dag. Jag frågade också om du tycker att bostadsbyggandet går för fort.

Det var de två konkreta frågor som jag ställde till dig. Du gav svar på något helt annat.

Anförande nr 111

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige! Ibland har man mer anledning att ta sig för pannan än vid andra tillfällen.

Vad är egentligen problemet? Det är inte nog med att Miljöpartiet har skrivit en ganska korkad skrivelse, utan de har fått med sig resten av majoriteten på den också. Det känns lite vanskligt, Jan Valeskog.

Är det ett problem att stockholmarna använder sina parker? Är det ett problem att barnen leker i parkerna i stället för att de leker på gatorna?

Miljöpartiet säger att man vill ha ett samlat grepp. Man skriver: Ve och fasa om bra väder gör att fler och fler människor besöker parkerna. Jag känner själv att man borde göra det i stället för att sitta här ibland, men just i dag är det lite molnigt, så vem vet.

Man skriver i skrivelsen att Blecktornsparken ”har varit extra hårt utsatt och bör därför ses över speciellt”. Så avslutar man skrivelsen med att kommunstyrelsen ska föreslå ”åtgärder för hur den ökade förslitningen kan minimeras”.

Jag skulle vilja att de tre majoritetspartierna ger exempel på detta. Kommer vi att se förbud att beträda parken i framtiden? Får vi se dessa skyltar?

Endast boende på Torggatan har tillgång till den här parken. Inga lekande barn i den här parken. Här får bara de som betalar extraavgift vistas.

Eller varför inte: Picknickförbud. Vi har ju diskuterat det tidigare. Det är kanske inte bara alkoholförbud som stockholmarna ska drabbas av i parkerna, utan nu ska man kriminalisera picknickar i Stockholms parker.

Det förvånar mig att Miljöpartiet lägger en sådan skrivelse, eftersom ni hittills ändå har varit ganska positiva till att man fortfarande ska få dricka vin i parkerna. Men nu ska man över huvud taget inte få vistas i parkerna, enligt er nya strategi.

Jag känner, Jan Valeskog, att du nog måste gå upp och berätta hur du har blivit lurad på den här punkten. Det känns inte riktigt okej. Se nu hur stockholmarna är ute och går omkring i sin stad när solen skiner. Vilka skyltar är det ni ska sätta upp i parkområdena?

Jag förstår att man ibland kan ha en god intention med en del skrivelser som man lägger, men den här är ju bara farsartad!

Anförande nr 112

Borgarrådet **Gunnarsson** (mp): Nej, skrivelsen är inte alls korkad. Däremot tycker jag kanske att den reservation som finns från de borgerliga partierna är korkad. När det inte har lagts nästan något på parkskötsel under fyra års tid måste man faktiskt titta igenom och försöka få upp kvaliteten igen.

Självfallet ska parkerna användas. Vilka är det som år efter år har hävdat grönområdenas värden här i staden? Inte är det Moderaterna. Inte är det Folkpartiet. Nu försöker ni raljera och göra er lustiga över en skrivelse som har tillkommit på grund av er dåliga skötsel under ett antal år. Av den anledningen är vi tvungna att asfaltera här utanför Stadshuset, lägga gummimattor i Vasaparken och så vidare. Det är inte roligt, utan det är en mycket tråkig utveckling.

Däremot ska vi naturligtvis ha så många människor som möjligt i parkerna. Den här skrivelsen handlar inte om att äta eller dricka i parkerna över huvud taget utan om hur vi ska få bättre kvalitet på parkskötseln.

Anförande nr 113

Kristina Alven (m): Viviann Gunnarsson! Så är ju inte skrivelsen formulerad! Det är en tragikomisk skrivelse – det måste man verkligen säga. Den är inte formulerad efter något som har med resursfördelningssystemet att göra, utan ni vill helt enkelt att man ska föreslå åtgärder för hur den ökade förslitningen kan minimeras.

Jag kan bara dra slutsatsen att ni vill sätta upp skyltar i staden: Förbudet att beträda parken.

Anförande nr 114

Borgarrådet **Valeskog** (s): Jag tycker att utlåtandet och skrivelsen är bra och korrekt. Jag tycker också att det är självklarheter vi pratar om. Vi pratar om hållbarhet i andra sammanhang. Här handlar det om hållbara parker.

Många av parkerna kommer att användas mer och få en ökad förslitning. Då måste man ta hänsyn till det när man gör skötselinsatser och bestämmer hur mycket pengar man ska lägga ner för att klara parkerna. Som vi pratade om tidigare handlar det också om att nya material kanske får användas. Jag tycker att det är självklarheter.

Anförande nr 115

Kristina Alven dal (m): Man förstår att intentionen kan vara god. Men ibland blir det så fel, och i det här fallet har det blivit totalhaveri, när man konstaterar att hela poängen är att man ska hitta möjligheter och genomföra åtgärder för att minska den ökade förslitningen.

Det är klart att saker och ting förslits i en stad med 750 000 invånare. Vi på den här sidan av salen kan inte förstå att det kommer att betyda något annat än att det kommer upp förbudsskyltar med ”Inga lekande barn”, ”I den här parken är det kriminellt att ha picknick” eller vad det nu kan bli.

Det är naturligtvis en skrämmande utveckling.

Anförande nr 116

Ann-Marie Strömberg (v): Om det är några som är korkade i denna fråga så är det ni, som inte begriper något så enkelt och logiskt som att om allt fler människor använder parkerna ökar slitaget och att ökat slitage kräver ökade skötselinsatser för att vi ska kunna fortsätta använda våra parker.

Det är det som den utmärkta skrivelsen går ut på. Vi vill alltså värna om parkerna, så att stockholmarna även i fortsättningen har kvar sina parker och kan använda dem.

Det är med er politik som förbudsskyltarna kommer upp, eftersom ni inte vill avsätta de medel som vi kommer att använda nu när vi gör om resursfördelningssystemet med mera.

Anförande nr 117

Kristina Alven dal (m): Att Ann-Marie Strömberg har den åsikten förvånar mig inte alls, eftersom hon har en partikamrat på Söder som vill förbjuda picknick i parkerna. Då är det väl självklart att detta verkar vara en kalasbra inställning, om man är vänsterpartist. Jag är mer förvånad över att Socialdemokraterna har köpt den bild som målas upp.

Anförande nr 118

Ulf Friedebäck (fp): Herr ordförande, fullmäktige! Miljöpartiet säger i sin skrivelse att när staden ökar sitt bostadsbyggande och förtätar, då ökar självfallet användandet av närliggande parker. Som exempel nämner man i sin skrivelse Blecktornsparken vid Norra Hammarbyhamnen.

Jag råkar känna till det området ganska väl eftersom jag bor där. Jag antar att man menar Stora Blecktornsparken. Som ni vet finns det både Stora Blecktornsparken och Lilla Blecktornsparken.

Jag kommer ihåg hur det var innan man började bygga nere i Hammarbyhamnen. Det är ungefär 20 år sedan man färdigställde HSB:s fastigheter där. Jag kan försäkra er att parken inte var särskilt bra som den såg ut då, utan det var då man började skapa en fin, bra park, som i dag används av dem som bor där, och sedan har det tillkommit en massa fastigheter i hela Hammarbyhamnen.

Det är väl bra att parkerna används. Ni borde jubla och säga: Vad bra att man använder parken! Det är positivt för alla stockholmare att kunna gå ut och sätta sig och äta och dricka och se barnen leka.

Jag var själv förbi i går eftermiddag och tittade på hur det såg ut nere i parken. Det var väldigt mycket barnfamiljer och barn som fanns där och hade roligt och trivdes i parken. Det är klart att vi ska se till att det kan fortsätta och att parkerna ska skötas. Det säger även vi. Vi säger väl inte att det inte ska ske något underhåll! Självfallet ska det vara ett bra underhåll.

Det är positivt att man kan använda parkerna. Att Stora Blecktornsparken används av exempelvis den skola som finns i närheten är väl positivt. Att ungarna som går i den skolan kan gå ut och leka på rasterna, när de inte har någon skolgård, ska man inte ta avstånd från, utan det måste man bejaka. Parkerna är till för alla stockholmare.

Bifall till vår reservation!

Anförande nr 119

Borgarrådet Gunnarsson (mp): Både Fridebäcks och Alvendals syn på hur parker kan rekonstruera sig själva är väldigt egendomlig. Det verkar som om varje park reparerar sig själv över natten hur lätt som helst, utan pengar eller någonting. Men så är det faktiskt inte.

Under förra mandatperioden minskade ni parkskötseln med 50 miljoner kronor. Det har sin inverkan på hur det ser ut. Det kan hända att det var värre för 20 år sedan. Men även jag har sett hur parkerna såg ut för 40–50 år sedan. Jag har själv lekt i de parkerna som barn.

Då var det inte lika mycket slitage som i dag. Då kanske man inte behövde så mycket parkskötsel. Men i dag, när mängden människor som vill vara i parkerna ökar, måste man också öka underhållet. Det är vad skrivelsen går ut på – ingenting annat. Öka underhållet när antalet människor ökar och se till att man bygger kring parkerna på ett sådant sätt att slitaget inte ökar!

Anförande nr 120

Ulf Fridebäck (fp): Ordförande, Viviann Gunnarsson! Du pratade om att du för 40 år sedan var i Blecktornsparken eller vad den hette innan den fick namnet Stora Blecktornsparken – jag tror inte att den hade något namn dessförinnan. Om du

var där och lekte då sprang du bland de fyllon som låg där i väntan på att åka ut till Skrubba. Det var nämligen en uppsamlingsplats där nere för bussarna för stadens hemlösa. På den tiden skötte man det så. Det var inte särskilt vackert och bra nere i det området.

Det bodde inte så många människor där då. Men nu bor det många där. Den utvecklingen bejakar väl även du, Viviann Gunnarsson. Det är väl bra att människor kan bo så centralt, vackert och bra och att de också kan använda de fina parker som vi har!

Jag sade i mitt tidigare inlägg att det är klart att vi ska sköta parkerna. Självfallet ska de skötas! Det ställer vi upp på – att de ska skötas.

Anförande nr 121

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att det är ett alldeles utmärkt initiativ som har tagits från Miljöpartiet. Tack för det!

Till en god boendemiljö hör områden för rekreation, grönytor och idrottsytor. Det märks också att det finns ett väldigt stort intresse från stockholmarna, som verkligen värnar om sina parker. Jag tycker att man ofta märker att de har kreativa synpunkter på hur de vill att parkerna ska vårdas och förbättras. Det märks väldigt tydligt i stadsdelsnämnderna.

Att parkerna ska användas är självklart. Det tycker även vi. Vad det handlar om är skötseln. Det är oerhört märkligt att oppositionen inte begriper något så enkelt och logiskt som att om användandet ökar, då ökar även slitaget och därmed också kraven på skötsel. Då måste man städa oftare, man måste sköta om parkerna på ett sakkunnigt sätt – det behövs mer. Om man vill ändra på olika saker i parkerna i dialog med medborgarna krävs det också resurser. Det är självklart. Det är mycket enkelt och logiskt.

Jag förstår inte Fridebäck. Du tycker att parkerna ska skötas om. I så fall borde du kunna stödja våra förslag. Det är ju skötseln det handlar om – inte att hålla stockholmarna borta från sina parker.

När det gäller Blecktornsparken är det bra att man kan använda den för en skola, när det inte finns någon skolgård. Men vi tycker faktiskt att barn behöver ha både skolgårdar och parker. Nu åker en del skolor snålskjuts på staden, eftersom det är staden som bekostar parkerna och skötseln av dem. Det gör inte de skolor som inte har egna skolgårdar. Därmed står staden för det slitaget.

Det är klart att det blir mer slitage när användandet ökar. Det är logiskt. Vad skrivelsen handlar om är att vi på ett bättre sätt än tidigare vill beakta behovet av grönområden, hur ökad nybyggnation påverkar både behovet av grönområden och behovet av förbättrad skötsel av befintliga grönområden. Det är något som alla i fullmäktigesalen borde kunna ställa upp på.

Jag är väldigt förvånad över den här reservationen, som jag tycker är osedvanligt korkad. Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 122

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, fullmäktige! Om majoriteten hade bemödat sig om att läsa den reservation som vi försöker prata om hade man sett att det står: "Att underhålla parkerna är viktigt för att göra dem tillgängliga för stadens medborgare."

Hur sjutton kan man påstå att vi inte vill sköta våra parker? Det är befängt att göra det!

Anförande nr 123

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Då är det nästan en strid om påvens skägg. Det jag framför allt har reagerat mot i er reservation är talet om skolor som inte har egna skolgårdar, att ni inte förstår att slitaget i just de parkerna ökar oerhört mycket.

När man hör era inlägg här i salen verkar ni över huvud taget inte förstå sambandet mellan ökat besökande, ökat slitage och ökat underhållsbehov.

Jag är fortfarande mycket förvånad över er reservation, som jag tycker är både onödig och fånig.

Anförande nr 124

M a t s G . N i l s s o n (m): Ann-Marie säger att det skrivelsen egentligen handlar om är ökade resurser till parkskötsel. Det tror jag inte. Jag tror nämligen att Miljöpartiet i så fall hade skrivit det. Vad Miljöpartiet skriver är att den ökade förslitningen ska minimeras. Och när det inte ska slitas, då ska det inte användas.

Det vore mer rakryggat och ärligt att säga – som det låter på er när ni nu argumenterar – att ni vill skjuta till mer resurser till parkerna. Men det vill ni ju inte. Ni ska omfördela genom resursfördelningssystemet, men det är inga ytterligare resurser.

Sedan vill jag återigen påpeka att för den kanske mest använda parken, en park som verkligen blommar – Råambshovsparken – ska din majoritet, Ann-Marie, skära ner på städningen. Ni ska sluta städa på helgerna, och ni ska samla upp mindre och mindre skräp.

Kan du inte vara ärlig och svara på hur du tycker att den faktiska politik som din majoritet står för överensstämmer med vad du säger här i dag?

Anförande nr 125

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Det resursfördelningssystem som vi från majoriteten nu föreslår har i högsta grad med saken att göra, eftersom det till skillnad från tidigare system kommer att ta hänsyn till ytorna i de olika stadsdelarna och till besöksfrekvensen. Därmed kommer man att ta hänsyn till både slitage och skötselbehov på ett helt annat sätt än tidigare system, som var märkligt och byggde på tidigare kostnader.

Om man har en sakkunnig och väl utbyggd skötsel minskar det också slitaget, genom att man förebygger på olika sätt. Det finns ett samband.

Anförande nr 126

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Vi har inte skrivit någon egen reservation, utan vi tillstyrker kommunstyrelsens förslag. Men man kan fundera över skrivningen beträffande de uppgifter som kommunstyrelsen ska ha, om vi i kommunstyrelsen ska diskutera hur den ökade förslitningen kan minimeras. Det är det man kan tycka är lite märkligt.

Parkerna runt om i staden är en oerhört stor tillgång för stadens medborgare men också för alla besökare. Det är självklart att de ska användas på ett bra sätt, som mötesplats, lekplats och plats för rekreation. Det kan man aldrig se som ett problem.

Det får inte vara så att vi ska börja asfaltera större ytor i parkerna för att minimera slitaget. Då tycker jag hellre att man – när vi nu förtätar så mycket i staden för att få fler bostäder – får börja fundera över hur det är i våra ytterområden, om det kanske är bättre att man naggar lite i kanten på ett grönområde där än att ytterligare öka användningen av parkerna i staden och bygga fler bostäder där. Då kan man se till att det bildas parker där ute som kan binda samman de nya bostadsområden som byggs.

Vi har hört andra borgarråd säga här i kväll att man inte ska diskutera hur stadsdelsnämnderna ska agera i olika frågor. Parkskötseln ligger till allra största delen på stadsdelsnämndsområdena, och stadsdelsnämnderna har ansvaret för den delen. Att vi ska stå här och diskutera hur det ska ske blir lite märkligt. Det är givet att det ingår i uppdraget att våra parker ska skötas så att de går att använda under lång tid framöver.

Anförande nr 127

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Visst är det stadsdelsnämndernas ansvar att sköta parkerna. Men vi har här i kommunfullmäktige ansvaret för att det blir en rimlig fördelning som tar hänsyn till både ytorna och besöksfrekvensen och därmed skötselbehovet. Det är verkligen en fråga för fullmäktige, och det är det vårt nya resursfördelningssystem kommer att handla om.

Anförande nr 128

E w a S a m u e l s s o n (kd): Därför är det extra intressant när vi tidigare i kväll under frågestunden hade uppe en fråga om en förskola och hur många barn som skulle kunna tillföras där. Då hänvisades det till att man inte kan gå in och diskutera enskilda stadsdelsnämnder utan ska föra tillbaka frågan dit. Men när det gäller parkerna ska vi plötsligt stå här i fullmäktige och berätta hur vi ska minimera förslitningsskadorna.

Anförande nr 129

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Herr ordförande! Detta var en intressant debatt. Jag tror faktiskt att ni på den borgerliga sidan lite grann gör bort er. Hur kan ni tro att

väljarna skulle uppfatta det som att Miljöpartiet skulle vara emot att våra invånare skulle utnyttja våra parker? Det måste vara en väldigt konstig missuppfattning.

Jag tycker att det egentligen är en pseudodebatt som ni för. Det är ungefär som om jag skulle stå här och påstå att Kristina Alvendal är för att man ska ha picknick på en gummimatta eller att Mats G. Nilsson tycker att barnen ska drunkna i lerpölar i parkerna.

Man måste faktiskt ha någon typ av underhåll, och man måste också ha ett underhåll som motsvarar den form av utnyttjande som man har. Det är en del i det hela.

En annan del handlar om hur man planerar. Det handlar om huruvida man bygger både barnstugor och skolor och har en väldigt massa fritidsaktiviteter runt en park och dessutom väldigt tätt med arbetsplatser. Om man planerar på det sättet och det handlar om en väldigt liten park är det klart att det innebär att platsen blir väldigt försliten.

Det är väl naturligt att människor vänder sig till de gröna andningshål som finns i närheten. Då är det viktigt att vi på ett vettigt sätt bemöter det och ser till att få ett bättre sätt att fungera för stadens gröna lungor.

Det är viktigt att man tar det ansvaret och har en sådan planering. Det är nämligen så att våra gröna lungor i Stockholm skapar en hållbar tillväxt. De skapar konkurrensfördelar för Stockholm gentemot andra områden ute i Europa som inte kan erbjuda dessa gröna, fina lungor. Om vi inte bevarar dem, om barn ska drunkna i lerpölar och folk ska ha picknick på plastmattor, då kommer inte Stockholm att vara en hållbar tillväxtregion.

Med det mycket allvarliga inlägget, herr ordförande, ber jag att få yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 130

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande! Det konstiga med det här ärendet är egentligen att det över huvud taget är ett ärende. Bara det att skriva i en skrivelse att parkerna ska underhållas verkar väldigt konstigt på mig. Det är ju självklart att parkerna ska användas och att de sedan måste underhållas i takt med att de förslits. Det skriver vi i vår reservation, så det kunde du se, Öhgren, om du hade läst vad vi har sagt.

Att vi har reagerat lite beror på hur ni formulerar er. Om Blecktornsparken har ni exempelvis skrivit att den är "extra hårt utsatt" och att ni är rädda för att parken ska användas av skolbarn och att det kanske ska byggas en idrottsanläggning. Det verkar som om ni är rädda för att barn och skolungdomar använder parken. Gläds i stället!

Anförande nr 131

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Kära Ulf Fridebäck! Det vi är oroad för är att detta andningshål i själva verket är alldeles för litet för så många människor som

förmodligen är intresserade och använder parken. Därför måste man planera så att staden har tillräckligt stora lungor. Det ligger också i det svar som finns.

Jag förstår inte riktigt er tro att det skulle bli något slags besöksförbud i parkerna eller något liknande. Det är fullkomligt taget ur luften. Det är en konstruktion som rent ut sagt är störtlöjlig.

Anförande nr 132

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Problemet är väl att det inte är ”störtlöjligt” att dra den slutsatsen. En tendens i den här staden och i den politik som just nu förs innebär att man kan dra just den slutsatsen, att det kommer att bli förbjudet att beträda vissa områden i staden.

Era formuleringar i er skrivelse andas väldigt mycket just det. Det står ingenting om ökade resurser eller det resursfördelningssystem som ni sedan pliktskyldigast har börjat prata om här i salen, utan det står att man ska föreslå ”åtgärder för hur den ökade förslitningen kan minimeras”, och man beskriver det som ett problem som uppstår när människor använder sig av parkerna i Stockholm.

Då är det inte speciellt löjligt att tro att det kanske kommer att bli förbud i vissa parker. Det är en trend i den här staden. Ni håller på att kriminalisera picknickar. Man får inte dricka alkohol på stadens grönytor, och det blir svårare för restauranger att öppna uteserveringar.

Vi är oroadе för stockholmnarnas frihet!

Anförande nr 133

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Jag tycker att du ska hålla dig på plastmattan.

Blecktornsparcen är ett exempel på en ganska dålig stadsplanering, där man inte har tagit hänsyn till att parken kommer att utnyttjas oerhört mycket. Det är ju problematiken. Det gäller att få till en stadsplanering som innebär att man inte får den typen av förslitning av parkerna.

Anförande nr 134

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Problemet i den här frågan är ju inte att parkerna används, som ni tycks tro, utan att alla vill vara där på en gång och att det inte finns resurser att sköta dem. Det här ärendet handlar om en långsiktig inriktning: Hur ska vi se till att det blir möjligt även i fortsättningen att använda grönområdena i staden?

I min stadsdel Katarina-Sofia har vi minst grön yta per invånare i hela staden. Parkerna handlar om ganska små gröna plättar som slits väldigt hårt. Vi i majoriteten har många gånger tagit upp problemet med det växande antalet friskolor som vägrar att inrätta en egen skolgård och i stället använder kommunens parker. Om väldigt många gör det blir ju den här gemensamma ytan rätt hårt sliten, och det är många som konkurrerar om den samtidigt.

Vi i majoriteten i stadsdelsnämnden tycker inte att det är acceptabelt att lagstiftningen medger att man får inrätta nya skolor utan att ordna några ytor för rekreation, lek och idrott. Vi tycker att alla barn har rätt till en egen skolgård.

Här skriver majoriteten på något underligt vis tvärtom: Det är viktigt att parkerna finns, för det är tack vare dem som skolorna inte behöver ordna någon egen skolgård. Det är ju ett väldigt underligt resonemang.

Nu har vi i stadsdelen slutit avtal med några av skolorna för att få en viss ersättning för skötseln, men det löser ju inte problemet.

Kristina Alvendal, du talar som vanligt mot bättre vetande. Jag vet att du inte har läst ärendet om alkoholförbud. Det handlar inte om att det kommer att bli förbjudet att dricka vin i alla parker. Det kommer inte heller att bli förbjudet att leka där. Jag tror att du kan ta det ganska lugnt. Det är inte det som oroar folk i stadsdelen, utan det är att det är omöjligt för de flesta människor att vistas på vissa platser därför att de är ockuperade av andra.

När det gäller de nya fördelningsnycklar som diskuteras är det väldigt viktigt, framhålls det i ärendet, att de kommer fram och att de tar hänsyn till det som sker i stadsdelarna. Det är en väldigt hård belastning på många ställen. Jag kan nämna någonting som kallas för park i vår stadsdel, nämligen Nytorget. Den som har gått förbi där en sommardag inser att det inte räcker att städa en gång om dagen, utan det behövs ungefär tre gånger om dagen.

Det vore också väldigt bra om stadsdelarna fick ansvaret för investeringarna i parkerna, såsom föreslås i SPO-utredningen. Det här med att minimera förslitningen handlar ju inte om att ta bort människor utan om att planera parken på ett sätt som gör att det blir lättare att vistas där och att den blir lättare att sköta. Då är det också rimligt att de som betalar för skötseln ska vara med och ansvara för investeringarna. Jag hoppas att det förslaget blir genomfört.

Anförande nr 135

K r i s t i n a   A l v e n d a l (m): Detta är ju helt fantastiskt – att man ska gå lagvägen för att klämma dit friskolorna som inte har vett att betala staden för de grönytor som man nyttjar! Får jag fråga hur många kronor som det röda ledet i förstamajdemonstrationen gav till staden för den förslitning på parker och grönområden som ni åstadkom den 1 maj, förra lördagen? Hur mycket pengar kostade det er?

Jag är inte förvånad över att du, Ann Mari Engel, vill ha lagar och regler och förbjuda folk att vara i parkerna eftersom du på Söder går i spetsen för att förbjuda folk att dricka alkohol och picknicken i grönområdena.

Det är klart att jag har läst ärendet. Det framgår väldigt tydligt i det ärendet vad du vill och vad du föreslår – att generellt säga att i vissa parker och grönområden får man inte vistas och göra det man vill. Det är du som ska bestämma vem som ska få göra vad var. Det är faktiskt helt osannolikt!

Anförande nr 136

A n n M a r i E n g e l (v): Kristina Alvendal, för det första är det inte jag som föreslår utan stadsdelsförvaltningen – med stöd av närpolisen, socialtjänsten, förskolorna, rektorerna och många andra i vår stadsdel som ser det oerhörda problemet i att de små grönområden som finns i anslutning till skolor och förskolor dygnet om ockuperas av olika gäng som sitter och dricker, av missbrukare. Det är ingen som sitter och har någon trevlig picknick där; det kan jag försäkra dig. Den debatten kommer vi säkert att återkomma till.

I de stora parkerna i vårt område, nämligen Vitabergsparken och Fåfången, är du fortfarande välkommen att ha picknick. Jag tror faktiskt att den inskränkningen i friheten är ganska liten.

För det andra hörde du inte vad jag sade när det handlade om skolorna. Jag sade att det är ett växande problem att fler och fler skolor etableras utan att behöva anlägga en skolgård för barnen. Det är till nackdel för barnen som inte kan vara ute utan passning. Det förekommer när man har för lite personal att barnen inte kan vara ute alls därför att det inte finns någon anlagd skolgård att vara på. Det är ett problem för de få parklekar och områden som finns i stadsdelen om skolorna systematiskt använder dessa i stället för skolgård.

Jag tycker inte att det vore ett dugg konstigt med en lagstiftning om att varje skola måste ha en skolgård.

Anförande nr 137

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, fullmäktige! Nu kommer vi in på en annan debatt här: om man ska få dricka alkohol i parkerna. Låt mig bara säga att jag tror aldrig att förbud löser några problem. Förbjuder du och majoriteten detta kommer de som sitter i parkerna i dag att kanske sitta kvar eller också gå precis utanför parken och sätta sig på soffan där. Det där är alltså ett mycket dåligt förslag.

Sedan avslöjade sig majoriteten här: Man vill på alla sätt förhindra etablering av friskolor. Det här är då det nya. Nu ska man vägra friskolor tillstånd om de inte kan visa att de kan anordna en skolgård någonstans. Hur i herrans namn ska det gå till att ordna skolgårdar inne i staden? Ska vi ta gatumark i anspråk? Det kanske vi ska göra i en del fall.

Jag har ett bra förslag där: Vid Katarina Norra skola kan vi använda gatan som skolgård, Ann Mari.

Anförande nr 138

A n n M a r i E n g e l (v): Jag håller med dig om det. Det har stadsdelsnämnden länge haft på förslag. Jag vet att det är ett ärende på väg inom gatu- och fastighetsnämnden vad gäller gatan utanför Katarina Norra.

Alkoholförbudet tycker jag vi diskuterar en annan gång. Det var inte jag som väckte frågan nu. Jag ville bara säga till Kristina att hon hade fel, för hon har fortfarande inte läst vad som står i vårt förslag.

Det handlar inte om att förbjuda etablerande av friskolor. Men det är ju ganska egendomligt: Jag tror inte att någon i dag skulle drömma om att anlägga en kommunal skola utan att tänka på vad barnen har för utemiljö och att man har en skolgård som man har ansvar för att sköta, men när det gäller fristående skolor är detta tydligen helt irrelevant. Där tycks det bara vara en fördel om kommunen tillhandahåller mark där man kan vara. Jag tycker att det är ett underligt resonemang.

Det handlar inte om skolorna i sig. Det handlar om att man bör ha regler, precis som man bör ha gymnastiksalar – vilket också många fristående skolor saknar eftersom de lägger in all gymnastik en vecka om året. Jag tycker inte att det är rimligt. Jag tycker inte att det är bra för barnen.

Anförande nr 139

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ordförande, fullmäktige! Ann Mari Engels stadsdel är ju även min stadsdel, och vi har lite olika åsikter om hur den stadsdelen ska skötas. Ann Mari säger att vi har lyckats få avtal. Det var faktiskt vi under förra majoriteten som skrev avtal med några enskilda skolor.

Jag kan avslöja för hela fullmäktige, eftersom Blecktornsparken så ofta nämns här, att Hamnskolan betalar 70 000 per år till stadsdelen för slitage på den parken. Via Emilia i Björns Trädgård betalar 19 000 till stadsdelen för slitage på en allmän park som är till för alla barn. L'Estradska skolan har ett brukaravtal och sköter städning och grönytevärd på ett området. Basanders i Sjöstaden har ett avtal om att betala 30 000 per år.

Vi har kommunala skolor som nyttjar parkmark för att odla. De betalar inte ett öre i avtal för sitt slitage. Man ser alltså med lite olika ögon på vem som ska betala för slitaget.

En sak till apropå detta med att enskilda skolor ska ha skolgård: Jag har en son som har gått i en skola som inte hade skolgård. Han har klarat sig alldeles utomordentligt bra utan den här skolgården.

Anförande nr 140

A n n M a r i E n g e l (v): Margareta, vid till exempel L'Estradska skolan som du nämnde är det oerhört hård förslitning på den lilla Glasbrukstäppan. De har ett brukaravtal, men vi har väl inte sett att det fungerar.

Jag tycker att det är ett underligt system att man ska kunna betala sig fri från att anlägga en skolgård. Du har helt rätt i att vi har olika syn på hur stadsdelen ska skötas.

Jag sade visserligen att det finns avtal med de här skolorna, men de täcker ju inte på något sätt kostnaderna. Det är ganska stora kostnader om man måste förbättra underhållet mycket. Nu handlar det ju inte bara om kostnaden utan också om trivseln och möjligheten för alla att kunna vistas i parken. Det ska ju alla stadsdelens invånare kunna göra.

Det finns ingen kommunal skola som saknar skolgård. Självklart är barn från alla skolor i parkerna då och då, men det är skillnad om man systematiskt använder parken för rastverksamhet i stället för att anlägga en egen skolgård.

Anförande nr 141

Borgarrådet V a l e s k o g (s): En debatt ska förhoppningsvis leda till att det blir klarhet i saken. Jag måste nog säga att vi har misslyckats. Åtminstone har några försökt att misstolka detta på ett sätt som gör att den här debatten kanske är svår att förstå för många lyssnare. Jag kan dock rekommendera läsning av själva ärendet, så blir det definitivt klarare. Någon sade att det var en diskussion om påvens skägg, och det är möjligt att det är detta det handlar om.

I ett av de första inläggen raljerade någon från Moderaternas sida lite grann över detta med sociotopanalyser i samband med renovering och skötsel av parker och sade att det inte var någonting som tjänstemännen skulle hålla på med. Det kanske finns olika uppfattningar där, men nog måste det väl ändå vara väldigt viktigt när vi ska göra en renovering av en park att ha så god kunskap som möjligt om vilka som använder parken, i vilken omfattning och på vilket sätt. Det är bland annat detta som sociotopanalysen handlar om. Allrahelst om vi pratar om en förtätning i parkens närhet, till exempel ett nytt bostadsområde, är detta naturligtvis fakta som är bra att ha i det sammanhanget.

Stadsdelsnämndernas roll var också en fråga som var uppe. Å ena sidan sköter naturligtvis stadsdelsnämnderna underhållet av parkerna, men när det är fråga om ombyggnationer av större art är det framför allt gatu- och fastighetsförvaltningen som gör det arbetet. Vid sådana renoveringar är det viktigt att ha den här kunskapen om vilken typ av användning av parken som kommer att ske.

Slutligen vill jag bara lyfta fram det nya fördelningssystemet som tar hänsyn just till ytor, befolkning, slitage och nedskräpning i ökad omfattning för att kunna motverka det som i dag är ett faktum på flera ställen, nämligen att parker tyvärr inte alls är skötta på det sätt som de kanske borde vara.

Anförande nr 142

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande! Jan Valeskog verkar inte riktigt ha förstått den här debatten. Den är otydlig, säger han.

Jag ska ställa en fråga till dig, Jan. Det har att göra med etableringen av friskolor. Vi hörde tidigare ett inlägg där företrädare från majoriteten sade att ett sätt kan vara att kräva skolgårdar i samband med att man ger ett godkännande för en friskola. Står du och Socialdemokraterna bakom det?

Anförande nr 143

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Jag sade faktiskt i mitt inlägg att vid all förtätning i områden som ligger nära parker måste en bedömning ske av om exploateringen klarar en ökad parkanvändning samt att detta också borde gälla etablering av

friskolor och dess påverkan på närliggande parker. Detta sker inte i dag, och det tycker jag är mycket märkligt.

Sedan kan man väl konstatera, även om det kanske är en annan debatt, att kommunala skolor har betydande kostnader för sina skolgårdar med upprustningar och annat som man får stå för. Det kan ju vara intressant i en rättvisediskussion, kanske inte i det här ämnet i dag men i ett annat sammanhang, att många friskolor inte har de kostnaderna.

Anförande nr 144

M a t s G N i l s s o n (m): Herr ordförande! Någon moderat raljerade över sociotopstudierna – jag förmodar att det var jag. Det gjorde jag inte alls. Jag raljerade inte på något sätt över dem. Däremot avfärdade jag dem som fullkomligt irrelevanta. Behovet av att fräscha upp, renovera och bekämpa nedskräpningen av parkerna bedöms ju i dag. Det är inte inkompetenta människor som sköter detta på förvaltningarna.

Du efterlyser klarhet. Tala då klarspråk: Vad är det du vill bortprioritera eller nedprioritera av gatu- och fastighetskontorets verksamhet och av stadsbyggnadskontorets verksamhet i dag för att lyfta upp och ägna tid åt de här sociotopstudierna? Tala nu klarspråk!

Anförande nr 145

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Jag kan tala klarspråk. Jag kan ta ett närliggande exempel från den stadsdel där jag själv verkar, nämligen Vasaparken. En förutsättning för att kunna få en bra renovering av den parken är att ha en uppfattning om hur den används i dag och hur den kommer att användas i framtiden. Då krävs det just ett sådant här underlag, en sociotopanalys. Det handlar om att ta fram fakta om hur parken används av människor som bor eller arbetar i området och hur denna användning kan tänkas komma att förändras. Det har man gjort, och därför finns det en hel del nya förslag som jag tror kommer att innebära att den här parken blir än mer uppskattad – mycket mer använd, naturligtvis, men också bättre anpassad för en ökad användning.

Anförande nr 146

M a t s G N i l s s o n (m): Herr ordförande! Apropos att få klarhet i debatten: Tidigare i dag när jag satte upp mig på talarlistan för andra gången raljerade Viviann Gunnarsson, tyckte jag, om att man var tvungen att lägga in gummimattor i Vasaparken. Då är det lite lustigt att Jan Valeskog i anförandet efteråt säger att ibland måste man använda nya material. Det är alldeles uppenbart att majoriteten här debatterar varandra, och i det här fallet måste jag säga att jag håller med Jan Valeskog. Konstgräs är jättebra i Vasaparken.

Miljöpartiet har med stöd av Vänsterpartiet velat hävda linjen att detta handlar om ökat underhåll. Min enkla fråga till Miljöpartiet är: Varför skrev ni aldrig det?

Ingen här har talat emot ökat underhåll. Jag ser i min egen stadsdelsnämnd effekterna av en extrem nedskärning av underhållsinsatserna från den här majoritetens sida.

Intressant är också att ni ju inte har stått här och föreslagit några ökade insatser. Ni pratar om en omfördelning som ska lösa alla problem, och en omfördelning innebär att vissa vinner och andra förlorar. Detta om något, Christer Öhgren, är en pseudo-debatt.

I dagens Dagens Nyheter står det läsvärda saker om den skräpiga Rålambshovsparken. Några sådana artiklar skrevs inte förra mandatperioden, kan jag tala om. I denna mycket populära men tyvärr alltför skräpiga park vill ni nu med rekordmått skära ned städinsatserna. Ni vill städa mindre. Ni vill med andra ord med öppna ögon låta den här parken bli allt skräpigare och allt skitigare. Ni vill inte höja den. Ni vill sänka åtgärderna. Christer Öhgren, detta om något är en riktig pseudodebatt.

Anförande nr 147

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Mats G Nilsson, eftersom vi är eniga om skrivningarna är det väl inte precis så att vi står och diskuterar mot varandra. Vi försöker att få debatten att löpa när ni hela tiden har en sådan egendomlig debatt-teknik. För det första tror ni att Miljöpartiet inte vill ha barn i parkerna. För det andra tror ni att vi över huvud taget inte vill ha människor i parkerna, och så vidare. Den debattekniken tycker jag inte passar här, speciellt inte med tanke på den här skrivelsen och svaret på denna. Det är att lura medborgarna, tycker jag.

Du tog upp det här med gummimattor i Vasaparken. Att man till slut blir tvungen att använda en sådan teknik beror på att ni under er mandatperiod inte skötte parkskötseln i den parken. Om ni hade haft en sådan studie som vi talade om tidigare hade ni förstått att det blivit nödvändigt att se till att få ett mer slitstarkt underlag, just därför att det är så många barn som använder den här parkdelen.

Anförande nr 148

M a t s G N i l s s o n (m): Viviann, du är pinsamt okunnig om varför man vill anlägga konstgräs i Vasaparken och på andra ställen. Det ökar resursutnyttjandet något enormt. Sätt dig ned med din borgarrådskollega Börjeson när hon kommer, så får hon utbilda dig lite!

Sedan var det den så kallade pseudodebatten. Återigen: Ni vill minimera den ökade förslitningen. Ni har inte ett ord om ökade anslag till parkskötsel!

När jag läste den här skrivelsen litade jag på att om Miljöpartiet hade avsett att propagera för ökade anslag till parkskötsel så hade man också skrivit ökade anslag till parkskötsel. Någonting sådant har ni inte gjort. Däremot har ni beskrivit hur man ska minimera och bekämpa förslitningen. Det läste jag, men uppenbarligen var denna skrivelse från er inte särskilt genomtänkt.

Anförande nr 149

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Så enkelt som att det handlar om ökade anslag är det inte. Det handlar också om andra saker. Det handlar om att ha bättre fördelning och ökade kunskaper, både om användandet och behoven och om hur man sköter ytorna. Återigen förvånar det mig att ni inte ser sambandet mellan ökat antal besökare, ökat slitage och ökat skötselbehov.

Vårt kommande resursfördelningssystem ska ta bättre hänsyn till de olika behoven i stadsdelarna. Det ser ju trots allt olika ut. Vi har olika ytor och olika besöksfrekvens. Det är det som resursfördelningssystemet kommer att handla om: en bättre fördelning och ett bättre kunnande.

Skrivelsen handlar också om mer kunskaper. Hur ser det ut i vår stad? Vilka behov har vi? Hur kan vi bäst tillgodose behoven av grönytor?

Anförande nr 150

M a t s G N i l s s o n (m): Okej, Ann-Marie, jag håller med dig: Ni behöver verkligen den här kunskapen.

I exempelvis Rålambshovsparken, en av de mest populära parkerna i den här staden – där jag för övrigt träffade på din partiledare för ett litet tag sedan; jag hoppas han inte skröpade ned – har du de här radikalt ökade besökssiffrorna. Du har därmed också den ökade förslitningen, och du har därmed de kraftigt ökade behoven. Resultatet av din politik är dock att 30 procent av anslaget skärs bort. Det är din politik i praktiken.

Anförande nr 151

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): När det först gäller Rålambshovsparken kan du ju inte lyfta fram en enskild park på Kungsholmen, som ju består av oerhört många parker, och bara peka på att man får ett minskat anslag till just Rålambshovsparken. Det förstår väl vem som helst som känner till Kungsholmen att det finns ett antal andra parker där man har en annan typ av kompensation.

Om ni nu inte vill satsa ytterligare pengar på parkerna är det väl bara att konstatera att Moderaterna vill låta våra parker bli till urskog igen. Det kanske på sitt sätt är en positiv åtgärd, sett utifrån biotoper och sådant.

Man kan också konstatera att Mats G Nilsson väldigt tydligt utelämnade det faktum att stadsbyggnadsåtgärder är ett sätt att se till att parkerna inte utnyttjas på ett sätt som gör att människor inte får tillräckligt med gröna lungor i Stockholm.

Anförande nr 152

M a t s G N i l s s o n (m): Jag ber om ursäkt, Christer. Jag började med att tala om de fasansfulla effekterna i Rålambshovsparken, och du har nu upplyst oss alla om att dessa fasansfulla konsekvenser kommer att drabba alla parker på Kungsholmen. Tack för det!

Vi hör hela tiden resonemang från er sida om det ökade antalet besökare, om den ökade förslitningen och om det ökade behovet. Då tycker jag att det är viktigt att ta upp den park där det ökar allra mest. Jag tycker att det i grunden är positivt. Men just här vill ni skära ned allra mest. Ni är också stolta över det och säger att det är väldigt bra. Jag tycker att det är väldigt korkat.

Jag ser med stor glädje att väldigt många människor besöker Rålambshovsparken ofta. Jag gör det, och jag har vinpavan med mig väldigt ofta. Jag tycker att det är jättetrevligt. Det är jätteblandad publik, det är skolor och Gud vet vad, det är många. Även det tycker jag är jättebra. På fem år har mängden skräp femdubblats. Detta kommer ni nu att tackla med en rekordstor nedskärning. Det är s, v och mp i praktiken.

Anförande nr 153

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ordförande, fullmäktige! Jag har skrivit ned ett antal saker som man har sagt från majoritetens sida: När slitaget ökar måste underhållet öka. Mera resurser behövs. I det nya system som nu föreslås har man tagit hänsyn till att underhållet ska motsvara utnyttjandet. Man säger också att det nya resursfördelningssystemet tar hänsyn till nyttjandet och att det blir betydligt bättre fördelning mellan stadsdelarna.

Då kan jag visa denna rubrik som visar vad som händer hos oss i Katarina-Sofia om det här fantastiska systemet går igenom: Parker riskerar bli sopberg. Det är Blecktornsplanen som är på bild. Inuti tidningen står det: Ogräset kan ta över i parkerna.

I vår stadsdel och i Ann Mari Engels stadsdel skulle detta förslag innebära att vi antingen får sluta sköta våra parker – inga blommor, inte klippa gräset, inte plocka bort skräpet ur papperskorgarna och så vidare – eller också sluta ha gaturengöring och ta bort klotter. Det är vad ert förslag innebär hos oss.

Då kan man fråga: Är det inte ert förslag som kommer att göra att parkerna blir till urskog?

Anförande nr 154

A n n M a r i E n g e l (v): Margareta, du vet ju att vi i majoriteten i stadsdelsnämnden precis som du tycker att detta förslag till resursfördelning inte tar hänsyn till en väldigt viktig faktor, nämligen antalet besökare i stadsdelen, särskilt kvällsbesökare. Vi har ju flest alkoholutskänkningstillstånd och flest besökare både dag- och kvällstid, och det är också någonting som vi från majoriteten har framfört.

Det här förslaget är ju inte ett beslut utan ett underlag från tjänstemännen. Som jag sade i mitt anförande utgår jag från att det nya systemet kommer att ta hänsyn till sådana saker som hur högt slitage man har och hur mycket människor som finns där.

Förut har det inte funnits något system alls. Penningfördelningen har bara byggts på vilka avtal man råkade ha när stadsdelsnämndsreformen kom. Det tror jag ingen av

oss tycker är bra. Därför har man nu tagit fram ett system, och även om det finns vissa brister utgår jag från att det inte kommer att leda till att vi får några sopberg.

Anförande nr 155

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ann Mari Engel, jag hoppas då att du kan gå i god för att systemet inte kommer att slå så hårt som förslaget innebär. När man hör på en del av dina kolleger i majoriteten verkar ju det här systemet var det mest underbara som man kan tänka sig. Jag hoppas att du lyckas övertala dina kolleger så att vi får behålla de här pengarna i vår stadsdel.

Anförande nr 156

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Jag tänker inte diskutera sopbergen i er stadsdel utan snarare det att vi under två år i rad faktiskt har ökat underhållsbidragen till just parkskötsel. Där har Miljöpartiet varit väldigt pådrivande.

Och det är faktiskt inte för att plocka bort skräpet i parkerna som vi har gjort det. För hur är det nu, Margareta Björk, Mats Nilsson och Alvendal: När ni sitter där i parken och äter er picknick och kastar er vinflaska, har ni då med er en liten påse som ni också tar hem skräpet i? Det är ju en fri vilja att äta i parken och att dricka i parken, men det borde vara en lika fri vilja att ta med sig hem det skräp man har dragit dit. Om alla gjorde det skulle vi ha väldigt mycket mer pengar kvar till ett schyst underhåll i våra parker.

Anförande nr 157

J o a k i m L a r s s o n (m): Herr ordförande! Jag har sällan hört så mycket krumbukter från majoriteten. Valeskog har krumbuktat sig ordentligt. Vad man här försöker göra är att komma runt innehållet i en skrivelse som, vilket vi har försökt påpeka, innehåller en del förbud och en del förbudsiver. Jag tycker att ni slår knut på er själva i varje inlägg. Den här skrivelsen är och förblir en förbudsskrivelse. Vi kommer att uppmana alla att protestera mot detta.

Jag brukar notera en del fantastiska citat, herr ordförande. Den lilla citatbok jag har räckt inte till i dag. Ann Mari Engel gick nämligen upp i talarstolen, och då vill jag lova att min penna ryker. När Ann Mari Engel kommer i gång tror man att man har backat 20 år i tiden. Muren är kvar, det är rött, det är fanor, det är första maj och min penna glöder.

Det är uppenbart att det här ärendet i grund och botten är en rejäl snyting mot friskolorna. I själva verket är det i grunden en snyting mot en enskild friskola som utnyttjar Blecktornsparken. Det är så uppenbart! Ni kan krumbukta hur mycket som helst, men vi vet att det är så och den enskilda friskolan vet att det är så.

Valeskog efterlyser klarhet i frågan. Det är ju någonting som oppositionen borde kräva av majoriteten i första hand, men nåväl; vi försöker få klarhet i det här: Vad ska Ann Mari Engel göra med alla de friskolor i Stockholms stad som inte har egna skolgårdar? Ska dessa stänga nu, Ann Mari Engel? Eller är det så att det inte ska få etableras några nya friskolor utan att de har inrättat eller har ett förslag på inrättande

av ny skolgård? Ska vi inte heller få några fristående skolor i den här staden som inte kan anlägga en idrottssal i någon grannlägenhet eller vad det nu kan vara fråga om?

Ann Mari Engel, jag vill hemskt gärna ha svar från just dig.

Anförande nr 158

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Tyvärr, Joakim, fick du svar från mig allra först.

Jag blev lite upprörd över att den här skrivelsen skulle präglas av förbudsiver. Jag är nämligen väldigt negativ till det sättet att arbeta. Jag föredrar att arbeta med exempelvis förebyggande arbete.

När det gäller friskolan i den här parken vill jag bara konstatera att ett av skälen till att den finns där är att Miljöpartiet röstade för detta för ett antal år sedan.

Vi vill också understryka att skrivelsen inte handlar om friskolor utan om ett flertal olika utnyttjare. Sedan kan man naturligtvis tolka detta på lite olika sätt. Det framgår att majoriteten har olika sätt att tolka det på. Kvar står dock det faktum att man måste se till hur man stadsplanerar runtomkring en park så att inte parken drabbas av ett utnyttjande som inte ger människor tillgång till stadens gröna lungor, amen!

Anförande nr 159

A n n M a r i E n g e l (v): Kära Joakim, det var nog inte jag som nämnde första maj. Det var visst någon från oppositionen som på ett lite desperat och beklämmande sätt ansåg att det var förstamajtågen som skräpade ned mest här i staden.

Jag vill understryka att det inte är jag som har gjort den här skrivelsen. Det är inte jag som har gjort den som en snyting mot någon enskild friskola. Vad jag talade om var att hela majoriteten – s, v och mp – i stadsdelsnämnden har tyckt att det är ett problem att alltför många skolor etableras som inte har egna skolgårdar. Vi tycker inte att det är acceptabelt att lagstiftningen medger att det kommer nya sådana skolor.

När du frågar mig vad jag ska göra med de här skolorna vet jag inte vad du väntar dig. Tror du att jag ska svara att vi ska expropriera dem, eller vad? Det var inte det jag sade. Jag sade att jag inte tycker – och det gör inte majoriteten i vår stadsdelsnämnd heller – att det egentligen ska vara möjligt att etablera nya skolor utan att man har en skolgård, precis som man ska ha en matsal och en gymnasialgård därför att elevernas hälsa kräver det.

Du och jag vet också att det inte är några åtgärder jag har talat om här, utan det är fråga om en syn på vad som borde vara möjligt i framtiden. Det här är en framtidsfråga.

Anförande nr 160

J o a k i m L a r s s o n (m): Men Ann Mari Engel, du är ju ordförande i en stadsdelsnämnd som har en del avtal med fristående skolor därför att de nyttjar stadens parker. Då vill jag ställa en fråga till dig. Du tycker att det är ett konstigt system –

det här ingår för övrigt i citatet – att man ska kunna betala sig fri från att anlägga en skolgård. All right, du tycker att det är ett konstigt system. Som politiker brukar man ju vilja hantera konstiga system. Då vill jag veta av Ann Mari Engel: Hur tänker du hantera det som du kallar ett konstigt system?

Anförande nr 161

M a t s G N i l s s o n (m): Herr ordförande! Jag vänder mig först till Christer Öhgren. Jag undrar hur det egentligen känns att ha författat denna skrivelse. Vi har citerat den ordagrant. Det har inte handlat ett dyft om det du påstår att den handlar om, nämligen ökade resurser till parkanslaget, utan den handlar om att bekämpa och minska förslitningen. Kommunisterna har tagit skrivelsen som grundbult för att ge sig på friskolorna. Om det nu var så att du satt på kammaren och tyckte att du skulle skriva någonting för att öka parkanslaget måste du väl nu ändå konstatera att du inte lyckades alltför bra med dina formuleringar.

Viviann, du använde ett replikskifte, vilket var litet konstigt, för att på något sätt påstå att jag och Kristina Alvendal kastar vinflaskor. Det gör vi inte alls det! Vi har alldeles för roligt när vi är i parken, jag och Kristina, så vi kastar inga pavor. Jag lovar dig att vi plockar upp dem. Vi är så duktiga på att plocka att din partikamrat, som råkar vara ordförande i stadsdelsnämnden, vill ha med mig ut för att plocka.

Anförande nr 162

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): För att sammanfatta, eftersom du inte uppfattat vad jag sagt: Vi i Miljöpartiet vill att vi ska ha större gröna lungor i vår stad. Vi ska ha en stadsplanering som gör att människor kan få tillgång till parkerna och utnyttja dem på ett sätt som ger oss den konkurrensfördel gentemot andra nordeuropeiska storstadsregioner som goda parker och fina gröna lungor med goda biotoper faktiskt ger. Det borde ni i Moderaterna lära er.

Anförande nr 163

M a t s G N i l s s o n (m): En sak vi moderater har lärt oss i skolan är att läsa innantill. Inte ett ord av det du nu säger står i din skrivelse.

Min summering av detta, Christer, är att nästa gång du vill förmedla det du just nu sade så skriv det!

Anförande nr 164

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Vi från Vänsterpartiet anser att skolgård, gympasal och skolmatsal hör till sådant som alla skolor ska ha. Det hör till en god skolmiljö, och det gäller både fristående skolor och kommunala skolor. Att de fristående skolorna har nämnts beror ju på att det är just de som inte har haft skolgårdarna.

Anförande nr 165

A n n M a r i E n g e l (v): Jag ville bara svara på Joakims fråga, eftersom jag inte hade någon replik, om hur jag kan acceptera att vi har ett konstigt system. Det finns ju många system i samhället, både i stort och i smått, som jag inte accepterar men som det är svårt att bli av med.

Men vad jag menar är: Om man har Blecktornsparken, som nämnts som exempel – en av de hårdast belastade parklekarna i hela staden – och så anlägger man en förskola och en skola där som man beräknar att 500–600 barn ska gå i som också ska använda denna parklek, då måste man ju räkna med att det blir väldigt stor konkurrens om denna parklek och en väldigt ökad förslitning. Detta löste man under förra majoriteten genom att tillstyrka denna skola och sedan träffa ett avtal om att de ska betala lite grann till parkleken per år därför att de sliter ned den.

Jag tycker inte att detta är ett idealiskt system; det håller jag fast vid. Nu ligger skolan där den ligger, och jag har inte några planer på att göra någonting åt den även om du tror det. Men det är väl inte så underligt att jag säger att det är ett konstigt system – att man kan betala lite grann till den kommunala parken och sedan använda den i stället för att bygga en skolgård. Jag skulle ha velat ha ett annat system.

Anförande nr 166

J o a k i m L a r s s o n (m): Mycket kort, herr ordförande: Vilket system?

Anförande nr 167

A n n M a r i E n g e l (v): Jag vill ha ett system som förutsätter att man inte anlägger skolor utan skolgård. Det har jag ju sagt. Jag skulle vilja ha en lagstiftning som såg till att skolor hade en skolgård.

Anförande nr 168

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, fullmäktige! Vi har snart hållit på i en och en halv timme nu och diskuterat den här frågan. Jag vill ändå för tydlighets skull slå fast – Valeskog har ju efterlyst vad vi egentligen säger och var vi står – att vi från vårt håll tycker att det är viktigt att parkerna underhålls och att det avsätts pengar till att göra det. Ni får det att framstå som att vi vill att det ska bli den här urskogen som någon pratade om. Det är lögn, vill jag säga!

Däremot måste man till Christer Öhgren säga att det inte verkar som om du har läst ert eget yttrande eller det här förslaget. Det finns ju ingenting som säger att det ska bli mer pengar till städning och underhåll av stadens parker. Ni pratar lite om något nytt system, men det finns inte en spänn mer till städning och underhåll av parkerna såvitt jag kan se.

Sedan nämndes det att man skulle ta med sig papper, flaskor och sådant när man var ute och åt och drack i stadens parker. Jag tror det var Viviann Gunnarsson som tog upp det. Det är klart som sjuttssingen att alla här gör det. Är det plats i papperskorgarna är det klart att vi använder dem.

Jag såg en tidningsartikel med bilder från Rålambshovsparken där papperskorgarna var överfyllda. Det kanske är så enkelt som att man måste sätta ut lite fler soptunnor. Det kanske skulle underlätta.

Anförande nr 169

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Egentligen ska man ju inte kasta sina gamla äckliga matrester i de där korgarna. Man ska ta med sig dem hem. Det lät som om ni faktiskt inte har förstått det. Ni tycker tydligen att man kan gå och lägga dem där. Men då kostar det väldigt mycket att transportera bort dem., och då ligger de kvar. Du kanske var ganska ordentlig och lade soporna i papperskorgen, men någon annan kanske då tar en flaska som ligger där och leker med den, och så blir det glas i parken och så vidare. Det blir också oerhört dyrt att underhålla och ta hand om det här.

Stockholmarna har faktiskt blivit sämre än förr i tiden på att ta med sig sina sopor hem när man har varit på picknick. De är jättebra på picknick, och det är ju kul, för det är mycket folk i parken. Men då får de också ta hem skräpet.

Sedan vill jag bara säga något om upprinnelsen till den här skrivelsen. Egentligen handlar den inte om pengar till parkunderhåll heller. Det har vi nämligen redan sett till att det finns i den budget vi har i år. Den handlar om att när man planerar för bebyggelse runtomkring en park så ska man ta hänsyn till hur den här gröna lungan kan klara det. Det är så vi har tänkt.

Anförande nr 170

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande och Viviann Gunnarsson! Då kan man ju fråga sig: Vad har vi stått och pratat om här i en och en halv timme? Och vad säger din vän Öhgren där bakom dig? Han hävdar ju med bestämdhet att detta är mer pengar till parkunderhållet, och nu är det inte det som det handlar om. Ni får börja prata ihop er, tror jag.

Sedan var det detta med sopor när man är på picknick. Jag måste säga att jag trodde att man skulle lägga sopor, gamla tallrikar och kycklingben i containern, soptunnan eller vad som nu står där. Är det förbjudet, menar du?

Anförande nr 171

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Ulf Fridebäck, det är ju bra att den här debatten har varit klargörande för dig. Det verkar som om ni också tycker att den har varit klargörande. Jag är inte riktigt säker på att ni har uppfattat samma saker som jag, dock.

Jag tänker ändå drista mig till att göra någon typ av sammanfattning. Jag konstaterar att det i framtiden aldrig kommer att räcka för Miljöpartiet att lägga fram en enkel skrivelse. För att den borgerliga minoriteten ska förstå vad vi i själva verket menar måste vi i framtiden alltid lägga hela vårt partiprogram som bilaga till alla skrivelser. Det tänker jag dock inte göra, utan jag hänvisar er till att läsa programmet. Jag tror att ni kommer att göra många spännande upptäckter i det.

Sedan vill jag säga till Ulf Fridebäck, som inte har förstått det jag har förstått, att Miljöpartiet i två budgetar har varit med om och faktiskt också delvis varit pådrivande för att öka anslaget till parkunderhåll. Det är också det som jag har hänvisat till ett antal gånger i de replikskiften som vi har haft här. Jag hoppas att du nu uppfattade det.

Jag vill också konstatera att sopor huvudsakligen tas med hem. Man undviker nämligen större kostnader för staden genom att ta med sig soporna hem och sedan sopsortera dem där.

Anförande nr 172

U l f F r i d e b ä c k (fp): Öhgren säger att sopor huvudsakligen tas hem. Det kan väl inte rimligen vara på det viset att man ska ta med soporna hem? Vad har vi en hel renhållningsförvaltning till? Varför ställer man ut container efter container?

Jag ska tala om för dig att detta sker för att vi medborgare som sitter i parken och har trevligt på lördagseftermiddagen ska lägga avfallet i containrarna. Det är ju det som de är till för. Jag är övertygad om att alla här naturligtvis ser till att våra sopor hamnar i containrarna. Är de fulla så nödgas vi självfallet ta med skräpet hem, för inte slänger vi det på marken.

Återigen Öhgren, i det här ärendet finns det ingenting som talar för att Miljöpartiet har lyckats få mer pengar till parkunderhåll. Det är bara snack!

Anförande nr 173

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Först vill jag rekommendera dig läsning av de två tidigare budgetarna. Det kanske skulle kunna tydliggöra en del saker för dig som du kanske inte har upptäckt än. Det borde ha varit svårt för dig att skriva budget om du inte ens hade en aning om vilken budget som gällde.

Jag vill också lära dig ett och annat om sopsortering. Om man verkligen vill vara miljövänlig så är det faktiskt så att det är mycket bättre att försöka sopsortera, och det gör man bäst inte genom att slänga allt som man har förbrukat i en park, om det nu är det som vi ska diskutera här, utan genom att lägga saker och ting i de olika typer av kärl där de hör hemma. Det kan man göra hemma eller i återvinningskärl som finns utställda på olika platser. Lycka till i framtiden med sopsorteringen, Ulf Fridebäck!

Anförande nr 174

A n n i k a S t u d e (v): Ordförande och ledamöter! Jag blir full i skratt. Jag börjar begripa varför vi har så mycket råttor i Råambshovsparken och de andra parkerna när ni har inställningen att man ska lägga allt avfall i papperskorgarna. Vilket århundrade gick ni i plugget? När jag gick i skolan fick jag lära mig att man tar med matrester hem för att undvika råttproblemen.

Nu vill jag återvända till att diskutera min älskade Råambshovsparken. Mats, det är ju så att det inte bara handlar om själva Råambshovsparken. Om ni orkar sträcka på

benen och gå strandpromenaden runt så ska ni se att det där berget med sopor inte är så litet om man tänker på alla klippor runt om i den värme som varit. Det är inte bara papper utan annat som ligger där också.

Vi har själva här i kommunfullmäktige gått med på att starta skolor som inte har skolgårdar. Därmed blir slitaget i våra parker något högre, till exempel i Parklekarna. De leksaker som barnen använder blir mer nötta, men pengar för det ger vi inte Parlekarna.

Jag vill avsluta med att säga att det vore bedrövligt om den andra politiska sidan här i salen fick majoritet i frågan om att inte behöva ta med matresterna hem. Det är ju löjligt att flina åt en sådan sak, Mats.

Anförande nr 175

M a t s G N i l s s o n (m): Jag kan inte sitta kvar när Annika säger så där. Du har helt rätt i din verklighetsbeskrivning, Annika, men Christer Öhgren sade redan när vi koncentrerade diskussionen för mycket till Rålambshovsparken att nedskärningarna på Kungsholmen inte enbart kommer att drabba Rålambshovsparken. Det kommer att bli riktigt illa över hela Kungsholmen. Det har han sagt.

Jag tror inte att Ulf är så ofta i Rålambshovsparken för det stämmer det som majoritetsföreträdarna säger, nämligen att man inte slänger några matrester där utan tar med dem hem. Det är konsekvent, det är alldeles överfullt.

Det är som det står i dagens tidning, nämligen att det är fullt i sopkorgarna klockan 8.30 på morgonen, och situationen blir inte bättre ju längre dagen lider.

Avslutningsvis Annika, du har ju möjlighet till replik. Kan du inte då säga vad du tycker om den kritik som jag har levererat mot resursfördelningssystemet och konsekvenserna för Rålambshovsparken, ett system som bland annat innebär att man ska skära ned städinsatserna med 30 procent. Jag lade en skrivelse om detta i stadsdelsnämnden, och den stödde du.

Anförande nr 176

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Ordförande, jag vet inte om jag verkligen blir sista talare, men det verkar vara så just nu. Jag kände mig tvingad att begära ordet eftersom okunnigheten i den här salen är så stor när det gäller hur man hanterar sopor som alstras i en park.

Jag undrar om ni vet vem som betalar tömningen av behållarna som står i parkerna. Det är alla stockholmare som betalar, eftersom det är stadsdelen som betalar räkningen. Det är inte renhållningsnämnden eller någon annan som betalar hämtningen av soporna. Jag vet inte vem ni tror att det är, gud kanske.

Man får egentligen inte lägga matavfall i en sådan här container. Detta är en nödåtgärd som man har vidtagit för att det inte ska bli ännu mer nedskräpat i parkerna.

Det bästa vore om vi här hade 101 personer som nu ginge ut och talade om att detta inte är någon bra idé. Idén är att man tar med sig det som man har använt i en påse hem när man har varit på en picknick. Det blir billigare för staden, och det är så vi har vår renhållningsordning ordnad.

I annat fall kanske vi får lov att ta ut en avgift av dem som sitter i parken och äter. På många ställen har det blivit mycket matavfall i papperskorgar. Den skötseln bekostas inte av någon verksamhetsutövare utan de papperskorgarna får stadens stadsdelar betala tömningen av.

Det gäller att hålla tungan rätt i mun när man talar om vem som betalar. Kristina Alvendal och ni andra, det är ni som betalar.

Till slut. Den här skrivelsen har vi lagt eftersom Blecktornsparken är upprinnelsen till det hela. Kring den parken har det blivit en hård exploatering och det finns planer på att bygga inne i själva parkområdet. Det är att gå lite väl långt, tycker jag. Man bör sammanväga hurdan exploateringen är utanför parken, vilka tankegångar det finns bakom planerna på att bygga inne i parken och hur man vill använda parken. Jag tycker att gatu- och fastighetskontoret och stadsbyggnadskontoret i det här fallet har svarat bra på de frågorna.

Anförande nr 177

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Ordförande! Ibland är det så att enträgen vinner. För en och en halv timme sedan efterlyste jag Miljöpartiets avsikt. Nu kom svaret – i sista stund. Det blir en avgift för picknickande stockholmare som inte tar med sitt skräp hem. Det är fantastiskt att detta besked kommer i slutet av debatten!

Det du egentligen sade var att stockholmare som inte kan uppföra sig, som inte gör som vi säger, får betala en avgift: Ingenting är gratis, och du ska veta, Kristina Alvendal, att du är med och betalar detta, var ditt budskap. Ja, någonting ska jag väl få för min skatt! Jag ska väl för sjutton få lägga mitt skräp i en soptunna som staden tillhandahåller!

Men detta besked är mycket tydligt. Jag tycker att det var kalasbra att du gick upp som nästan sist anmälda talare i den här debatten och förklarade vad detta egentligen handlar om: det blir en avgift för picknickande stockholmare.

Anförande nr 178

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Man kan inte annat än sucka över den dåliga logik som ditt parti, Kristina Alvendal, har i de här frågorna. Jag sade att du redan betalar genom din skatt, och din skatt kanske måste höjas på grund av att du inte har lust att stoppa ned dina matrester i en påse och ta med dem hem.

Anförande nr 179

A n n i k a S t u d e (v): Ordförande! Jag vet inte om det är kutym i den här salen att vi vänder oss till enskilda personer, men nu gör jag det. Mats, förslaget till resursfördelningssystem är ute på remiss. Jag kan inte säga vare sig bu eller bä om den

innan alla svar har kommit in och vi har fått möjlighet att göra nödvändiga tillägg och förändringar i resursfördelningssystemet.

Jag vet inte om jag ställer mig bakom tanken att släppa efter på städningen i Råambshovsparken. Jag tror att vi behöver intensifiera den ännu mer.

Anförande nr 180

M a t s G N i l s s o n (m): Annika, jag anklagar inte dig personligen för att vilja minska städningens omfattning – tvärtom har du stått bakom ett uttalande med skarp kritik mot det här förslaget som dina partikamrater har förespråkat. Du tillhör den goda sidan i den här frågan. Vi är överens. Vår kritik mot det nya resursfördelningssystemet som dina partikamrater förespråkat har vi gemensamt, du och jag.

Anförande nr 181

A n n i k a S t u d e (v): Det är inte mina partikamraters och inte mitt eget heller utan faktiskt förvaltningens förslag.

*§ 31 Boutställning i Tensta**För kännedom från gatu- och fastighetsnämnden (utl. 2004:56)*

Anförande nr 182

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Ordförande, fullmäktige! Inför Stockholms 750-årsjubileum framförde en grupp boende i Tensta idén om en bomässa i Tensta. Svenska Bostäder och Familjebostäder avsatte medel till en förstudie med utgångspunkt från detta förslag och projektet var inriktat på en ombyggnad av lägenheter.

I oktober 2003 beslöt fullmäktige att godkänna genomförandet av en boutställning i enlighet med den förstudie som då redovisades. Utställningen planerades att pågå under cirka 10 dagar i början av september år 2006. Temat är Tensta som boplat. Under detta tema ingår bostäder och den fysiska miljön i bred bemärkelse.

Innehållet bygger på fem grundpelare. De är till att börja med ombyggda lägenheter och påbyggnad på befintliga hus; syftet är att visa på en mer varierad lägenhetsammansättning med bland annat fler sammanslagna lägenheter.

Nybyggnation är en annan pelare. Här kommer både nya flerbostadshus och radhus att visas upp. En del kommer också att förevisas som planer.

Befintliga lägenheter är en tredje pelare. Rubriken blir: hemma hos Tenstabor. Det är den befintliga bostadsbebyggelsen som visas. Förhoppningen är även att en museilägenhet med tidstypisk inredning från miljonprogrammets barndom ska kunna visas upp.

Utvecklingen av den yttre miljön, gårdsupprustningar samt utveckling av centrum är de två sista pelarna.

Boutställningen ger en intressant möjlighet att utveckla ett miljonprogramsområde i staden. Det ligger ett stort värde i att arrangera en boutställning som visar hur ett befintligt område kan växa och utvecklas. I detta sammanhang är det särskilt intressant att visa upp hur man kan arbeta med integrations- och miljöfrågor i byggandet.

Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens hemställan!

Anförande nr 183

H a r d y H e d m a n (kd): Ordförande, fullmäktige! Den ursprungliga visionen som de boende i Tensta med bland annat en representant från Tensta Konsthall, en arkitekt boende i Tensta hade var att visa hur ett miljonprogramsområde kan förändras inifrån, på de boendes egna önskemål. Det ursprungliga förslaget innehöll ombyggnad av existerande lägenheter, till exempel lägenheten i bottenvåningen för den rullstolsburne IT-konsulten som vill kunna ta emot folk genom en dörr direkt i väggen. Tregenerationslägenheter i två våningar, lägenheten för fyra högskolestuderande ungdomar, lägenheten omvandlad till "bokal" för olika typer av småföretagare, alltså en kombination av bostad och lokal. Allt det skulle kunna visas.

Av detta har blivit, i det första förslaget, visning av befintliga lägenheter hemma hos Tenstabor. Det folkliga engagemanget försvann plötsligt, och så ska det bli en museilägenhet. Samma attityd har man använt sig av i Jönköping i deras värsta miljonprogramsområde, Råslätt. Där har bolaget inrättat en museilägenhet.

Man märker också en vördnad inför den ursprungliga planeringen. Det står att boutställningen också syftar till att fördjupa kunskapen om miljonprogramsområdena, vilket kan bidra till en mer nyanserad bild av dessa livsmiljöer. Detta kan man kontrastera mot slutsatserna hittills från det internationella europeiska forskningsprojektet *Restate* som sysslar med sådana här områden i tio länder.

I en rapport har man behandlat just Tensta och Husby i Stockholm samt två miljonprogramsområden i Jönköping, Öxnahaga och Råslätt. I slutsatserna om Tensta säger man att dessa hör till de fattigaste områdena i Sverige och har förblivit så under deras trettioåriga existens.

Bostadsutställningen skulle kunna vara en bra start på en genomgripande omvandling av ett miljonprogramsområde. Starten verkar dock illavarslande. I mars 2004 inbjöds allmänheten till en idétävling om – en logotyp för utställningen! Varför inte inbjuda boende till att föreslå en ombyggnad av just den egna lägenheten och ge dem möjlighet att utnyttja arkitekter och andra till att göra detta. I stället ska proffsen enligt planerna ha hand om detta. Det står att det ska bli arkitekttävlingar, men det har inte de boende någon delaktighet i.

I ärendet kan man också se att rädslan för kostnaderna finns både hos nuvarande majoritet och hos oppositionen. Det är slående. Vi har jätterika bostadsbolag som kan visa resten av Europa hur man bygger om stora, likformiga bostadsområden. Man vill tydligen fortsätta att ta kostnader för sociala interventioner – i längden mycket dyrare än en rejäl satsning på fysisk förnyelse inifrån, förbättring av infrastrukturen och ökning av antalet arbetsplatser.

Som avslutning vill jag läsa ur ärendet: en boutställning i Tensta fokuserar på att utveckla förorten på en mer vardaglig nivå. Antag att detta hade stått om city. Förnyelsen av området runt Sergels torg fokuseras på att utveckla city till en mer vardag nivå. Nog borde bostadsutställningen kunna handla om att visa vägen mot en attraktiv, statushöjande, radikal och bestående förbättring av ett miljonprogramsområde.

Anförande nr 184

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Hardy, jag vet inte om jag missuppfattade dig, men det verkar som om du inte tror att Tenstaborna är stolta. Tycker du kanske att det finns kvaliteter i miljonprogramsområdet? Det finns ju också arkitektforskning som visar planlösningar och så vidare som har varit väldigt väl genomförda i miljonprogramsområdena som är värda att bevaras. Jag tycker att det är bra att man faktiskt betonar de kvaliteter som finns i miljonprogrammet. Jag uppfattade att du inte såg de kvaliteterna. Jag hoppas att jag har fel.

Anförande nr 185

H a r d y H e d m a n (kd): Jag tror att jag ser de kvaliteterna. Men det listiga är ju att de boende vill föreslå vad som fattas i miljonprogramsområdena. Det är en väldigt stor brist på mycket små lägenheter och på mycket stora lägenheter. Det är ett jätteproblem i alla miljonprogramsområden. Tänk, om de boende själva fick föreslå förändringarna! I stället ska man låta arkitekter göra det. Bostadsbolagen har hittills varit helt ointresserade av en inre förnyelse av områdena. De vill bara bygga nytt.

Anförande nr 186

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande, fullmäktige! Vi i Folkpartiet tycker att det här är ett bra förslag. Som föredragande borgarrådet sade i sin inledning utarbetades det redan under förra mandatperioden. Vi har ett antal synpunkter som vi vill lägga i ett särskilt uttalande. Bland annat gäller det finansieringen.

Vi tycker ändå att enbart gatu- och fastighetskontoret inte ska stå för kostnaderna. I den här frågan kan man naturligtvis studera andra intressenter, nämligen byggherrarna, olika entreprenörer och branschorganisationerna.

Det som hände vid bomässan i Hammarby Sjöstad är ju bra exempel. Studera det exemplet lite närmare, Jan Valeskog, så kan du få lite inspiration.

Utställningen måste också innefatta en plan för att motverka segregationen. Tillkommande bebyggelse i det här området, som i dag huvudsakligen består av hyresrätter, måste ju i möjligaste mån upplåtas i form av bostadsrätter. Det är ändå ett större ansvarstagande om de boende själva får möjlighet att äga sin bostadsrätt.

En variation av upplåtelseformerna är någonting att sträva efter. Vi kan inte bara ensidigt ha hyresrätter. Vi vill ha bostadsrätter och gärna radhus också.

Anförande nr 187

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Det är väldigt tråkigt att tidigare talare har en så väldigt negativ inställning till miljonprogramsområdena. De byggdes i en tid då det rådde skriande brist på bostäder, och man byggde väldigt mycket, och det behövdes. Det är oerhört roligt att bostadsutställningen kommer att hamna just i ett miljonprogramsområde och just i Tensta.

Där bodde jag faktiskt när området var nytt, jag följde Tensta från början. Genom partikompisar har jag möjlighet att fortsätta att följa vad som händer i dessa områden och andra miljonprogramsområden som jag har på närmare håll, Skärholmen till exempel. Det är i högsta grad levande stadsdelar med en väldigt aktiv befolkning som är oerhört intresserade av sin närmiljö. Det märkte vi i den tidigare ytterstadssatsningen, och det märker vi nu också i stadsförnyelsen. De är människor som bryr sig om och är intresserade.

Jag tycker också hemskt illa om talet om att man ska ta eget ansvar i form av att bo i bostadsrätter. Det är varken nödvändigt eller villkorat. Människor vill ta ansvar för sin närmiljö och för sitt boende, och det gäller även de som bor i hyresrätter.

Det byggs i Tensta. Det byggs smålägenheter och radhus också. Och det byggs både om och till, och det förnyas. Invånarna har oerhört många goda idéer som de kommer att få tillfälle att visa upp vid denna utställning.

När det gäller frågan om en museilägenhet så är det faktiskt ganska roligt att man har lägenheter i alla bostadsområden från den tid då husen byggdes. Vi har en på Stickelbärsvägen, och kommande generationer kommer också att ha glädje av att titta in i en museilägenhet i Tensta för att se hur man levde då.

Jag tycker det var väldigt trevligt med lägenheten vid Stickelbärsvägen, och mina efterkommande kommer nog att tycka att det är lika roligt att besöka lägenheten i Tensta. Jag ser verkligen fram emot denna boutställning och är oerhört glad över att den förläggs till just ett miljonprogramsområde och just till Tensta. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens hemställan!

Anförande nr 188

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande! Vi tycker också att det är bra med den här utställningen, Ann-Marie Strömberg, det sade jag. Men jag sade också att staden skulle få till stånd en mer varierat upplåtelseform bland bostäderna för att motverka segregationen, kanske.

Man kan väl inte ens påstå att allt är frid och fröjd inom miljonprogramsområdet. I så fall skulle vi ju inte behöva vidta alla de åtgärder som vi faktiskt vidtar. Det är klart att det finns problem! Ett sätt att kanske lösa problem är att låta fler människor få äga sina bostäder. I exempelvis Östberga vill ju människorna verkligen äga sina lägenheter. Den möjligheten nekar ni dem.

Anförande nr 189

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Jo då, vi ska ha blandade upplåtelseformer i alla områden. Det gäller att även bygga hyresrätter i utpräglade villaområden.

Något som jag väldigt starkt reagerar emot är att ni sätter likhetstecken mellan viljan att ta ansvar för sitt boende och viljan att köpa sin lägenhet. Därmed tycker jag att ni kränker de människor som vill bo i hyresrätt. De är precis lika ansvarstagande och ansvarskännande som den som vill och kan bo i bostadsrätt. Det är det som jag reagerar emot.

Anförande nr 190

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag är jätteglad att det ska bli en boutställning i Tensta. Det är jättekul att det här initiativet har tagits av boende i Tensta och att alla egentligen är eniga i ärendet.

Men det står också att man ska ta tillfället i akt att jobba med integration och miljöfrågor. Därför tänkte jag återkomma till den här frågan. Det är ju så att större delen av Tenstas bostadsbestånd är hyresrätter. Det finns en del bostadsrätter, men huvuddelen är hyresrätter. Därför borde det vara logiskt att de nya bostäderna, de som nu ska byggas, ska vara bostadsrätter.

Det är inte alls så att det byggs för fullt i Tensta, Ann-Marie Strömberg, just nu byggs det ingenting, men det är på gång. Och jag hoppas verkligen att de kommer att bli färdiga till 2006, för annars vore det väldigt tråkigt. Men allt det som är på gång är hyresrätter.

Många som bor i hyresrätter vill också ta ansvar för den egna miljön, men det är också stora problem med att en del vill ta ansvar och andra inte vill det. Vi hör många klagomål vid stadsdelsnämndens öppna sammanträden, där människor talar om den nedskräpning som sker på den egna gården.

När jag ser mig omkring ser jag att i områden där människor äger sina bostäder själva är de mera noga med att hålla efter varandra. Man kan tycka vad man vill om detta, men det ser man faktiskt när man ser sig omkring.

Om man skulle vilja bo kvar i Tensta – och det är det många som vill eftersom många trivs där – men vill göra en boendekarriär, då finns det inte så stor möjlighet till det; man måste flytta ifrån stadsdelen. Det vore synd, för de människorna trivs där och de behövs i Tensta. Det borde vara bostadsrätter och inget annat – då skulle bomässan vara riktigt bra.

Anförande nr 191

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Jag vill säga två saker. För det första går det viss tid från det att vi bestämmer att det ska byggas till dess att husen är klara. Men du kan vara alldeles lugn för att det kommer att byggas. Jag vet från diskussionerna i gatu- och fastighetsnämnden att det finns planer på både hyresrätter och bostadsrätter i just Tensta och dess omgivning. Du kan vara lugn för att det kommer att bli bostäder.

Jag tycker hemskt illa om påståendet att hyresrättsboende skulle vara mindre ansvarstagande än boende i bostadsrätter. Jag bor numera i bostadsrätt och jag kan upplysa dig om att det inte är alla som bor i bostadsrätter som är så himla ordentliga heller. Det förekommer även där att folk både stör och skräpar ned – tyvärr.

Det är en väldigt tråkig insinuation mot hyresrättsboende som du framför, tycker jag.

Anförande nr 192

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag drar inte alla över en kam, vilket jag upplever att kanske du gör.

Du säger att det kommer att byggas, och det tror och hoppas jag verkligen. Men just nu byggs det ingenting. Du säger att det planeras bostadsrätter, men det har inte jag sett ett enda ord om. Jag har träffat företrädare för bostadsbolag och fått föredragningar, och det har bara handlat om hyresrätter. Det spelar ingen roll vad ni säger, om det faktiska utfallet blir hyresrätter, då är det ganska tråkigt.

Anförande nr 193

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker också att detta i huvudsak är ett mycket bra ärende, bland annat därför att jag som ordförande för Svenska Bostäder under 2001 och 2002 drev frågan om att den här utställningen skulle komma till stånd.

Vi hade en liten första etapp i form av en utställning i augusti 2002, då bolaget bland annat ställde ut planerad nyproduktion med flera av de projekt som nu räknas upp som planerat nybyggande, alltså det som Svenska Bostäder hade som förslag redan då.

Detta föranleder väl egentligen två reflexioner. Den ena är precis den som Ann-Katrin Åslund berörde, nämligen att det är mycket positivt att Svenska Bostäder bygger. Det finns ändå en risk att allmännyttan blir ännu mer dominerande i områden där allmännyttan redan är alltför dominerande. Det är de facto en stor risk, vad än Ann-Marie Strömberg säger, att det här inte blir det blandade byggande som majoriteten säger sig eftersträva.

Om vi sedan studerar siffrorna noggrannare och ser efter vad det står i ärendet, så kan jag tillägga att jag har en känsla av ganska stark oro eftersom det helt enkelt inte kommer att vara speciellt mycket färdigbyggt till bomässan, och det är en låg ambitionsnivå i byggandet även i det här området. 139 lägenheter kommer att stå klara och 115 blir "eventuellt klara". Vi vet ju vad de "eventuellt klara" bostäderna kommer att vara 2006, de kommer inte att vara klara. De kommer i bästa fall att vara påbörjade.

Det gäller byggandet som sådant men också andelen hyresrätter och om majoriteten tänker ta fram de här bostadsrätterna för att stå för sitt löfte om blandat byggande så vore vi glada om de både planerades och hann börja byggas, för då blir inte vår oro på den här punkten fullt så stor som den just nu är.

Anförande nr 194

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): I den plattform som vi i majoriteten har och följer, så ingår det att det ska vara fifty-fifty mellan hyresrätter och bostadsrätter inom nyproduktionen. Vi försöker styra så att det verkligen blir blandade upplåtelseformer. Det går faktiskt rätt lång tid mellan det att vi bestämmer att det ska byggas och den dag husen står färdigbyggda.

Men om ni var så ivriga på att bygga bostadsrätter i Tenstaområdet, varför såg ni inte till att det byggdes lite mera nytt under er tid i majoritet? För oss är det nämligen skillnad på att bygga nytt och att omvandla.

Det är okej att bygga nya bostadsrätter, men vi tycker inte om omvandlingen.

Anförande nr 195

R o l f K ö n b e r g (m): Det är just för att vi vet att det tar tid. Det är vi överens om. Även om vi argumenterar lite olika vid olika tidpunkter i en fyraårscykel – kan

man notera – så är ju det som här presenteras som nybyggnation i huvudsak det som var känt och anhängiggjort av Svenska Bostäder åren 2001 och 2002.

Det har inte tillkommit speciellt mycket hyresrätter och framför allt inte bostadsrätter efter valet, och snart har halva mandatperioden gått. Om det ska finnas något annat än Svenska Bostäders hyresrätter klara till mässan så får du nog börja med det där ”nu” nu, som det heter.

Anförande nr 196

H a r d y H e d m a n (kd): Jag var en av dem som drev på frågan om en bostadsutställning. Det finns mycket att ta vara på av det bästa i ett miljonprograms-område som Tensta. Men av den ursprungliga folkliga förankringen återstår möjligheten att hitta på en logotyp för utställningen.

En av de bärande idéerna i utställningen var att människor skulle få göra rejäla förslag till hur deras egna lägenheter skulle omvandlas. Man skulle kunna vandra runt och titta och möta den gamle mannen som skulle berätta: Här har vi slagit ihop två lägenheter och fått en bra lägenhet för två generationer, de yngre bor en trappa ner och vi bor en trappa upp.

Den handikappade IT-konsulten kunde förevisa hur han kunde ta emot kunder i bottenvåningen.

Det är inget fel på befolkningen i de här områdena. Det är planeringen som det är fel på. *Restate* påpekar just felet med lägenheternas storlek. De tar två exempel. Antag att en ung man vill flytta ifrån en stor familj. Då kan han hitta en liten lägenhet i området, ett rum och kök. En stor familj som behöver ytterligare rum hittar till exempel inte en sexrummare.

Någon sade att det finns mycket att försvara när det gäller miljonprogramsområdena. Det är sant, men det finns också mycket att ställa frågor om. I regeringens storstadssatsning är 22 av 24 områdena just sådana som ingår i storstadssatsningen. De interventioner man har gjort genom åren har givit oerhört små resultat. Det som bostadsbolagen har gjort har varit kosmetiska förbättringar av områdena. Man kan titta i andra städer, för att vi inte ska irritera någon här, hur man har byggt små ingångar framför husen, folk har fått bestämma att en konstnär ska måla om huset och så vidare.

Den här utställningen kan bli en väldigt bra start för en radikal förnyelse av miljonprogrammet. Det kommer att kosta pengar, och det fordrar ett starkt folkligt engagemang.

Anförande nr 197

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Hardy, när det gäller behovet av dels mindre lägenheter, dels riktigt stora lägenheter så förhåller det sig precis på det sättet att det är sådana som vi kommer att bygga i fortsättningen. Jag kommer speciellt ihåg en fastighet där det kommer att vara smålägenheter just för de ungdomar som vill flytta hemifrån och ändå bo kvar i Tensta.

Vi bygger också större lägenheter i form av radhus och så kallade stadsvillor. Det är just de behoven som vi försöker att tillgodose.

Jag håller helt med om att det är oerhört bra att ta till vara människors egen vilja och initiativkraft. Det är precis det som vi försöker göra. Välkommen i det arbetet!

Anförande nr 198

R e b w a r H a s s a n (mp): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker också att bostadsutställningen är jättebra, och jag är nöjd med den. I början hade många Tenstabor många idéer.

Jag är nöjd också som politiker i Stadshuset. Jag minns när jag år 2000 skrev en motion om att bygga bostäder på parkeringsplatser. Det kommer nu att ske.

En sak som jag inte är nöjd med är det som handlar om byggandet av E 18, som kommer att innebära försämringar av miljön i området. Som lokalpolitiker och boende i området vill jag säga att detta är en fråga som många boende i Tensta och Rinkeby är motståndare till en ombyggnation av E 18 i ytläge, eftersom det kommer att försämma miljön i området.

*§ 32 Nya mål för miljöbilar, åtgärder för att stimulera alternativa drivmedel
(utl. 2004:57)*

Anförande nr 199

Borgarrådet Gunnarsson (mp): Ordförande, ledamöter! Det är viktigt att vi nu ska fatta beslut om att skärpa målen för miljöbilar i Stockholm, särskilt eftersom vi har allra största möjligheten att påverka våra egna verksamheter.

Det är också viktigt att vi kan påskynda förändringar på marknaden i stort för miljöbilar, för fördelarna med miljöbilar överväger starkt. För stadens användare är valet kostnadsneutralt, vilket också garanteras långsiktigt då staden varje år skjuter till medel för att täcka nämnders och bolags merkostnader när det väljer en miljöbil.

Ett problem har varit infrastrukturen för tankstationer som är under utveckling. Det avtal som vi har i Trendsetterprojektet, som är ett EU-projekt, har förhandlats om så att vi tillsammans med AGA Gas kan bygga ytterligare fyra tankstationer. Det är vi väldigt glada för.

Intresset för miljöbilar bland stadens företagare ökar också. För närvarande betalar projektet Miljöbilar i Stockholm 30 procent av merkostnaden för företagens inköp av miljöbilar; det är en förmedling av EU-medel.

Jag vill också tala om att ni har ett papper på ert bord med en inbjudan till ett symposium den 2–5 juni på Älvsjömässan. Jag tycker att det vore intressant om många av er kunde vara med. På lördagen kan man få provköra en miljöbil lite billigare.

Det här symposiet genomför Stockholms stad tillsammans med ett antal olika intressenter för att just visa hurdant läget är för fordon och drivmedel.

De nya målen är ganska höga. Staden ska verka för att 60 procent av de fordon som utnyttjas av stadens förvaltningar och bolag är miljöbilar vid utgången av 2006. Nu är ungefär 46 procent miljöbilar, men trenden är att andelen ökar, så att jag tror att vi kommer att nå det målet.

Vi vill också att stadens nämnder vid nyanskaffning av fordon i första hand ska välja miljöbil, att Stockholms Stadshus AB uppmanas att uppdra till stadens bolagsstyrelser att i första hand välja miljöbilar vid nyanskaffning av fordon och att staden ska verka för att stadens biogasbilar till 80 procent kör på biogas och att etanolbilar till 80 procent kör på E85. Vi har haft miljöbilar som inte har tankat miljövänligt i den utsträckning som de skulle ha kunnat göra. Det är också därför som vi har ändrat Trendsetterprojektet lite så att vi får fler tankstationer.

Den femte delen i det här beslutet handlar om att staden ska verka för att minst 4 procent av nybilsförsäljningen är miljöbilar vid utgången av år 2006. Vi har genomfört en del kampanjer riktade till verksamheter som inte är stadens eller offentliga. Det har gällt dels symposier, där vi visat bilar, dels annonskampanjer på stan, som ni kanske har sett.

För det sjätte ges miljö- och hälsoskyddsnämnden ett uppdrag att i samråd med stadsledningskontoret utarbeta förslag till uppföljningsmetod för de föreslagna målen.

Jag yrkar bifall till dessa förslag vilket också är kommunstyrelsens hemställan!

Anförande nr 200

P a t r i c i o R o d r i g u e z (v): Ordförande, fullmäktige, medborgare! Det här är ett väldigt spännande ärende som handlar om att utveckla en hållbar transportutveckling för Stockholms stad. För närvarande motsvarar miljöbilarna 48 procent av Stockholms stads förvaltningars bilar. Detta ärende handlar om ett sätt att styra i den riktningen.

Det är därför jätteviktigt att hitta incitament så att både förvaltningar och medborgare kan välja ett transportmedel som drivs på förnybar energi. Sådana incitament handlar till exempel om fri parkering, att miljöbilstaxi ska kunna välja speciella filter. Det handlar också om att få befrielse från miljöavgifter i samband med att trängselavgifterna införs.

Naturligtvis handlar det också om, vilket påpekades av miljöborgarrådet, att få tillgång till fler påfyllningsstationer, något som underlättar påfyllningen genom att avstånden inte blir så långa till tankstationerna.

Avslutningsvis vill jag påpeka att det är med förvåning som jag läser Moderaternas reservation i ärendet. Där påpekar de bland annat att bilprovscenter i alla tider har haft god förmåga att snabbt fånga upp och tillgodose krav som uppstår på marknaden och bland bilköparna.

Sedan andra världskriget har det funnits teknik för att utveckla miljövänliga bilar, men detta har inte skett. Därför upplever jag att vi har de styrmedel som politiken ger, politik är att vilja. Det är därför som vi ska använda alla medel för att uppmuntra en hållbar utveckling.

Anförande nr 201

M a g n u s H e l l s t r ö m (m): Ordförande, fullmäktige! Vi moderater tycker att utvecklingen mot mer miljövänliga fordon och bilar är bra och nödvändig och något som vi ska stimulera. Det här är en utveckling som pågår, till skillnad mot vad vänsterpartisten Patricio sade.

Även dagens vanliga bilar är mycket mer miljövänliga än vad bilarna var för 20 år sedan. Det har skett påtagliga förbättringar och det sker också inom området miljöbilar en fortgående snabb utveckling. Det är positivt och något som vi ska stimulera.

I det här ärendet emellertid, tycker vi att majoriteten hamnat lite snett. Majoriteten är inte riktigt klar över kommunens roll i detta. De vill detaljreglera och detaljstyra på ett sätt som inte alltid är korrekt underbyggt. De vill sätta upp mål som staden faktiskt inte riktigt råder över.

Den här frågan hör egentligen hemma hos staten, den här debatten borde föras i Sveriges riksdag, eftersom det är den som har möjlighet att fatta beslut som skapar ekonomiska incitament för en snabbare utveckling mot mer miljövänliga bilar. Det är där det hela ska ske, för det är helheten som behöver förbättras. Den här debatten kunde även föras på EU-nivå. Sverige är ju ingen lite isolerad ö när det gäller fordonsparken. Det är inom EU som miljöpartisterna borde föra diskussionen.

Om era kandidater till EU-parlamentet – i stället för att hävda att Sverige ska lämna EU – skulle föra en debatt om vad samtliga EU-länder kan göra på EU-nivå för att öka bilarnas miljövänlighet så skulle det få en helt annan effekt än vad fullmäktiges diskussionen om mål som vi inte råder över och detaljregler i kommunen kan få.

Anförande nr 202

P a t r i c i o R o d r i g u e z (v): Det gläder mig, Magnus att Moderaterna tycker att det är en bra inriktning på att skaffa miljöbilar. Det är faktiskt så att ni tillsammans med Vänsterpartiet bland annat stöttade det här projektet inom EU:s ramar, och naturligtvis finns det ingen som har påstått att allt är dåligt med den europeiska unionen.

Men det som jag blir förvånad över och vill påpeka att ni alltid hävdar att det är marknadskrafterna som ska lösa alla problem. Det är inte så att det är tillgång och efterfrågan som ska lösa problematiken med det som pågår. Moder Jord kräver i dag, för att kunna leva, att vi minskar utsläppen av koldioxid.

Anförande nr 203

M a g n u s H e l l s t r ö m (m): När man diskuterar EU blir det uppenbart att miljöpolitik, om något, tjänar på EU, för luftföroreningarna stannar inte vid gränserna och vattenföroreningarna stannar inte heller vid gränserna.

Miljöproblem måste lösas över gränserna. I det sammanhanget är Europeiska unionen ett alldeles utmärkt instrument.

Om vi ska få någon effekt som är intressant så är det helheten som måste rättas till och vi måste få mer miljövänliga bilar. Det kan man åstadkomma om instanser på högre nivå skapar ekonomiska incitament som stimulerar utvecklingen av mer miljövänliga bilar. Detta är en utveckling som pågår och som man måste jobba vidare med. Det pågår en snabb utveckling vad gäller miljöbilar, och även vanliga bilar är mycket mer miljövänliga än vad de var för 25 år sedan.

Att påstå att vi säger att marknaden ska lösa alla problem är en billig schablon. Marknaden löser naturligtvis inte exakt varje problem, vi måste exempelvis ha en poliskår som är skattefinansierad. När det gäller utveckling av nya varor som är mer miljövänliga så är det staten och EU som kan skapa incitament för en snabbare utveckling. Därmed blir det en marknad.

Anförande nr 204

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Jag vet inte varför Magnus Hellström nu blev så väldigt intresserad av att staten skulle vara den nivå som skulle se till att utvecklingen drevs framåt, enbart staten.

För min del tycker jag att det är väldigt bra om konsumenterna själva inser att detta är bra. Det finns olika stödsystem för detta. Staten har sin funktion. Man kan, vilket man redan gör i dag, sänka skatterna på vissa drivmedel, och vi fortsätter att driva på i frågan om att man ska ta itu med den frågan hårdare.

Vidare nämndes EU. Det handlar ju om ett EU-projekt, det är inget annat än ett jättelikt EU-projekt som vi jobbar i. Civitas omfattar alltså ett antal olika projekt. I Sverige jobbar vi med Trendsetter, och vi får i Stockholms stad 38 miljoner kronor per år från EU-projektet. Det är 19 städer över hela Europa som jobbar med detta, och vi har ett stort kontaktnät för att arbeta med de här frågorna.

Det behövs fortfarande en hel del påtryckningar när det gäller just miljöbilar. Jag ska återkomma till detta.

Anförande nr 205

M a g n u s H e l l s t r ö m (m): Ni vill i alla fall fatta beslut om saker som staden inte riktigt råder över. Det är skönt att höra att en miljöpartist säger att marknaden är det som löser problem om den ges rätt villkor. Det är jättebra, Viviann, men dina kamrater bland kommunisterna, som du regerar med, håller inte med om det.

Du hänvisar till att detta är EU-projekt. Ja, det är det. Det är jättebra. Det är mycket som är bra med EU. Särskilt på miljöområdet talar alla argument för medlemskap i EU, inte för utträde ur EU, vilket Miljöpartiets kandidater talar om.

Anförande nr 206

R e i n e M e y e r - S t r ö m b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Stockholm har genom miljöförvaltningen under flera år framgångsrikt medverkat i ett antal projekt angående miljöbilar och alternativa bränslen tillsammans med EU. I de här frågorna har vi ett gott rykte i resten av Europa. Av detta har man lärt att målen för användande av miljöbilar och alternativa bränslen bör höjas.

Infrastrukturen för biogas har dock varit dålig i Stockholm, sämre än i södra Sverige där man också har infört gratis parkering för miljöbilar och gräddfil för miljötaxibilar på strategiska platser. Försäljningen av miljöbilar har också varit högre där.

I Stockholm har nu ett liknande stimulanspaket föreslagits, och fyra nya tankstationer ska bli verklighet. Det föreslås också att miljöbilar ska befrias från miljöavgifter.

Intresset för miljöbilar har ökat bland stadens företagare. Tack vare EU-medel inom projektet som Miljöbilar i Stockholm administrerar ges full ersättning för den merkostnad som vissa miljöbilar medför.

Stadens förvaltningar och bolag har också informerats om det nya ramavtalet med bidragsmöjligheter. Målet är att 60 procent av de fordon som stadens nämnder och bolag använder ska vara miljöbilar och att 4 procent av nybilsförsäljningen ska avse miljöbilar före utgången av 2006. I dag är den siffran 1,1 procent.

Att fler miljöbilar köps ökar säkerligen industrins intresse för att öka tillverkningen på sikt. Med den utveckling av bensinkostnaden som pågår i dag borde även Högern vara intresserad av nya bränslen.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens hemställan!

Anförande nr 207

M a g n u s H e l l s t r ö m (m): Socialdemokraternas Reine borde läsa vårt förslag till budget och vår reservation. Vi är inte motståndare till utveckling av miljöbilar med andra bränslen. Det förespråkar vi. Det är inte det som saken gäller. Ni vill detaljreglera på en väldigt klåfingrig nivå och sätta upp mål som vi inte råder över. Det är det som vi är skeptiska mot, inte mot miljöbilar. I det fallet finns ingen skepsis.

Anförande nr 208

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Så har vi äntligen kommit till ärendet om miljöbilar. Vi har väntat på det och undrat vart det hade tagit vägen, undrat om det kanske hade försvunnit. Det skrevs så vackert i budgeten om den satsning som skulle göras. Det är därför som vi nu går ett steg längre i vår reservation. Förutom de att-satser som kommunstyrelsen framlägger föreslår vi också att kommunstyrelsen får i uppdrag att i samråd med berörda nämnder återkomma med förslag om incitament för att uppmuntra privatförare och näringsliv att välja miljöbilar. Det är ju det som fortfarande saknas. Staden behöver gå vidare på den punkten.

Vi tog initiativ och fattade även beslut om detta under förra mandatperioden, till exempel gratis boendeparkering för elbilar. Vi utarbetade också en miljöbilsdefinition. Det var några av de saker som underlättade utvecklingen, men det behöver göras mer.

En förbättrad infrastruktur kräver mer är de fyra tankstationerna, men det är ändå en bit på väg. Ju fler som kör miljöbilar desto större kunskap får man om funktionaliteten och desto bättre utsikter blir det att förbättra miljöbilarna ytterligare.

Ni hörde säkerligen på nyhetssändningarna i går att man betonade Saab och Volvo som dåliga exempel, och statsministern försvarade det hela med att de stöds därför att man stöder svenska bilmärken – de är väl svenska till viss del fortfarande. Men det är inte bra för miljön om det är de som fortfarande får de största subventionerna.

Flera av remissinstanserna betonar också frågan om att målen måste vara tydliga så att de är mätbara. Stockholm Vatten säger till exempel att miljö- och hälsoskyddsnämnden ska verka för att de bör förtydligas så att man kan se de mätbara målen.

En annan intressant sak vet jag inte om alla här i fullmäktige har fått eller om det bara är gruppledarna som fått ett brev från ett antal miljöchefer i större företag, bland annat SVT. De skriver i sitt brev att de är villiga att vara med och verka för att det blir fler miljöbilar i Stockholms stad. Detta är något som staden bör gå vidare med och bidra till genom att bilda nätverk och bredda det här arbetet.

Vi i Kristdemokraterna har lagt en skrivelse i många nämnder och styrelser, både i förvaltningar och i bolag. Det visar sig att informationen är väldigt dålig. Man känner inte till de skrivningar som finns i budgeten, där det faktiskt nämns att de ska få sig medel tilldelade om de satsar på miljöbilar. Det är väl i så fall en uppgift för majoriteten att tala om hur de ska kunna få del av pengarna.

Till moderaterna vill jag säga följande. Även om vi inte kan fatta alla beslut som krävs för att vi ska kunna nå de här målen, så är det väl inget som hindrar dig att se till att dina partikamrater i riksdagen på statlig nivå verkar i den här frågan.

Anförande nr 209

M a g n u s   H e l l s t r ö m   (m): Jag ska göra mitt bästa, men såvitt jag vet gör de redan det.

Anförande nr 210

B j ö r n   L j u n g   (fp): Herr ordförande, fullmäktige och eventuella åhörare! Nu ser vi nya exempel på hur majoriteten i sin iver att framstå som miljöförespråkare föreslår det ena målet efter det andra fast de vet att de målen är mycket svåra att nå och att uppnåendet är ännu svårare att mäta. För det tredje kan man bara fråga sig om Stockholms stad ska ägna sig åt att sprida propaganda rörande vilken sorts bilmärke eller vilken biltyp som stockholmarna ska använda sig av. Det faller inte inom den kommunala kompetensen över huvud taget.

Det finns en annan sak som är lite märklig och faktiskt en smula farlig och som jag därför vill varna lite för. Det är att man talar om de fordon som används i stadens tjänst. Det handlar alltså inte bara stadens egna fordon utan också om de fordon som entreprenörer använder sig av. I olika former av upphandlingar kan staden därmed ställa krav på att entreprenörerna använda miljöbilar eller miljöanpassade bilar. Detta kan leda till att de småföretag som inte har råd att förnya sin fordonspark blir utslagna i sådana här upphandlingar. De blir inte antagna som entreprenörer. De kan ha bättre verksamhet än andra men de kan falla på det här kravet om miljöbilar. Det kan möjligen vara en detalj, men en ack så viktig detalj om man vill ha ett bra och väl fungerande näringsliv i den här staden.

Nästa punkt handlar om att vi tidigare debatterade olika biltyper, alltså sådana som privatpersoner för fram. Jag vet att Miljöpartiets företrädare vid flera tillfällen har sagt att det inte bara är bilarnas utsläpp som är problemet utan bilarna i sig. Jag har ställt några frågor till er. Om man nu läser det här och vi får så pass många miljöanpassade bilar så är det väl inga problem längre. Vad ska vi då ha miljöavgifter till? Varför ska vi ha biltullar? Ni har i de sammanhangen sagt att det är bilarna i sig som innebär problem.

Därför måste jag återkomma till denna fråga. Är det så att ni anser att bilarna är ett problem eller är de en tillgång i Stockholm? Menar ni att olika former av miljöanpassade fordon – hur man nu ska definiera det exakt, för man kan göra olika former av definitioner – ska få ytterligare subventioner eller lättnader utöver det som ni säger nu. Om det är så, så bör ni klargöra det, för det kan skapa ytterligare stimulans att skaffa miljövänligare bilar. Det ska man göra på det sättet och inte genom att sätta som mål att 4 procent av nybilsförsäljningen ska vara miljöbilar, för det råder vi inte över. Jag yrkar bifall till den borgerliga reservationen i kommunstyrelsen!

Anförande nr 211

Borgarrådet **Gunnarsson** (mp): Jag ska svara på några frågor som ställts. Jag har kanske aldrig sagt att bilen i sig är ett problem, men faktum är att biltillverkning är oerhört resurskrävande. Att köra bil är resurskrävande på det sättet att man måste ha tillgång till något bränsle. Det är oerhört resurskrävande att framställa dessa bränslen – hur man än gör dem.

Transporter över huvud taget är problem – de kräver infrastruktur som också är resurskrävande. Att ha alltför många bilar är ett problem, men inte bilen i sig. Den är inte något problem. Självfallet har vi kommit till ett utvecklingsstadium där vi alla tycker att detta är ett bra verktyg för att kunna transportera oss själva.

Jag hade en kollega i Bremen. Han brukade visa en bild av hur det skulle se ut om man hade miljöavgift före och efter en tidpunkt då man hade infört miljöbränslen, med antagandet att man fortfarande hade lika många bilar. Då skulle man ha precis lika långa köer efteråt och lika mycket problem med stockningar.

Det finns ett annat problem och det är att Sverige faktiskt har per capita de absolut största bilarna, och man kan minska storleken på en bil också.

Anförande nr 212

Björn **Ljung** (fp): Ordförande, fullmäktige! Nu hörde ni ytterligare en sak: vi ska ha mindre storlek på bilarna också. Det anser miljöborgarrådet. Vi ska ha färre bilar och mindre bilar. Egentligen ska vi inte ha några bilar alls, för bilen i sig är ett problem.

Men om vi nu säger att vi ska ha miljöanpassade bilar, så är en av de bästa av den sorten elbilar. Och ett av de bästa sätten att producera energi är genom kärnkraft. Om vi använder elbilar så slipper vi koldioxidutsläppen. El är bra och billig energi, och vi har mycket kärnkraft i Sverige, och den kraftkällan borde vi bygga ut i stället för att avveckla. Genom en successiv sänkning av energipriserna premierar vi också miljöbilar. Men också det brukar ni motsätta er.

Anförande nr 213

Borgarrådet **Olofsson** (v): Ordförande, fullmäktige! Jag hade inte tänkt delta i den här debatten, men jag är onekligen väldigt intresserad av frågorna eftersom det

en gång i tiden sattes i gång ett miljöbilsprojekt här i Stockholms stad när jag var borgarråd för de frågorna.

Några av de största entusiasterna var Moderaterna. Folkpartiet deltog också med liv och lust, och det är därför jag blir väldigt förvånad när jag hör företrädarna för både Moderaterna och Folkpartiet här stå och argumentera och visa stor okunnighet. Det är tråkigt och trist att höra, men framför allt är det tråkigt att ni så totalt har släppt intresset och engagemanget att tillsammans med andra europeiska storstäder utnyttja den gemensamma konsumentmakt som vi faktiskt har som stora konsumenter.

Stockholms stad är en fantastiskt stor konsument, förmodligen den enskilt största konsumenten. Tillsammans med de andra europeiska städerna kan vi pressa priserna, driva på utvecklingen och se till att även Saab och Volvo tillverkar miljöbilar, vilket de inte gör. Det är en stor poäng att vi använder oss av den makt som vi faktiskt har i Stockholm, en makt som är ännu större tillsammans med de andra städerna.

De argument som både moderata och folkpartistiska företrädare fört fram är ingenting. Ni har ingenting att komma med. Lite dravel om att staten borde sköta de här frågorna i stället. Staten har inte samma konsumentmakt som vi. Staten kan inte driva på utvecklingen på samma sätt som vi. Staten samarbetar inte på samma sätt med andra stater inom EU. Det är städer som tillsammans får pengar för att utveckla arbetet. Det är enbart på det sättet som vi kan gå vidare.

Det är lite tråkigt att höra Folkpartiets företrädare säga i sin iver att vilja vara miljöbäst att man startar det här. Det är ett långsiktigt arbete, och jag undrar egentligen var Moderaterna och Folkpartiet har sin miljöprofil.

Anförande nr 214

M a g n u s H e l l s t r ö m (m): Orsaken till att du kände att du behövde gå upp i den här frågan är att du ser spöken mitt på ljusa dagen.

Det är staten som har de riktiga styrmedlen för att upprätta ekonomiska incitament som skyndar på den här utvecklingen, det kan inte vi göra. Det är det som är det viktiga om det ska hända någonting, nämligen att man skapar ekonomiska incitament för en positiv utveckling.

Att då här i Stockholms stad sätta upp mål som vi inte råder över tycker vi är lite småstolligt. Det hela signalerar en viss klåfingrighet. Allt ska ju fungera också, det ska ju bli något bra, det ska inte bara sättas upp mål för att det ska se häftigt ut på papperet.

Anförande nr 215

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Snälla Magnus, du har ju lovat att hålla ögonen på mig, så då ska jag hålla ögonen på dig. Punkten 2 handlar om att stadens nämnder i första hand ska välja miljöbil vid nyanskaffning av fordon. På vilket sätt ska staten hjälpa till med det? Stockholms Stadshus AB uppmanas att uppdra till stadens bolagsstyrelser att i första hand välja miljöbilar vid nyanskaffning av fordon. Hur ska staten påverka våra bolag att vid nyanskaffning välja miljöbilar?

Staden ska verka för att 60 procent av de fordon som utnyttjas av stadens förvaltningar och bolag är miljöbilar vid utgången av år 2006. På den punkten hade den föregående talaren ett väldigt lustigt resonemang, men hur ska någon annan än staden själv handskas med de frågorna? Tror du att statsministern tänker göra det åt oss?

Anförande nr 216

B j ö r n L j u n g (fp): Jag tror att borgarrådet Olofsson möjligen menade mig när hon sade att någon hade ett lustigt inlägg om andelen bilar som används av staden.

Nu var det så att mitt lilla lustiga inlägg i det här fallet handlade om oron för småföretagen som är entreprenörer åt Stockholms stad. De kan slå ut om de inte kan förnya sin fordonspark, om de inte har råd att skaffa miljöbilar. Det kommer nämligen att ställas krav på företagen att de i fortsättningen ska använda miljöanpassade bilar. Det är att gå lite långt, och det är precis det som man ska läsa ut av detta.

Man ska inte bara läsa det som står – man ska också tänka på konsekvenserna.

Dessutom är det så att om man ska ha miljöbilar – och då är elbilar är en av de bästa – då ska man också förorda miljöanpassad tillverkning av elkraften. Vattenkraften ska vi inte bygga ut mer i Sverige, kärnkraften kan vi bygga ut. Det brukar inte borgarrådet Olofsson gilla.

Anförande nr 217

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag förstår, Björn Ljung, att du måste blanda in kärnkraften, för mycket mer har du ju inte att komma med. Men jag uppmanar dig att läsa sidan 1103 om åtagande, där det nämligen står att uppdraget är att verka för att 60 procent av de fordon som utnyttjas av stadens förvaltningar och bolag är miljöbilar. Där står det att av stadens fordonspark cirka 46 procent utgörs av miljöbilar och den siffran vill man höja till 60 procent. Du krånglar till det lite för dig, min vän.

Anförande nr 218

R e b w a r H a s s a n (mp): Ordförande, ledamöter! Jag hade inte tänkt säga något men eftersom Björn har talat om kärnkraften så vill jag påminna om att Jan Björklund senast talade på TV om kärnkraften. Jag blir överraskad över att de framhäver koldioxidproblemet. Ändå är Folkpartiet i Stockholms stad motståndare till trängselavgifter. Om deras miljöengagemang innehåller något och inte är innehållslöst borde de stödja förslaget om införande av trängselavgifter. Det borde de göra om deras engagemang handlar om koldioxid.

I TV-intervjun tillfrågades Jan Björklund vad Folkpartiet vill göra med avfallet från kärnkraftsindustrin. Han hade inget svar. Han sade att all energiproduktion har problem. Det var inget riktigt svar från Jan Björklund.

Det verkar som om det pågår en avveckling av kärnkraft över hela världen, men Folkpartiet i Sverige vill bygga ut kärnkraften. 1980 stödde Socialdemokraterna och Folkpartiet linje 2 för att avveckla kärnkraften till år 2010.

Jag vet inte vad som pågår inom Folkpartiet. Det är en sak att det kan kallas Folkpartiet, men det är radioaktiva partiet.

Anförande nr 219

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande! Jag ber fullmäktige och ordföranden om ursäkt om jag drar konsekvenserna av resonemanget och inte bara diskuterar det som står i handlingarna i dagens ärende. Det hela har också konsekvenser.

Om man vill ha en miljövänlig fordonsflotta så är elbilar ett av de bästa alternativen. Det bästa sättet att producera el på ett miljövänligt sätt är genom kärnkraft.

Jag kan svara på en av frågorna om avfallet. Det avfall från kärnkraften som är riktigt farligt fyller en tredjedels Globen; det är alltså det som finns i Sverige i dag. Mer är det inte – men det är ett problem, visst är det det.

Om man nu inte vill avveckla kärnkraft och i stället importera från Danmark och farliga kärnkraftverk i Ryssland och Ukraina, då är en utbyggnad av svensk kärnkraft det som är alternativet.

Anförande nr 220

R e b w a r H a s s a n (mp): Kära vän, varje dygn producerar bara kärnkraften radioaktivt avfall i form av 55 000–65 000 bränslekutser. Vad kommer att ske med detta? Det kommer att öka avfallet som ett stort berg i Sverige. Det måste också förvaras i 100 000 år. Hur ska detta bli säkert, kära vän?

Anförande nr 221

M a g n u s H e l l s t r ö m (m): Socialtjänstborgarrådet frågade vilka förväntningar jag har på statsministern. På den frågan kan jag svara: inga som helst! Det gäller både på miljöområdet och andra områden.

Det är Sveriges riksdag som borde ta sitt ansvar och se till att det skapas ekonomiska incitament för att skapa sådana bilar. Oss emellan har man tagit ett litet ansvar, man har skapat vissa ekonomiska incitament.

Ni skriver i ert förslag att man oberoende av kostnad och andra krav ska verka för att hela 60 procent av stadens bilar ska vara miljöbilar, alltså oberoende av kostnader och andra krav. Det tycker inte vi är vettigt. Det hela måste fungera också. Därför har vi i vårt förslag till budget formulerat oss så här: "I den mån nämnder och bolagsstyrelser kan, bör miljöfordon väljas när äldre fordon byts ut." Det är lite skillnad.

Ni skriver också att ni föreslår att minst 4 procent av nybilsförsäljningen i staden 2006 ska utgöras av miljöbilar. Hur ska det gå till? Ska ni ställa ut väktare som slår

ner var tionde bilkund som inte köper miljöbil, eller hur ska ni göra? Genom sådana beslut försöker ni sätta konsumentmakten ur spel. Det är till och med tveksamt om det är lagligt.

Genom att fatta sådana beslut sätter ni konsumentmakten ur spel. Det är fel att göra så. Man ska inte sätta konsumentmakten ur spel. Man ska skapa ekonomiska incitament, det kan Sveriges riksdag och EU göra. På så vis stimulerar man bilköparna att köpa fler miljövänliga fordon. Det är vårt alternativ.

Anförande nr 222

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag tackar Magnus för att han ändå svarade, eftersom det klart framgår att Moderaterna sänkt sin ambitionsnivå på området och backar in i framtiden. Det är tråkigt, men det är ett faktum.

Staden äger den här verksamheten och har möjlighet att genom konsumentmakten påverka detta. Vad är det som säger att man inte kan verka för att minst 4 procent av nybilsförsäljningen i Stockholm ska vara miljöbilar vid utgången av år 2006? ”Verka för” är inte detsamma som att man äger frågan. ”Verka för” kan man göra på många olika sätt. Man kan till exempel uppvakta statsmakterna. Men jag konstaterar att du har svarat. Ni backar in i framtiden och har sänkt ambitionsnivån.

Anförande nr 223

M a g n u s H e l l s t r ö m (m): Uppvakta statsmakterna borde vi i den här församlingen göra mycket oftare än vad vi gör. Men det är ju ni på er sida som ofta avslår förslag om det.

Backar in i framtiden gör vi absolut inte. Det är ni som likt kräftorna är röda och backar och kostar alldeles för mycket.

Anförande nr 224

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Ordförande och ledamöter! Det är sorgligt att höra den här debatten. Vi har en styrgrupp i projektet Miljöbilar i Stockholm som består av en person från varje parti. I den styrgruppen hör jag aldrig sådana här hetsiga tongångar. Antingen är det så att personerna i styrgruppen från era partier inte pratar med er eller så tycker de verkligen likadant som jag när de sitter där, inte vet jag.

I alla fall driver vi på detta ärende. Det har vi fått order om att göra, och vi tycker att det är väldigt kul att vi har ett projekt som heter Miljöbilar i Stockholm. Vi är ganska överens om att det ska vara marknadslösningar i så stor utsträckning som möjligt, men det finns också en rörelse inom EU som arbetar med dessa saker. Det är ett antal Civitas-städer, inte stater, och de här städerna tycker att man ska arbeta på tre nivåer, på statlig, på kommunal och på marknadsnivå.

Vi har gått ut med ett gemensamt uttalande och i det står att 20 procent av bränslena bör vara alternativa eller biobränslen kring år 2020. Det innebär en ökning med ungefär 1 procent per år. Då har de här olika städerna också kommit överens om att

det är väldiga problem just med de nationella marknaderna eftersom de är alltför skyddade. Det är ett av EU:s problem, alltså att man ger alltför stora bidrag till privata företag som håller nere produktionen av miljövänliga bilar. Det finns många olika problem i detta sammanhang; det är bilarna, bränsleindustrin och infrastrukturen. Det är inte konstigt att vi behöver kämpa på.

Det är inte så svårt att nå de här målen, och inte heller svårt att följa upp dem. De är satta för att det ska vara lätt att följa upp dem. De 60 procenten av fordonen internt i Stockholms stad som vi ska uppnå är en ökning bara från 46 till 60 procent. Det är väldigt lite, det är bara 150 fordon ytterligare. Det målet skulle vi kunna nå ganska lätt.

Det var bara lite tråkigt att höra att man ute i verksamheterna inte vet att man alltså kan få bidrag för sådana inköp. Det finns människor på miljöförvaltningen som ägnar en mycket stor del av sin tid till information om detta och går runt till varenda förvaltning och försöker få dem intresserade utan att tvinga dem. Det finns en stark koppling i miljöbilsprojektet till de klimatmål som vi har i staden. Miljöbilsprojektet är en viktig ingrediens i det. En väldigt intressant sak i detta sammanhang är att brandförsvaret också tänker försöka sig på den här typen av drivmedel.

Jag gör reklam en gång till för en sådan här lösning som är helt frivillig. Man kan få titta och provköra miljöbilar på det väldigt trevliga symposiet på Älvsjömässan.

§ 34 Förslag till detaljplan för del av kv. Fikonet m.m. inom stadsdelen Södermalm (utl. 2004:54)

Anförande nr 225

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Det här ärendet handlar alltså om detaljplan för kvarteret Fikonet på Södermalm. Det är Svenska Bostäder som har för avsikt att kompletteringsbebygga sitt område vid Barnängsgatan med hundra hyresrätter.

Det fanns också tidigare ett förslag att bygga på Färgareplan, men det förslaget har utgått för att skapa en bättre boendemiljö i området. Förslaget som ligger på bordet i dag innebär att vi fullföljer översiktsplan 99 genom att bygga på redan exploaterad mark. Det innebär alltså att vi nu bygger på garaget längs med Barnängsgatan. I bottenvåningen finns det möjlighet att ha förskolelokaler i den norra delen, och andra verksamheter också.

Detta är ett välkommet tillskott av hyresrätter för innerstaden och jag yrkar bifall till kommunstyrelsens hemställan!

Anförande nr 226

G ö r a n H o l m s t r ö m (kd): Ordförande, ledamöter! Jag yrkar till i huvudsak bifall borgarrådets förslag till beslut med den extra att-sats som finns från Moderaterna, Kristdemokraterna och Folkpartiet där vi påpekar att parkeringstalet nog är för lågt med tanke på den förtätning av de extra lägenheter som faktiskt blir fallet.

Det här ärendet har handlagts under en relativt lång tid men har nu kommit fram till beslut, och det är vi glada för. I elfte timmer kom det ändå yrkanden från de boende i området om att återremittera eller bordlägga ärendet, men vi menar att ärendet bör avgöras i dag. Förtätningar inne i befintlig bebyggelse skapar alltid konflikter, men i jämförelse med de ursprungliga planerna och efter de möten med de boende ute i området som åtminstone vår ledamot deltog i tycker vi att detta är ett väl avvägt förslag. Jag yrkar bifall till reservationen!

Anförande nr 227

M a t s G N i l s s o n (m): Herr ordförande! Jag delar föregående talareshållning att det är bra att det här projektet blir av och att vi behöver de här bostäderna. Det jag reagerar på med full kraft är att det inte finns någon plan för hur man ska komma till rätta med parkeringsproblematiken och att majoriteten med öppna ögon skapar en ännu värre situation. Vi har ganska nyligen antagit nya parkeringstal i staden. Gatu- och fastighetskontoret ansåg då att man skulle ha 0,75 parkeringsplatser per ny lägenhet, majoriteten valde att lägga sig på 0,55, alltså ungefär i det härad som i den här detaljplanen.

Gatu- och fastighetskontoret anförde att om p-talet inte höjdes skulle parkeringssituationen förvärras ytterligare med bland annat negativa konsekvenser för

distributionstrafikens åtkomlighet och framkomlighet för kollektivtrafik. Likaså skulle problemen med söktrafiken förvärras.

Stockholm Parkering AB drar samma slutsats och vill höja parkeringstalet till en bilplats per lägenhet. Majoriteten säger i sin planering att man ska ha hälften av detta. Av detta kan man slå fast att majoriteten vet att en parkeringssituation som är mycket besvärlig i dag blir ännu värre med det förslag som de framlägger. Jag kan inte annat än konstatera att kriget mot Stockholms bilister fortsätter. Jag yrkar bifall till den borgerliga reservationen i ärendet!

Anförande nr 228

R e g i n a K e v i u s (m): Borgarrådet har tidigare sagt att hon vill förkorta planprocessen, men att ta detta ärende till kommunfullmäktige då alla partier i stadsbyggnadsnämnden är eniga i den här frågan är inget annat än att medvetet vilja förlänga planprocessen. Eftersom vi har lagt en reservation om det låga parkeringstalet på 0,5 parkeringsplats per lägenhet så kan jag bara tolka förfarandet på så sätt att borgarrådet vill ha en vild och kanske bra diskussion om varför hon medvetet vill ha ett så lågt parkeringstal.

Det ska bli intressant att höra varför borgarrådet medvetet försöker blunda för det verkliga bilinnehavet och parkeringsbehovet som råder i staden. Det är inte första gången detta händer. Många detaljplaner som antas av majoriteten numera har ett alldeles för lågt parkeringstal. Konsekvenserna blir att boende åker runt i kvarteren, man åker till närområden för att leta efter en parkeringsplats. Det kan inte anses miljövänligt att släppa ut avgaser bara för att man letar efter en parkeringsplats. Även de flesta på den andra sidan i salen kan nog också hålla med om det.

Frågan är vad majoriteten egentligen vill med parkeringar. Vill majoriteten ta bort dem, vill man ta bort alla bilar långsiktig? Man måste ju acceptera verkligheten.

Verkligheten är att allt fler människor har bilar och parkeringsplatser behövs. I stadsbyggnadsnämnden är majoriteten allt annat än konsekvent i parkeringsfrågan.

Vid det senaste sammanträdet med stadsbyggnadsnämnden fanns det ett ärende med en detaljhandel som ville etablera sig. Majoriteten avslog detaljhandelns ansökan med hänvisning till att det var för få parkeringsplatser. Man argumenterade och sade att de kringboende kommer att drabbas, för det kommer inte att finnas parkeringsplatser.

Majoriteten hindrar detaljhandeln att etablera sig med hänvisning till att omkringliggande fastigheter drabbas av att det är så litet antal parkeringsplatser. Varför kan inte majoriteten se till parkeringsbehovet i ett större perspektiv? Oavsett vem som bygger så måste man vara konsekvent, man måste se verkligheten och att parkeringsplatser behövs.

Vi vill bygga bostäder, men vi vill också ta hänsyn till verkligheten, och den är att de boende också behöver parkeringsplatser. Jag yrkar bifall till den borgerliga reservationen!

Anförande nr 229

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, fullmäktige! Vi i Folkpartiet tycker också att det här är ett bra förslag till byggande. De nya lägenheterna blir ett värdefullt tillskott i den här delen av Söder.

Vi har emellertid också en invändning, och det framgår av reservationen. Den gäller parkeringstalet. Det är naturligtvis alldeles för lågt med 0,5 platser per lägenhet. Jag bor själv i området, så jag ser ju hur människor åker runt varje kväll och letar och letar. Det är svårt att hitta en plats.

Jag vill också påminna om den kommande bebyggelsen, Py Börjeson. Kvarteret Persikan ska också planeras. Det kommer till ytterligare många hundra lägenheter där. Det är dålig framförhållning att ligga kvar vid normen 0,5. Jag yrkar bifall till vårt förslag!

Anförande nr 230

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): I motsats till föregående talare yrkar jag för Vänsterpartiets räkning bifall till kommunstyrelsens hemställan! Det är oerhört bra att vi får en kompletteringsbebyggelse i denna del av staden. Det är ett mycket centralt och bra läge. I innerstaden har man speciellt goda kollektivtrafikförbindelser och därmed ska man också ha en lägre parkeringsnorm, tycker vi i Vänsterpartiet. Vi har 0,5 platser, och det här är en kompletteringsbebyggelse.

Jag kan citera vad stadsbyggnadskontoret säger, nämligen att eftersom det är en kompletteringsbebyggelse i befintlig struktur så anser kontoret att rådande parkeringsnorm, 0,48 parkeringsplatser per lägenhet, ska utgöra riktvärde trots bristen i området i övrigt. Kontoret anser det inte heller rimligt att en enskild tomträttshavare ska lösa den övriga parkeringsproblematiken i området.

Just det. Om man låter ett enskilt projekt drabbas av att det kan vara brist på parkeringsplatser i området redan nu, så läggs ju kostnaderna på detta enskilda projekt. Vi anser alltså att normerna dels ska hållas nere i nyproduktionen – det är ju dyrt nog som det är –, dels får man hela tiden ägna sig åt en översyn i frågan om det kan finnas behov av åtgärder när det gäller parkeringssituationen i området i övrigt. Den här problematiken förekommer ju på många håll i staden.

Det är helt fel att höja parkeringsnormerna generellt för, det belastar det enskilda projektet. Samtidigt tycker vi i Vänsterpartiet att man i innerstaden inte ska stimulera ett ökat bilinnehav utan hålla normerna låga.

Däremot har vi ett bra tips till boende i innerstaden: bilpooler är alldeles utmärkt. Då håller man också nere antalet bilar, och därmed minskar man också behovet av parkeringsplatser. Alltså yrkar jag bifall till kommunstyrelsens hemställan!

Anförande nr 231

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ann-Marie Strömberg och Vänsterpartiet! Verkligheten är ju en helt annan än den som du beskriver. Verkligheten är ju att de människor som redan bor där och har bil, de saknar parkeringsplats. Det finns

ingenstans att parkera bilen, så de kör runt, runt och letar och letar. De hittar inga parkeringsplatser. Nu vill du i stället ytterligare förvärra situationen. Det är väl inte särskilt begåvat? Det kan du ju inte påstå!

Vill du förbjuda medborgarna att ha bil? Ska man inte få ha bil bara för att man bor i innerstaden? Är det Vänsterns politik?

Anförande nr 232

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Jag tror faktiskt att man kan påverka människor. Det vi ska göra för att få en bra boendemiljö i innerstaden är att stimulera ökat kollektivåkande, inte ökat bilkörande. Vi ska stimulera ökat cyklande och ökat gående och ökat användande av bilpooler. Det är det som vi ska satsa på för att vi ska få till stånd en bra stadsmiljö.

Vi tror att man kan påverka människor och påverka verkligheten.

Anförande nr 233

M a t s G N i l s s o n (m): Herr ordförande! Ann-Marie Strömberg gjorde en liten logisk kullerbytta. Hon sade att en generell höjning av parkeringstalet drabbar enstaka projekt. Det är ju precis så det inte är. Generella höjningar skulle i så fall drabba samtliga. Det är ju specifika förändringar som kan ”drabba” enstaka projekt.

Parkeringsstalen fram till dess att din majoritet i stadsbyggnadsnämnden började tänka, var i Stockholm precis som i alla andra städer i Sverige – de anpassades till verkligheten. Men under Py Börjesons ledning har man nu tagit initiativ och sagt att man inte alls ska anpassa parkeringsstalen till verkligheten. Det leder till att i ett område med en brist fastställs parkeringstal som är lägre än vad man vet kommer att behövas och det kommer naturligtvis att leda till ännu större brist. Detta vet ni om. Detta är ytterligare en krigsförklaring mot bilisterna och ingenting annat.

Anförande nr 234

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Fel, fel, fel! I nybyggnadsprojekt, kompletteringsbebyggelse, så bygger man just för denna bebyggelses behov. Man ska inte bygga för övrig, redan befintlig, bebyggelses behov. Det är så projekten är upplagda. Om du kräver att nybyggnationen även ska täcka befintliga boendes behov så belastas annan nybyggnation av ökade kostnader.

För övrigt kan jag upprepa vad jag sade till den föregående replikanten, nämligen att vi anser att man kan påverka både människor och deras åkande, och det som vi vill stimulera är kollektivtrafikåkande, cyklande, gående, bilpoolsanvändande. Det ger en bättre boendemiljö i synnerhet i innerstaden.

Anförande nr 235

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Det har varit ganska långa och svåra diskussioner i det här ärendet. Jag kan i alla fall säga till åhörarna att vi i Miljöpartiet i alla fall har läst och engagerat oss mycket i det här

ärendet. Den starkaste kritiken riktades mot bebyggelsen på Färgareplan, och vi har arbetat hårt för att få bort den ur planen och lyckats med det också. Det handlar inte om – och det vill jag verkligen betona – boendeformer eller ägarformer, utan om stadsmässiga kvaliteter.

Vad vi i Miljöpartiet vill åstadkomma på sikt är ett grönt stadstorg som kan bli till fromma för hela befolkningen i området.

Till Regina Kevius vill jag säga detta. Det är oerhört viktigt att behandla det här ärendet i fullmäktige eftersom man verkligen inte kan säga att det är ett litet ärende som inte är av större vikt. Det är hundratals personer som har engagerat sig i debatterna. Det vore bara dumt att fatta beslut inom lyckta dörrar på stadsbyggnadsnämnden. Det är viktigt att man tar upp ett sådant här ärende till fullmäktige, annars kommer det bara tillbaka för att vi har hanterat det felaktigt. Det går mycket snabbare att göra det den här vägen, den korrekta vägen, än att få bakläxa. Vi förkortar planprocessen på det här sättet, Regina.

Vi vet att detta blir till nackdel för en del av de boende. Samtidigt ser jag och Miljöpartiet en fördel med en förtätning inom en attraktiv stadsdel som Södermalm. Man måste stå även för obekväma beslut.

Det här blir ett bra bostadstillskott, och vi har lovat att bygga nya bostäder och vi vill i enlighet med ÖP 99 bygga staden inåt. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens hemställan!

Anförande nr 236

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Om vi börjar diskussionen med parkeringsproblematiken så är det trots allt så att det finns i området längs Barnängsgatan ett parkeringsgarage i tre plan. Det är dock inte tillräckligt för området, det är jag också medveten om.

Resonemanget har också varit, precis som Ann-Marie Strömberg sade, orimligt att kräva att man ska bygga på tomtmark och då är det kvartersmark som återstår. Det finns ingen mark. Det är en trång innerstad som vi bygger i. Om vi väljer att kräva av byggherrarna att de ska bygga med garage så har vi också problematiken med betydligt högre produktionskostnad och därmed också höga hyror.

Jag vill gärna påpeka att det vi gör nu är att bygga exakt så som vi har sagt att vi ska bygga. Vi bygger kollektivtrafiknära, för att bilbehovet kanske ska minska, och vi bygger på redan exploaterad mark. Det här är ett riktigt bra projekt.

Anledningen till att vi behandlar ärendet i fullmäktige är att det har varit många diskussioner om förtätning i det här området. Snarare är det så att vi har en chans att handläggningen av detta ärende inte förlängs genom att vi kan undvika överklaganden genom att vi nu ger rejäl offentlighet åt ärendet och diskuterar och debatterar det här. Snarare är detta ett sätt att förkorta processen snarare än att förlänga den, Regina.

Anförande nr 237

U l f F r i d e b ä c k (fp): Jag förstod inte riktigt, Py Börjeson, hur du egentligen får det här att gå ihop på slutet. Är du inne på samma linje som Ann-Marie Strömberg, nämligen att om man bor i innerstaden så ska man inte ha någon bil. Ska du förbjuda folk att äga bil?

Anförande nr 238

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Jag sade att bilbehovet kanske är mindre om man bor kollektivtrafikhärlä i innerstaden.

Anförande nr 239

R e g i n a K e v i u s (m): Man bör ha i åtanke att detta ärende redan har försenats flera månader. Man pratar om att man gärna vill ha en kort planprocess och att detta sammanträde skulle vara ett öppet möte.

Jag får verkligen hoppas att det är många som lyssnar på radion, för jag ser då inte så många åhörare här. Jag hoppas verkligen att debatten här når ut till fler människor än den debatt som äger rum på ett slutet stadsbyggnadsnämndssammanträde.

Att tro att man kan minska bilinnehavet med ett lågt parkeringstal som Vänsterpartiet säger, är en grov felbedömning. Politik är att försöka planera utifrån verkligheten, att försöka skapa möjligheter för medborgarna. Vi måste alltså se till verkligheten som jag sade tidigare.

Om ni går ut på stan och frågar vilken bilinnehavare som helst vad de anser behövs så kommer de att säga att de vill ha fler parkeringsplatser. Att då göra tvärtom är snarast ett hån mot medborgarna och säga att folk får åka runt halva natten för att leta efter en parkeringsplats.

Py Börjeson säger att det garage som finns i området inte räcker till. Hon säger också att vi inte kan kräva fler parkeringsplatser på grund av olika kostnader.

Frågan är, Py: Var står du i parkeringsfrågan? Tycker du att det här är en signal till folk att de ska leta efter parkeringsplatser hela natten? Är det bra? Är det miljövänligt?

Varför gör ni så här? Vilka signaler sänder du ut till människor som äger en bil vill ha en parkeringsplats? Ni ser inte till verkligheten.

Du nämnde tidigare att det här området är specifikt. Men den detaljhandel som jag nämnde tidigare den avslog ni. Ni avslog den eftersom fastighetsinnehavaren inte kunde tillhandahålla tillräckligt många parkeringsplatser. Var står ni i parkeringsfrågan?

Anförande nr 240

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Vi i Vänsterpartiet nöjer oss inte med att anpassa oss till verkligheten, vi påverkar verkligheten. Vi tror att man kan påverka människor också.

När det gäller vilka man frågar så frågar du bilägarna, men det finns andra människor som man kan fråga. Det finns kollektivtrafikresenärer, bussförare vars framkomlighet hindras av ökande mängd bilar, cyklister, gående, framför allt de människor som inte åker bil.

De kanske också kunde få uttala sig i trafikfrågorna någon gång, men det är klart att ni bara bryr er om bilister.

Anförande nr 241

R e g i n a K e v i u s (m): Om vi tidigare har fattat beslut om att parkeringstalet ska vara 0,7, varför vill ni då sänka normen till 0,5. Att påverka människor, talas det om. Jag antar att Vänsterpartiet har en helt annan politik än vad vi har, men vi vill ändå gynna medborgarna, de ska få som de vill. Om de har en bil ska de inte tvingas åka runt i hela stan för att leta efter en parkeringsplats.

Anförande nr 242

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): För min del handlar det mycket om att väga parkering och bilinnehav mot möjligheten att bygga så att också vanligt folk har råd att bo på Södermalm.

Anförande nr 243

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Vi i Vänsterpartiet har inte varit med på någon höjning. Vi tycker fortfarande att parkeringstalet ska vara 0,5. Det har förekommit i diskussionerna, i en del tjänstemannaförslag också, men vi har icke ändrat på parkeringsnormen.

Vi tycker liksom Py Börjeson att det inte bara är bilisterna som ska få utrymme i innerstaden. Vi tycker att staden framför allt är till för de boende och att man ska kunna röra sig i staden.

Anförande nr 244

M a t s G N i l s s o n (m): Ann-Marie säger att hon inte deltagit i någon höjning och nu har Ann-Marie fel igen. Ni har varit med om höjning – om än alldeles för liten – från 0,48 till 0,55.

Du nämnde kollektivtrafiken tidigare. Alla instanser som kan det här – folk på stadsbyggnadskontoret, på Stockholm Parkering, på gatu- och fastighetskontoret som ser på parkeringsfrågan – nämner som ett av de riktigt stora problemen att kollektivtrafiken inte kommer fram eftersom det är för mycket okynneskörning, det är för mycket söktrafik, att bilar kör runt för att hitta en parkeringsplats och därmed

stoppar upp kollektivtrafiken. Att ha fler parkeringsplatser gynnar kollektivtrafiken mycket.

Anförande nr 245

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Framför allt är det för många bilar som parkeras i lastzoner, det har jag hört från yrkesförarna och bussförarna.

Jag tackar för rättelsen, men det som jag replikerade på var att det påstods att vi skulle ha velat stödja en höjning till 0,7, och det gör vi inte. Det är viss skillnad mellan 0,02 och 2,0

§ 35 Anläggning av två fullstora konstgräsplaner på Vårbergs idrottsplats (utl. 2004:59)

Anförande nr 246

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Nu ska vi diskutera bollplaner, och ärendet handlar om anläggande av två stycken fullstora konstgräsplaner på Vårbergs IP. De här båda planerna är en ersättning för den bollplan som kommer att bebyggas med bostäder vid Skärholmens Gårdsväg.

Generellt sett är vi restriktiva med byggande på bollplaner då bollplanerna naturligtvis också är en viktig infrastrukturdel i ett gott samhälle.

Det som nu sker är att en liten yta för spontanidrott anläggs i närområdet vid Skärholmens Gårdsväg, och så anläggs dessa båda konstgräsplaner. Jag är övertygad om att detta kommer att betyda mycket och öka attraktiviteten i området. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens hemställan!

Anförande nr 247

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Herr ordförande! Det här ärendet handlar om anläggande av konstgräsplaner och det är en diskussion som blivit alltmer viktig att föra. Vi har fört en lång diskussion om slitage tidigare, och jag tänker inte upprepa den nu, som en favorit i repris, även om det var nära att ordföranden gav oss chansen nyss. Jag vill ändå konstatera att det i viss mån är en kapitulation som man tvingas till när man måste använda sig av konstgräs på olika sätt.

Det är ändå viktigt, tycker vi, att idrottsutövare får goda möjligheter att träna och sporta på det sätt som man önskar. Däremot är det rätt betydelsefullt att utveckla kunskaperna om konstgräs och användandet av konstgräs. Vi håller nu gemensamt på att utarbeta en policy för detta.

Som ni också kan se kommer miljöförvaltningen att ta del i arbetet med att se till att man har godtagbara värden och så vidare.

Med denna notering yrkar jag bifall till kommunstyrelsens hemställan!

Anförande nr 248

B i l l y Ö s t h (m): Ordförande, fullmäktige! Vi är helt överens med borgarrådet om att två fullstora konstgräsplaner är en bra ersättning när det byggs bostäder på Skärholmens bollplan. Däremot är vi lite trötta på de ständiga förslagen till tilläggsäskanden som inte minst idrottsnämnden tar sig friheten att framlägga vid ganska många tillfällen. Det gillar vi inte.

Christer Öhgren är motståndare till konstgräs. Det skulle bara innebära att du vill att färre ska använda bollplanen. Konstgräs är mycket mer tåligt, det tål betydligt mer slitage än vanligt gräs. Du är ute efter att minska möjligheterna att använda planerna.

Jag yrkar bifall till Moderaternas och Folkpartiets gemensamma reservation om att de ökade driftskostnaderna som följer av beslutet ska täckas inom befintlig ekonomisk ram!

Anförande nr 249

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Nej, Billy, du får gärna spela på konstgräs om du vill. Det viktiga är ändå att man gör en så fullgod upphandling som möjligt från miljöhänseende.

Det är naturligtvis så att vi måste använda oss, precis som miljöbalken föreskriver, av försiktighetsprincipen även på det här området. Jag tror att de allra flesta idrottsutövare inte har några som helst problem med att vi ska ha fullgod miljö runt våra idrottsplatser där man använder sig av konstgräs. Det är väl viktigt att vi gör den här markeringen, tycker jag. Då blir det tydligt.

Anförande nr 250

B i l l y Ö s t h (m): Jag konstaterar bara att färre människor kommer att kunna använda bollplanen med Miljöpartiets förslag. Det trodde jag inte var Miljöpartiets politik.

Anförande nr 251

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Det är ju faktiskt så att anläggande av konstgräs ökar effektiviteten och möjligheten för våra barn att kunna utöva idrott oerhört mycket.

Jag kan lugna fullmäktige med att all tillgänglig kunskap används för att man ska veta att det är ett så bra konstgräs som möjligt som upphandlas. Det finns stor kunskap om detta på idrottsförvaltningen, och det arbetet fortsätter också i samarbete med miljöförvaltningen.

Vi har också en situation i Stockholm där barn och unga står i kö för en plats i olika idrottsverksamheter men de kommer inte med eftersom vi har en brist på anläggningar. Verksamheten måste öka, och det är mot den bakgrunden som majoriteten har gjort den stora satsningen på investeringar under den här mandatperioden. Vi måste kunna möta det stora behovet av anläggningar som finns i vår stad i dag.

Jag kan inte tänka mig något värre än att vi inte kan ta emot de barn som vill utöva olika idrotter. Då är vi alltså i den lyckliga omständigheten att vi kan investera, men en verksamhet som växer kan inte klara driftskostnaden. Det är bara att välja, Billy Östh, antingen investerar vi för barn och unga, och då måste vi också öka driften och betala kostnaderna för den, eller så bestämmer vi oss för att strunta i barn och unga och då bygger vi inga fler anläggningar och utökar inte verksamheten. Om det är det valet som Moderaterna vill göra så får ni tala om det.

Anförande nr 252

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Herr ordförande! Jag vill uppmärksamma Billy Östh på att det är ett gemensamt förslag som vi lägger i majoriteten. Miljöpartiet har inget eget förslag. Det förefaller mig mycket konstigt att Moderaterna försöker hitta något slags motsättning mellan att vara miljövänlig och att utöva sportaktiviteter. Det kan väl ändå inte vara Moderaternas mening att man hellre ska vara miljöovänlig och sporta än inte sporta alls. Det finns ju faktiskt en stor möjlighet att kombinera dessa saker. Dessutom kanske det kan vara en sport att vara miljövänlig.

Anförande nr 253

B i l l y Ö s t h (m): Självfallet ska man vara miljövänlig, konstgräs är ju ett miljövänligt alternativ, eftersom det behövs mindre resurser när man ska göra i ordning planerna och så vidare.

Jag vet att ni är eniga, det står i papperen och det har jag läst innantill. Eftersom flerdubbelt många människor kan använda en plan med konstgräs så innebär det att med Miljöpartiets resonemang kommer färre att kunna idrotta än vad som blir följden av det förslag som vi moderater och borgarrådet stöder.

Anförande nr 254

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Jag har inte sagt att vi inte ska använda oss av konstgräs. Jag har sagt att det är tråkigt om man ska behöva kapitulera för det faktum att man alltid ska använda konstgräs, det är det enda jag har sagt.

Jag deltar helt och hållet i synsättet att så många som möjligt ska få en chans att sporta om man tycker det är kul.

§ 36 Motion om införande av kostnadsfri energirådgivning för hushåll, föreningar och småföretagare (2001:85) (utl. 2004:35)

Anförande nr 255

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Det tog inte mer än två år att få denna motion besvarad, det var ju geschwint. Det är trevligt. Dessutom har detta löst sig på ett väldigt positivt sätt.

Energirådgivare kan ju hjälpa till med mycket, bland annat med att utreda förbrukning, analysera elräkningar, hjälpa till med miljövänliga val, hjälpa till med frågor kring byte av elleverantör, svara på vilka bidrag som man kan få för olika åtgärder etcetera. Det är viktigt att stärka konsumenternas inflytande och ställning på marknaden. För detta behövs bra rådgivning. Miljövänliga konsumtions- och produktionsmönster måste fortsätta att utvecklas för att uppnå ett resurseffektivare samhälle med lägre energiförbrukning och minskade miljöeffekter därigenom. En god rådgivning är en del i detta.

Jag välkomnar svaret och tycker att det är väldigt trevligt att vi nu har en fungerande energirådgivning i staden.

Anförande nr 256

M a g n u s H e l l s t r ö m (m): Vi avslår motionen för vi är väldigt skeptiska till att kommunen, Stockholms stad, ska expandera sin verksamhet med energirådgivning. Vi tror att det skulle vara bra om ni koncentrerade er mer på stadens kärnverksamheter, för där har ni att göra så att det räcker. Ni har mycket att bita i redan, i stället för att bygga ut kommunens verksamhet och hitta på fiffiga idéer hela tiden.

Det finns dessutom en poäng med att energirådgivning ska vara rikstäckande. Det är också ett argument för att kommunen inte ska hålla på med sådant här. För det andra ska ansvaret för energirådgivningen huvudsakligen ligga på energisektorn, och det finns redan i dag mycket. Jag ska nämna några hemsidor som ni kan gå in på: *energimyndigheten.com*, *elpriser.konsumentverket.se*, *energiradgivningen.se*. Och miljöpartisterna kan gå in på en sida som ni nog gillar, och det är *snf.se*. Vill man spara ström kan man gå in på en sida som heter *sparkraft.nu*. Det finns redan massor på det här området. Det här som ni ställer till med är ganska onödigt.

Anförande nr 257

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Först och främst anser Miljöpartiet att den som tjänar pengar på att sälja energi kanske inte är den mest lämpade att ge råd om energibesparingar – det förstår sig självt.

Under er mandatperiod schabblade ni till och med bort statliga medel som gick att söka för energirådgivning. Ni misslyckades med denna viktiga miljöfråga, det ska ni vara medvetna om!

Nu har vi ett gott samarbete med 21, tror jag de är, andra kommuner, och det kostar ingenting. Förut åkte stadens medborgare snålskjuts på andra kommuners energirådgivning. Jag tycker att det är fel. Det vi har åstadkommit nu är mycket bättre.

Anförande nr 258

M a g n u s H e l l s t r ö m (m): Om jag förstod Cecilia Obermüller från Miljöpartiet rätt, så tycker hon att Konsumenternas elbyrå, som bildades på initiativ från Svensk energi i samarbete med Energimyndigheten och Konsumentverket, inte är att lita på. De ska alltså inte hålla på med det de håller på med. Det var mycket intressant, Cecilia!

Anförande nr 259

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Det är bra att det nu finns en kommunal energirådgivning; det är synd att den behövs. Att den behövs beror ju på att elmarknaden har avreglerats, och det är ett marknadsexperiment som har lett till högre priser, sämre underhåll och en ogenomtränglig information till allmänheten. Jag tror att det är väldigt få människor i dag som ser att avregleringen skulle ge en positiv valmöjlighet. Tvärtom finns det väldigt många vittnesmål om irritation och hur mycket elavbrott det har blivit sedan man avreglerade.

De enda som har tjänat på det är bolagen, som har ökat sina vinster.

I stället har det blivit så krångligt för kommunens invånare att kommunen nu måste gå in och hjälpa till med en särskild rådgivning. Oppositionen tycker att ansvaret för denna rådgivning ska ligga på "energisektorn" – det står faktiskt så i ert papper. Det verkar som om ni menar att det är energibolagen själva som ska sköta den rådgivningen. Det brukar ju vara så med er. Ni tycker att bilindustrin själv ska sköta rådgivningen om bilar, och ni tycker att energisektorn ska sköta den här rådgivningen. Men det tycker alltså inte vi är någon jättebra idé.

Kd har ett litet särskilt uttalande som säger att man ska göra en utvärdering, och om rådgivningen inte behövs så ska den inte fortsätt, alltså om efterfrågan i framtiden inte berättigar dess fortlevnad. Det tycker jag är ett väldigt bra förslag, som borde gälla all kommunal verksamhet – den ska naturligtvis inte fortsätta om den inte behövs, det är ganska självklart!

Men tyvärr är det ju så att det verkar som om energirådgivning behövs i dag, och därför yrkar jag bifall till förslaget.

Anförande nr 260

M a g n u s H e l l s t r ö m (m): Att ifrågasätta en avreglering är väl lite typiskt för ett kommunistiskt parti. Men att rulla tillbaks den tror jag ni också inser inte är realistiskt.

Därmed inte sagt att det inte har varit några bekymmer med avregleringen. Inte har det varit helt smärtfritt, det tycker jag också. Och därför bör man stärka

konsumenternas makt genom att införa sanktioner för den nätägare som vill försvåra för kunder att byta elleverantörer. Det skulle vara en viktig åtgärd för att stärka konsumenternas makt i sammanhanget.

Slutligen ska vi inte heller glömma bort att den största delen av elpriset faktiskt är skatt – och Miljöpartiet vill ha hög skatt på el, för ni menar att man på så sätt ska få ned konsumtionen av el. Elpriset är till största delen politiskt betingat, av sittande regering och dess stödpartier.

Anförande nr 261

A n n M a r i E n g e l (v): Att i alla lägen gynna bolagen är väl typiskt för ett högerparti. Det är ju inte så att bolagen inte har tjänat på avregleringen, det kan du inte förneka. Du erkänner till och med att det finns en hel del problem med det här.

Jag tror inte vi ska ta en skattedebatt om det här just nu, jag tror inte folk känner sig riktigt upplagda för det.

Frågan handlar om huruvida staden nu ska behöva gå in och hjälpa de människor som har blivit utsatta för avregleringen.

Anförande nr 262

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige! Det är fantastiskt att lyssna på de här gamla öststatsdrömmarna om hur bra allting är när det är så genomreglerat som möjligt. Jag vill bara påminna om att det företag som är störst på elmarknaden, statliga Vattenfall, bryter brunkol, förstör miljön i gamla Östtyskland – det är ni väl i och för sig vana vid i Vänsterpartiet – och gör miljardvinter men vägrar investera i näten så att det fortsätter att bli strömavbrott i Vattenfalls nätområden.

Det är mycket märkligt att när det finns fungerande saker som Konsumenternas energirådgivning, hyllar Vänsterpartiet att man ska starta en kommunal verksamhet också – allt ska ju drivas i kommunens regi, för då är allting jättebra!

Nu är inte världen sådan. Om inte det här hade funnits tidigare, hade jag tyckt att Cecilia Obermüllers motion var väldigt bra. Det är viktigt med konsumentmakt, patientmakt etcetera. Marknadsekonomin bygger på individens rätt att själv göra de val som man kan göra mot bakgrund av kunskaper man kan inhämta, och det är det samhället som jag vill ha. I dagens läge är motionen onödig. Den kunde ha behövts för fem år sedan, men den behövs inte nu. Därför har vi valt att föreslå att den avslås.

När det gäller energipriserna kan jag inte låta bli att återknyta till kärnkraftsdebatten. Ett av de bästa och billigaste sätten att producera elenergi är med hjälp av kärnkraft, och därför ska vi bygga ut den, inte avveckla den!

Anförande nr 263

A n n M a r i E n g e l (v): Ja, Björn Ljung, vi vet hur det är på den där sidan: när sakargumenten tryter kommer öststaterna fram. Det är inte vi som använder dem som exempel utan ni.

Nu är det faktiskt så, om jag får påminna om det, att vi hade ett bra fungerande kommunalt elbolag i staden innan det såldes ut. Det är ju det frågan handlar om – annars hade vi inte behövt någon kommunal energirådgivning heller. Men eftersom det nu ser ut som det gör i verkligheten behövs en sådan energirådgivning.

Du säger att det redan finns en energirådgivning som den här skulle konkurrera med. Det förstår jag inte – nu brukar ju vara för konkurrens!

Men som Viviann sade är detta ett samarbete mellan många kommuner och som Stockholm bör delta i. Jag har inte sett att någon har visat att det finns en fungerande rådgivning av det här slaget.

Anförande nr 264

B j ö r n L j u n g (fp): Tack gode Gud för att allt inte behöver styras av kommunen! Men det hade ju varit så i dina gamla favoritländer, där allt styrdes av det offentliga, kommunen eller staten, och ingen kunde välja.

Med hjälp av sådana här rådgivningsmekanismer och genom att människor själva kan göra sina val blir det en fungerande marknadsekonomi. Att du är emot den är en annan sak.

Nog är det paradoxalt, mina vänner fullmäktigeledamöter: Vilka är det som nu ska sätta sprätt på pengarna ifrån försäljningen av Stockholm Energi till Fortum? Jo, det är ju ni! Ni ska ha Kompetensmiljarden, och Miljömiljarden – och så har ni varit emot hela försäljningen från början. Men sätta sprätt på pengar är ni minsann duktiga på!

Anförande nr 265

F r e d r i k W a l l é n (kd): Ordförande! Avregleringen av energimarknaden är fortfarande rätt färsk. Därför tycker vi kristdemokrater att det är sympatiskt och i grunden väl tänkt att åtminstone på försök pröva energirådgivning i kommunal regi.

Det är viktigt att detta utvärderas – det var ju roligt att detta vann gillande från representanter för majoriteten. Det är viktigt att föra in i alla sådana här nystartade verksamheter att det verkligen ska utvärderas. Jag tror inte riktigt att Vänsterpartiet kan visa upp så många exempel där man spontant hittat kommunala verksamheter som Vänsterpartiet har märkt inte längre behövs. Det är alltså viktigt med en utvärdering, men själva idén bakom förslaget är sympatisk och bra, anser vi.

Ett litet tillägg dock till själva utformningen av förslaget. Det skrivs väldigt mycket om *kostnadsfri* energirådgivning. Det må vara att märka ord, men i ett större sammanhang är det väsentligt att slå fast att det naturligtvis inte handlar om kostnadsfri energirådgivning – det är volontärer som ska ägna sig åt detta. Förhoppningsvis är det *avgiftsfri* energirådgivning som avses, men det kommer att kosta skattemedel, och det tycker vi kristdemokrater i princip är rimligt denna gång. Man ska inte kalla saker för gratis om de inte är det!

Anförande nr 266

R e b w a r H a s s a n (mp): Herr ordförande, ärade ledamöter! Den nya majoriteten vill ha ett hållbart samhälle och en hållbar stad, och vi vill inte att Stockholms stad ska växa okontrollerat som vissa asiatiska städer med ökad konsumtion. Med energirådgivning kan man hjälpa medborgarna att ta ansvar, öka kvaliteten och solidarisera sig med andra delar av världen. Vi förbrukar mycket energi jämfört med andra länder. Det är bra om det finns en kommunal energirådgivning utifrån de syften som vi vill lyfta upp: kvalitet, effektivisering och solidaritet med tredje världen och de fattiga länderna. Därför är energirådgivning viktigt.

Eftersom vi i västvärlden konsumerar mycket el och konsumtion av el i dagsläget är en del av det som hela industrisamhället bygger på, har tillväxttanken alltid gått ut på att producera el till låga priser för att hindra undertillväxt.

Därför vill vi ha hållbar, miljövänlig tillväxt.

Anförande nr 267

A n n M a r i E n g e l (v): Björn Ljung, vi här borta brukar strunta i era provokationer. Vi tycker att de mest faller tillbaka på er själva. Men jag blir faktiskt lite arg när du kommer med uttryck som ”dina gamla favoritländer”.

Har du, Björn Ljung, någon gång hört mig här i salen uttrycka sympati för något specifikt, utpekad land? Jag tycker det är ganska oförsäamt att ni ständigt håller på med dessa gliringar!

Anförande nr 268

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag har förstått att vi inte ska tala utrikespolitik här, men jag inser att man ibland träffar en öm punkt och då får man sådana här reaktioner från sina motståndare.

Så ligger det till!

Anförande nr 269

A n n M a r i E n g e l (v): Det är faktiskt under min värdighet att svara på detta.

Anförande nr 270

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Jag vill bara tillägga att det vore intressantare att diskutera sakfrågan än att hålla på med sådana utvecklingar som du gör, Björn.

Anförande nr 271

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Väldigt vad det blev hetsig debatt i dag i alla frågor som har med miljö att göra! Det är i och för sig roligt att det är en miljödebatt vi har så jag kan känna mig rätt så nöjd ändå.

Nu är det så här att vad vi diskuterar är någonting som inte kostar Stockholms kommun någonting över huvud taget men däremot är en väldigt bra hjälp för kommuninvånarna i Stockholms stad. Oavsett om det finns en hel del webbsidor och statliga rådgivare, är det ändå så att miljöförvaltningen, som är de som normalt sett får ta emot sådana här frågor, tycker att det är ett väldigt bra sätt att arbeta på, att ha en gemensam rådgivning med andra kommuner i länet, till ingen kostnad alls.

Det är nämligen så, att intresset från människor i Stockholms stad för andra lösningar på sitt energibehov än att använda sig av de vanliga leverantörerna genom att själva stå för det genom jordvärme, sjövärme, solvärme och så vidare är enormt stort. Vi får mycket fler förfrågningar på det området än vad vi har fått tidigare år, och det handlar just om att man har avreglerat marknaden. På denna marknad är det inte precis hushållen som är vinnarna, utan hushållen är faktiskt de som finansierar elmarknaden för företagen. I det här fallet är det nog väldigt bra att vi kan gå vidare med en kommunal energirådgivning för hushållen framför allt och för mindre verksamheter, organisationer och företag. Det handlar ju också om att totalt sett spara på energi, så att vi slipper använda de otrevligare källorna som egentligen ingen av oss vill ha eftersom de ger problem med miljön, problem med klimatet och så vidare.

Det finns mycket att vinna på den här verksamheten, som är ganska liten men ger en stor utväxling i stället, så jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag, som är mitt eget.

Anförande nr 272

O r d f ö r a n d e n : Innan vi går till beslut har jag en vädjan till kommunfullmäktige. Är det så att någon känner sig kränkt av det man säger, kan man väl ändå ta det med sig hem och betänka det till en annan gång. Det skulle inte vara speciellt kul om vi började kalla varandra olika saker. Man ska inte behöva känna sig kränkt när man går till Stockholms kommunfullmäktige, utan man ska kunna känna att det är kul att komma hit och debattera.

§ 37 Motion om förändring av straffsatser gällande drogen kat (2003:4) (utl. 2004:42)

Anförande nr 273

A b i t D u n d a r (fp): Jag tackar för svaret på motionen, men jag är besviken på att man inte har tagit den andra att-satsen. Jag förstår inte varför man inte har gjort det.

Den andra att-satsen handlar om att fullmäktige uppdrar åt socialnämnden att sammanställa de pågående projekten och inte minst de kunskaper man har vunnit inom staden genom olika projekt. Borgarrådet hänvisar till Rinkebyprojektet och menar på att det skulle räcka med det. Jag anser att det absolut inte räcker, för Rinkeby har i sitt eget remissyttrande skrivit att det faktiskt behövs en sådan sammanställning för att ha en kommunövergripande verksamhet där man håller i ansvaret och sprider kunskaper över de stadsdelar som har problem, till exempel Vantör eller Skärholmen. Ärligt talat tror jag inte det är något politiskt, men jag förstår inte varför man inte har antagit även andra att-satsen. På den punkten är jag besviken på borgarrådet, måste jag säga!

Som jag sade, det är viktigt att man ger signaler. Den första att-satsen handlar om straffsatserna, och den andra handlar om de sociala insatserna – att man på allvar sänder ut signaler och att staden verkligen gör någonting för den grupp som har ett stort problem och faktiskt upplever flera års lidande som de har brottats med.

Med detta sagt, yrkar jag bifall till den borgerliga reservationen i kommunstyrelsen.

Anförande nr 274

R e b w a r H a s s a n (mp): Ordförande, ledamöter! Jag tycker motionen är jättebra. Angående andra att-satsen tror jag ingenting hindrar att man jobbar med detta – så har jag uppfattat det när jag läste svaret på motionen.

Den här problematiken har diskuterats redan 2001. Jag kommer ihåg att vissa invandrarföreningar har vädjat om att lagen ska skärpas så att gränsvärdena minskas. Därför är det bra att motionen kommer i gång nu.

Jag är mycket nöjd med svaret, och jag tror inte det finns några hinder att sammanställa information och kunskaper med det projekt som har pågått i två år i Rinkeby.

Katproblemet berör bara en del av invandrarna från Östafrika, en del av somalierna. Det var på så sätt att myndigheterna i Sverige hade mindre kunskap om katproblemet. Jag bodde i Ryssland och hade kontakt med folk från Jemen, där samma problem fanns. En av mina kamrater som var med i Jemens socialistparti har till och med berättat för mig att hela partistyrelsen tuggar kat på helgerna.

Problemet har kommit till västvärlden från Östafrika, och vi borde på något sätt samla information, för det måste finnas tillgång till kunskap. För att matcha problemet är det bra att sänka gränsvärdet.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag, som jag menar stöder motionärens förslag.

Anförande nr 275

F r e d r i k W a l l é n (kd): Ordförande, fullmäktigeledamöter! 400 kilo – för att koncentrera oss på straffsatserna ett tag – är vad som krävs för att man ska dömas för grovt narkotikabrott för innehav av kat, att jämföra med ett antal gram eller hekto för andra droger. Oaktat att till exempel heroin är mycket giftigare än kat vid en ren jämförelse, är ändå 400 kilo inte rimligt! Det står inte i proportion till den skada som drogen kat förorsakar samhället – en skada som vi i första hand kommunalt får hantera.

Därför är det viktigt att betona problemet, och det är viktigt att stödja motionen. Vi kristdemokrater vill se den bifallen.

Det är inte av ondo att även majoriteten har behandlat motionen någorlunda välvilligt – man pratar om att tillskriva regeringen och så vidare – men det är inte tillräckligt. Vi vill se motionen bifallen.

400 kilo är inte rimligt, det bör sänkas, och Stockholms stad bör ta tydligast möjliga ställning för detta.

Bifall till motionen!

Anförande nr 276

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! Jag har lite svårt att förstå motionärens upprördhet.

Om man läser hela ärendet är det ju så att genom Mobilisering mot narkotika, den så kallade MOB Trestad, är detta projekt igångsatt i Rinkeby och i ett samarbete med Göteborg och Malmö, där Stockholm väl ligger i framkant och är de som har hållit på längst. Man gör ett mycket bra jobb i Rinkebymottagningen, och tanken är att det ska växa ett nätverk. Vantör, Skärholmen, Kista, Spånga-Tensta och även Nacka kommun till att börja med har bjudits in till ett möte för att bilda ett sådant nätverk. Det här är ju det största arbete som över huvud taget sker i de här frågorna!

I och med att vi också har fått pengar till det från Mobilisering mot narkotika kommer också erfarenheten och kunskaperna att sammanställas – det ligger i projektets natur. Förhoppningsvis är det så goda erfarenheter att man också på ett bra sätt kan sprida verksamheten och kunskaperna till andra delar av landet.

Det är med anledning av det som motionen anses besvarad. Den första att-satsen är ju i princip bifallen, så det är ingen oenighet om det. Man kan nästan säga att motionen redan är bifallen, för det är det som ligger i hela projektet Mobilisering mot narkotika, katprojektet i Rinkeby, att man sedan också ska dokumentera och visa på vilket arbete som pågår, kunskapsinhämtning och också attitydförändringar och kunskapsförändringar.

Jag har egentligen lite svårt att förstå dig. Jag tycker ändå att det här är en av de motioner som har fått en mycket välvillig behandling under en ganska lång tid framöver. Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 277

A b i t D u n d a r (fp): Jag har redan tackat borgarrådet för att man har behandlat motionen väl.

Ändå menar jag att man inom staden måste man ha en långsiktighet i de stadsdelar som berörs, så att någon tar ansvaret. Socialnämnden är en sådan kommunövergripande verksamhet.

Det du berättar om MOB och Rinkebyprojektet är riktigt, men det är kortsiktiga satsningar. Vad jag menar är att man också får ta ansvaret för att inte minst sända signalerna att de som drabbas och verkligen upplever det här problemet inte bara glöms och det uppfattas som ett lokalt problem. Jag tycker det är väldigt viktigt.

Det görs väldigt mycket, inte minst i form av behandling. Det är inte bara information utan också uppsökande verksamhet och så vidare. I det avseendet menar jag att det måste vara mer långsiktigt.

Jag har redan sagt att jag inte ser detta som någon politisk fråga, men jag tycker det är synd att man inte tar rätt på vinsterna. Både Rinkeby och Vantör som har de här problemen bifaller att-satsen, för att de vet att man själv måste ta ansvaret för att det inte ska falla mellan stolarna och glömmas bort när projekten tar slut.

Anförande nr 278

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag måste ha varit väldigt otydlig. Allt arbete som vi gör via Mobilisering mot narkotika har ju Presens sedan ansvaret för. Förhoppningsvis är det här någonting som man kan bygga vidare på när projektperioden är slut. Det är också det som är meningen – det är därför man försöker vidga sitt kontaktnät i nätverket, det är därför man vill skaffa sig mera kunskaper som man också kan vidarebefordra dels om vad drogen kat innebär, dels hur den ska behandlas, dels attitydförändringar och många andra delar som ligger i det arbetet.

Det är därför jag är lite förvånad.

Anförande nr 279

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Ordförande, fullmäktige! Jag vill börja med att yrka bifall till den moderata, folkpartistiska och kristdemokratiska reservationen i kommunstyrelsen.

För mig är det förvånande att majoriteten – om nu majoriteten håller, för Rebwar Hassan yrkade ju bifall till den folkpartistiska motionen så vi kanske har en annan majoritet här än vad som syntes i kommunstyrelsen – bråkar om påvens skägg så här två minuter i tio på kvällen. Vad motionären och vi borgerliga vill ha är en

sammanställning inom socialtjänstförvaltningen och att den används för att sprida kunskap, kanske inte bara i Stockholm utan även i grannkommunerna runt oss som ännu inte har fått det här problemet. Du nämnde Nacka. Detta tycker ni att vi redan gör så bra. Men själva syftet med motionen är att vi tycker att detta kan förbättras och att socialtjänstförvaltningen naturligtvis är den organisation som ska hantera detta.

Även om vi nu strider om påvens skägg, yrkar jag bifall till motionen därför att jag tycker den här frågan är viktig att få ut kännedom om.

Anförande nr 280

R e b w a r H a s s a n (mp): Ordförande! Som jag har förstått det bifaller kommunstyrelsen motionen. Den andra att-satsen finns det inget som förhindrar att man jobbar med.

Jag bara nämnde att projektet i Rinkeby redan är på gång och redan har påverkat. Förut kunde ligorna sälja kat bakom Rinkeby Torg eller bakom Posten, men nu har det försvunnit tack vare att Rinkebyprojektet har pågått i två år. Det är bara bra om den informationen går till andra delar – det finns inga förhinder för det!

Anförande nr 281

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Det är just det som är problemet, Rebwar Hassan, att kommunstyrelsen inte biföll motionen utan tycker att vi ska tillskriva regeringen och att motionen ska anses besvarad. Vi på den borgerliga kanten vill bifalla Abit Dundars motion. Du kan läsa i handlingarna på sidan 854.